"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pětnyčioms, Chicago, Ill.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BIRŽELIS (JUNE) 29 d., 1917 M. — No 26

The State Historical Society of Wisconsin

Didēji Karē.

Tik vienur-kitur ant karišku Europos frontų paskutinė savaitė pasižymėjo stipresniu veiklumu. Vokiečiai su dideliu į 'rtimu buvo atakavę francuzus išilgai Chemin des Dames, ant fronto tarp Crayonne ir Laon, bet francuzai praneša, kad didesnė dalis šitų atakų sutirpo frascuziškų kanuolių ugnyje. Ant fronto tarp Reims ir Crayonne per keletą dienų ėjo nepaprastai smarkus kanuolių mušis, kas porodo neabejotiną ženklą, kad talkininkai rengia sau dirvą prie naujų užpuolimų.

Anglai vėl užpuola. Anglai po tokio pat prisirengimo užpuolė vokiečius apielinkėse miesto Lens ir paėmė priešakines vokiečių linijas apie pusantros i vlios ilgio; keletas šimtų vokiečių taip pat pakliuvo nelaisvėn. Šioje vietoje mušių frontas eina tuojaus į vakarus nuo miesto Lens ir anglai, kirsdami tai iš šiaurinės pusės, tai iš pietų, nori jį apsupti.

Vokiečiai pradėjo griauti vakarinę dalį miesto, kad padarius platesnę vietą savo kanuolių ugniai. Tas lyg nurodytų, kad vokiečiai nemano lengvai pasitraukti iš to svarbaus miesto ir galima laukti mušių už kiekvieno namo apvaldymą. Vokiečiai t"om tarpu nesiliauja baigti griovę savo kanuolėmis garsiąją Reimso katedrą.

Rusai atidaro ugnį. Nedaug žinių ateina apie karišką veikimą ant rusų frontų. Rusų armijos dar toli gražu nėra susitvarkę. Sulyg Amerikoškos misijos narių pranešimo, arti pusė rusų armijos pritaria smarkiam veikimui prieš vokiečius ir pereitą savaitę Galicijoj įvyko keletas smarkesnių susikirtimų. Vokiečių ir austrų štabai praneša, kad "buvo smarkus artilerijos veikimas daugelyj vietų ant rytinio fronto." Ant fronto tarp Narjuvka ir Zborow, anot austrų pranešimo, rusų artilerijos ugnis "pažymėtinai padidėjo ir eina reguliariškai be pertraukos."

Šitoks rusų veiklumas yra nuopelnus rusų karės ministerio, kuris išleido aštrus prisakymus, kad įvedus tvarką suirusioj armijoj. Pabėgusieji iš rusų armijos kareiviai yra gaudomi ir nekuriose vietose prisiėjo pavartoti net ginklus, kad priversti juos grįžti atgal į armiją.

Nekurie optimistai net pranašauja, kad rusų armija dar šią vasarą susitvarkys ir galės pradėti mušius išnaujo. Apie tai vienok reik abejoti. Suirusią armiją nėra taip lengva sutvarkyti ir todel gerai bus, jeigu rusai šiuosmet persirgs revoliucijos traukučius, ir prisirengs prie 1918 metų kampanijos. Nieko geresnio nuo rusų armijos greitesniu laiku negalima tikėtis ir talkininkai turės užsiganėdinti bent tuom, kad rusai atskiros taikos su vokiečiais nepadarys.

Grekija talkininkų pusėj. Greitesnės pagelbos talkininkai gali tikėtis iš Grekijos. Čia istorija labai greitai mainosi.

Išvažiavus nuverstam karaliui Konstantinui iš Grekijos, naujasai karalius Alexandras užsiėmė šalies sutvarkymu. Senasai ministerių kabinetas rezignavo, naują kabinetą pavesta sutverti garsiam ex-premierui Venizelos, kuris buvo apskelbęs senajam karaliui revoliuciją ir buvo įsisteigęs atskirą valdžią Salonikuose.

Dabar pranešama, kad Venizelos sugrįžo į Atenus ir karalius pakvietė jį užimti premiero vietą. Venizelos, kaip pranešama, mano sušaukti parlamentą ir pasiulyti jam, kad Grekija, oficiališkai prisidėtų prie talkininkų ir apskelbtų karę centralinėms viešpatijoms. Iš to butų žymi, talkininkams pagelba, nes Grekija į apie tris mėnesius laiko gali pastatyti apie 400 tukstančių kariumenės.

Vienok iš kitos pusės, nereik manyti, kad talkininkams viskas eis slidžiai Grekijoj. Nuverstasai karalius turi nemaža šalininkų tarp buvusių ministerių ir armijos tarpe. Jie ramiai nesedės. Aną dien jie padarė didelę demonstraciją Atenuose ir talkininkai, bijodamiesi didesnių riaušių, vėl išsodino savo kariumenę Atenuose. Bet, kadangi milžiniška Grekijos žmonių diduma neabejotinai talkininkams pritaria, tai galima tikėtis, kad Venizelos sugebės netrukus tvarką įvesti.

Rusijos Revoliucijos bėgis. Iš Rusijos ateina nemažai žinių, bet jos yra prieštaraujančios. Sulyg vienų nuomonės Rusijoj viskas gerinasi ir esą galima tikėtis, kad Rusija netrukus persirgsianti savo revoliucijinę ligą. Sulyg kitų nuomonės Rusijoj betvarkė esą auganti ir visai šaliai gręsia didelis anarchijos pavojus. Visų šitų prieštaraujančių žinių ir nuomonių nesugaudysi.

Vienok galime tikėtis, kad netrukus męs turėsime patikėtinas žinias apie dalykų stovį Rusijoj. Jas galėsime sužinoti iš raporto Amerikos misijos, kuri jau baigia savo pasiuntinystę Rusijoj ir netrukus grįš atgal Amerikon.

Sulyg privatiškų pranešimų Amerikos misija davė aiškiai suprasti Rusijai štai-ką: "Jeigu jųs kovosit su Vokietija ir toliaus, tai Amerika iš savo pusės pagelbės jums ir pinigais ir visakuom kitu; jeigu gi jųs nekovosite, tai Amerikai bus reikalingi pinigai kur-kitur." Iš to galima suprasti, kad jeigu Amerikos misija, pargrįžus Washingtonan, rekomenduos valdžiai, kad ji duotų Rusijai didesnę paskolą, tai tas ženklins, kad sulyg Amerikos expertų nuomonės Rusijoj dalykai eina geryn: jeigu gi Amerika atsisakys duoti Rusijai paskolą, tai tas bus ženklu, kad Amerika yra nustojusi vilties susilaukti iš Rusijos kokios-nors rimtesnės pagelbos šioje karėje.

Rusija tuom tarpu rengiasi prie savo Insteigiamojo Susivažiavimo, kuris nustatys tolimesnę Rusijos valdymosi tvarką. Belaukiant šito susivažiavimo, kuris žada įvykti dar šią vasarą, mėginama likviduoti senąsias įstaigas, nes jų vietą turės užimti naujos įstaigos. Taip, šiomis dienomis Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba išnešė revoliuciją, kad dar begyvuojanti seno parlamento butai—duma ir ciesorystės taryba—butų panaikintos, kaipo dabar jau bereikalingos.

Vis daugiau tautų išreiškia norą atsiskirti nuo Rusijos, arba įgyti autonomiją. Tarp pastarųjų yra Georgijos gyventojai ant Kaukazo, kurie laike savo seimo Tiflise nutarė reikalauti sau autonomijos. Finliandija ir Ukrajina vienok daugiausiai rupina tuomlaikinę Rusijos valdžią.

Karės ministeris Kerenskij savo kalboje šaukiasi prie tų provincijų demokratijų, kad jie neatplėštų nei Finliandijos, nei Ukrajinos nuo Rusijos. Pavojus Rusijai yra aiškus: jeigu Finliandija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Ukrajina ir Kaukazo tautos atskiltų nuo Rusijos, tai Rusijai, neskaitant Sibyro, pasiliktų tiktai didelis centralinis plotas apie Maskvą. Teisybė, rusų visgi liktų kelios dešimtis milijonų, bet tuomet Rusija butų atkirsta ir nuo Baltiko ir nuo Juodųjų jurių. Jai liktų išeiga tik į šiaurius per Baltąsias jures, kurios apie 9 mėnesius yra kas metai užšalę. Rusija, kaipo didelė viešpatija turėtų tuomet dingti. Todel nedyvai, kad Kerenskij ir persergsti šitas norinčius atsiskirti tautas sakydamas, jog žuvimas laisvos Rusijos privestų ir šitas mažas tauteles prie pražutes.

Amerikos rolė karėje. Ameriko prisirengimai prie karės eina nors lėtai, bet be paliovos. Esantis Francuzijoj Amerikos armijų vadas gen. Pershing jau parinko ir prirengė Amerikos kariuomenei lagerius Francuzijoj. Centras Amerikos armijų veiklumo bus apie miestą St. Quentin, šiaurinėj Francuzijoj. Organizacijos darbe amerikonams prigelbsti garsus feldmaršalas Joffre. Pirmoji Amerikos lakūnų dalis jau atvyko.

Amerikoj yra kilęs sumanimas, kad prirengti karei kelias dešimts tukstančių orlaivių ir jeigu esą galima sumušti vokiečių iš jurių ir iš sauszemio pusės, tai galima busią juos priverstti prie taikos milžiniškų orlaivių laivynu, kuris gali duoti Vokietijos gyventojams progą paragauti karės jų locnuose namuose.

Liosavimas pirmų kareivių Amerikoj žada prasidėti bene liepos mėnesyj ir visi liosų traukimai atsibus Washingtone, kur traukimo liosų darbą atliks tam tikros mašinos.

Didelį užsiganėdinimą Amerikos valdžia turi iš to, kad žmonės noriai atsiliepia į jos reikalavimus. Štai "Laisvės Paskolai" užsirašyta daugiaus negu trįs miliardai doliarių, kuomet valdžia reikalavo tik dviejų milijardų. Daugiaus negu keturi milijonai žmonių užsirašė sau "Laisvės Paskolos" bondsus, kas parodo dar negirdėtą iki šiolei Amerikoj pritarimą valdžiai. Raudonamjam Kryžiui laike vienos savaitės taipgi surinkta daugiaus negu šimtą milijonų doliarių.

Atstovų butan įneštas sumanymas, kad gyvenantieji Amerikoj svetimtaučiai, t. y. nepiliečiai, butų priversti arba stoti Amerikos kariumenėn, arba grįžti į savo šalies kariumenę,—jeigu jie kariumenei tinka. Bet šito sumanymo, kol-kas, dar nesvarstyta. Apie tai pranešime žinias, kuomet jį pradės svarstyti.

Neramumai Ispanijoj. Ispanijoj vėl atsimaujino neramumai. Kaip išrodo, tai kivirčiai yra kilę tarp dviejų partijų: tarp vokiečių politikos šalininkų ir tarp talkininkų politikos šalininkų. Susikirtimas yra taip smarkus, kad valdžia bijodamasi riaušių ir revoliucijos, nutarė tulam laikui suspenduoti šalies konstituciją, pastatydama tokiu budu šalį lyg į kares stovį.

Austrijoj, kur buvo gimęs aštrus krizis, senas ministerių kabinetas rezignavo, o jo vieton sutverta naujas. Į jį įeina ir vienas lenkas. Norvegija vis labjau nerimsta delei submarinų, kurie skandina jos laivus. Tas pats yra ir su Argentinos respublika, Pietinėj Amerikoj. Ateina žinių, kurios praneša, kad abiejose šitose šalyse kalbama apie pertraukimą diplomatiškų ryšių su Vokietija.

Iš Karės Lauko.

BETVARKĖ RUSIJOJ AUGA.

Stockholmas, birželio 19 d.—(Iš pranešimų James O'Donell Bennett, Chicagos Daily Tribune korespondento). Streikai ir užpuldinėjimai bei žmonių plėšimai platinasi po visą Rusiją. Finliandijoj kareiviai daro, ką jie nori. Turtingesnieji Petrogrado ir Maskvos žmonės bijosi išvažiuoti į vasarnamius, nes tuos vasarnamius tankiai užpuola plėšikai.

Petrograde 40,000 darbininkų nedirba; pranašaujama, kad į dvi savaiti laiko viršminėta skaitlinė išaugs iki 100,000.

Popierinis rusų rublis nupuolė iki 20 centų amerikoniškais pinigais (pirmiaus, prieš karę jis buvo 52 centu). Švedų agentai, sugrįžusieji iš Rusijos, persergsti Švedijos biznierius, kad nekredituotų rusams biznieriams, nesa Rusijai gręsia kontr-revoliucija, o kuomet šitą kontr-revoliucija prasidės, tai esą Rusijoj kils anarchija ir šalis nusibankrutis. Pramonės ir išdirbystės stovis yra toks netvirtas, kad niekas nenori užimti pramonės ministerio vietos.

Vienas švedų tėmytojas pasakoja, kad esą Kerenski daro viską, ką tik jis gali, kad įvesti tvarką, bet tam darbui reikia milžino ir įvesti dabar tvarkos ir organizacijos tiesiog negalima; bene tik vienas graftas dabar yra Rusijoj suorganizuotas.

Geležinkelių ministeris Nekrasov sako šitaip: "Dalykų stovis yra nepaprastai sunkus ir pavojingiausia rusų revoliucijos valanda artinasi. Rusija prėjo prie kryžkelio. Laike ateinančių kelių savaičių Rusijos likimas turi buti nulemtas. Jeigu visa šalis neparems valdžios ir neprisidės prie jos įvedimui tvarkos, tai aš nematau, kaip galima butų iš prapulties išsisukti." Visi kiti rusų ministeriai taip pat yra susirupinę.

Net ir social-demokratai pradeda suprasti visą pavojų, kuris Rusijai gręsia. Pravda, naujai įsteigtas rusų social-demokratų organas, rašo šitaip: "Ekonomiškas šalies padėjimas yra išręs. Senoji tvarka yra sugriauta, o nauja tvarka dar nepadaryta. Jeigu taip eis ir toliaus, tai męs neturėsim nei duonos, nei batų, nei kuro, nei geležinkelių judėjimo, nei metalų, nei kredito. Vienas miestas kariaus su kitu už anglis, arba petroleumą. Kad išvengti pilno sunykimo, reik naują tvarką subudavoti."

Vienas patikėtinas neutrališkos šalies pilietis, sugryžusis nesenai iš Petrogrado, taip paaiškino savo įspudžius, kuriuos jis įgijo Rusijoj budamas:

"Didi Rusijos šalis aklai yra nešama pražutin. Sumišimas pereina į chaosą, (pilniausią betvarkę). Rusija stovi prieš antrą revoliuciją, kuri bus didesnė už pirmąją. Šita antroji revoliucija bus ženklu tragedijos, kuri gręsia Rusijos išsikaldymu į dalis. Dabartinį dalykų stovį galima skaityti, kaipo stovį be vilties.

"Nelaimingos aplinkybės kraunasi viena ant kitos ir valdžia, apie kurios gerus norus niekas neabejoja, pradeda klupti po sunkia našta, kurią prisieina nešti.

"Klausimas, ką žmonės mano apie karę? Atsakymas yra—nieko nemano Jie nustojo vilties laimėti."

Taip pasakoja tasai neutralės šalies keliauninkas (bet jis yra nejvardintas ir todėl gali buti toks, kuriam rupi paskleisti nusiminimą ir tarp rusų, ir tarp talkininkų).

Už tai francuzų amunicijos ministeris Thomas, kuris dabar grįžo iš Rusijos, sako:

"Dabartinis Rusijos padėjimas priverčia mane kalbėti su didžiausiu sargumu ir diskrecija, bet aš skaitau Rusijos padėjimą daug pasigerinusiu, nors nekuriais atžvilgiais dalykų stovis yra pavojingas. Revoliucija vienok yra pavykusi."

VĖL LIETUVIŲ IR LENKŲ UNIJA?

Žingeidų telegramą paduoda Chicago Daily Tribune nuo savo specialio korespondento iš Stockholmo, Švedijoj. Jo turinį čia paduodame, o ką reik apie jį manyti, apie tai pakalbėsim kitu syk. Telegramas yra sekantis:

Stockholmas, birželio 20 d.—Koalicijos (susivienijimo) impulsas tarp senovės neprigulmingų ir pusiau-neprigulmingų slaviškų kunigaikštysčių Rusijos vakaruose yra nuolatas ir ženklyvai vystosi ir aiškėja.

"Austrijos Lenkija išrodo lyderiu šitoj politikoj, o Lietuva energiškai seka antroj vietoj. Vėliausis šito impulso apsireiškimas siulo aliansą (susivienijimą) iš liuoso noro, kuris turi įvykti po karės—ir greičiaus formoje gero savitarpinio susipratimo, negu formališko akto tarp Lenkijos ir senos Lietuvos kunigaikštystės.

Visos politiškos lenkų partijos dabar sutiko su rezoliucija, kuri vardu visos lenkų tautos pripažįsta, kad Lietuva jau pasiekė tokio laipsnio, kuris duoda jai teisę likti neprigulminga viešpatija ir jie (lenkai) tikisi, kad Lietuva atnaujins tradicionalį aliansą (susivienijimą) su Lenkija.

"Lenkų social-demokratų partija pripažįsta tokią rezoliuciją su pataisymu, kad santikiai tarp Lenkijos ir Lietuvos bus išrišti slaptu balsavimu konstitucijiniuose seimuose Varšavoj ir Vilniuje, kuriedu yra senoviškomis tų dviejų viešpatijų sostinėmis.

"Visas šitas reikalas yra vienas žingsnis pirmyn prie įkurimo Baltiko-Juodųjų jurių konfederacijos—to projekto, kurį aš aprašiau savo telegrame birželio 3 d.—ir toksai dalykų stovis, kaip rodosi, išsklaido gandus, buk naujoji Lenkija norėtų prijungti Lietuvą prie Baltgudijos."

Toliaus šisai korespondentas aprašinėja sunkų padėjimą Lenkijos po Vokiečių užėmimu. Žalios medžiagos stoka ir fabrikai todel sustoję. Daugelyj vietų fabrikai išgriauti. Lodziuje, kuris yra didžiausis išdirbystės centras visoj Lenkijoj, viskas apmirę, nes vokiečiai išvežė iš fabrikų mašinas ir paėmė metalą.

MOTERŲ PULKAS RUSŲ ARMIJOJ.

Du kartu sužeista oficierė merginа Viera Bičkarev sutvėrė moterų pulką oficialiai vadinamą "Mirties Batalijonu." Šitas pulkas netrukus žadama siųsti mušlaukin, greičiausiai Minsko sektoran.

Associated Press korespondentas, aplankęs kazarmes prie Torgovaja Gatvės, Petrograde, pas vartus rado mėlynakę sargę kareivio bliuzoje, trumpomis kelinėmis, žalia kepure, paprastais juodais moteriškais kojiniais (pančėkomis) ir dailiais čeverykais. Šita sarge buvo Maria Skrydlov, buvusio Baltijos laivyno komandieriaus, ir jureivystės ministerio admirolo Skridlovo duktė. Viduje buvo keturios didelės miegyklos, lovos be naklodų, užklotos storais kareivinais ploščiais. Kieme 300 merginų, daugiausiai tarp 18 ir 25 metų amžiaus, sveikos ir daugumas gražios, mištravojosi. Jos turėjo trumpus plaukus, arba ir visai galvos buvo nukirptos. Jas mokino Volyniaus pulko vyras paaficieris ir jos maršavo žąsele.

Komanduotoja leitenantė Bičkarev išaiškino, kad didžiuma kareivių yra iš augštesniųjų švietimo akademijų, ar antrinių mokyklų; prie jų yra kelios kaimietės, dirbtuvių darbininkės ir tarnaitės. Priimta kelios vedusios moterys, bet tik bevaikės. Komanduotoja pasakojo:

"Męs užlaikome griešta prieš revoliucinę kariaunos disciplina, atmesdamos naują kareivių savyvaldos principą. Neturėdamos laiko laipsniškai pripratinti merginas prie sunkenybių, nuo pat pradžios įvedėme spartaniškąjį režimą. Jos miega ant lentų be jokio paklodo,—tokiu budu prašalindamos visą silpnasįs tuojaus. Mažiausias prasižengimas disciplinai yra baudžiama prašalinimu.

"Gvardijos rupinimo korpusas parupina paprastų kareivių maistą. Męs keliame 4 val. ir muštrus darome kasdien nuo 7 iki 11 val. ir nuo 1 iki 6 val. Merginos turi raitelių karabinus, kurie yra penkiais svarais lengvesni už pėstininkų karabinus. Musų pirmutinėj parodoj aš papraašiau, kad ta, kurios motivai menki, žengtų pirmyn. Tik viena išėjo priekin, bet vėliaus pasirodė daug tokių, kurios sunkenybių nepakėlė.

"Męs pilnai esame oficialės ir jau įrašytos pulkų surašan. Uniformas ir daiktus suteikia karės ministerija, kuriai męs išduodame apskaitas ir pranešimus. Vakar Petrogrado karinio apskričio komendantas peržiurėjo mus Aš esu įsitikinusi, kad męs prair išreiškė savo užsiganėdinimą. nešime vyrus kovotojus."

Paklausta, kaip vyrų kariauna atsineša, pulkininkė Bičkarev pasakė, kad tik Volyniaus pulkas, kuris revoliuciją vedė Petrograde, tikrai yra prielankus.

Pulko raštininke yra p-nia Barbora Rukovišnikova, redaktorė savaitinio lakraščio Moteris ir Ekonomija ir autorė kelių gerų trumpų pasakaičių.

MOTERIŲ PULKAS ŠAUKIA KOVON.

Petrogradas, birželio 23 d.—Rusų moterų pulkas į porą savaičių žada vyktį į mušio frontą ir parodyti visokiems trukšmadariams ir atskiros taikos troškėjams, kaip reik už Rusijos laisvę kovoti su vokišku kaizerizmu.

Šisai moterų-kareivių pulkas pasivadino "Mirties batalijonu," nes moterįs pasižadėjo greičiaus galvas paguldyti, negu nuo laisvės gynimo atsisakyti.

Prie šitų "Mirties batalijonų" priklauso beveik išimtinai merginos ir moterįs iš apšviestų sluogsnių ir augštesnių kursų studentės.

Jos išleido karštą atsiliepimą prie visos Rusijos gyventojų. Jos kviečia visas moteris per kovą su vokiečiais ginti Rusijos laimėtą laisvę. Jos primena tikriems kareiviams, kad jie nieko ant fronto neveikdami, prailgina karę ir kad kiekviena tokia diena atsieina Rusijai 25 milijonus doliarių. Dalis šito atsišaukimo skamba sekančiai:

"Jųs [kareiviai] ėdate savo šalį. Ar jųs žinote, ką tai reiškia? Ar jųs žinote, kad paskutinė viltis vysta musų širdyse ir kad męs, silpnos moterys, išeisim, kai tigrai, ginti musų namus, musų vaikus ir Rusijos laisvę? Bėda jums, jeigu jųs užsitarnausite ant musų nemalonės! Bėda ir jums kitiems, kurie esate kareiviai iš vardo, bet Judošiais iš savo darbų, kurie parduodate Rusiją priešui! Žinokite, kad greit ateis laikas, kuomet jums bus geriaus stoti prieš dešimes durtuvų, negu prieš vieną tigrę—Rusijos motiną ir pries prakeikimą, kurį ji ant jusų galvų mes!

"Jųs, kurie norite karės "be užgrobimų ir kontribucijų", bet tikitės donės nuo savo locnos tėvynės miestų ir suėdate, (suvalgote) savo šalį, saugokitės ir į laiką įgykite proto. Jųsų "tautų brolybė" yra juokai jųsų priešui, kuris dar laiko užėmęs musų žemę. Pakol jųs nežengsite prieš priešą, pakol neįeisite į jo miestus ir sostines su plevėsuojančiomis vėliavomis ir pakol savo durtuvais nenuversite Wilhelmo sosto, męs neturėsime jums kito vardo, kaip tik vardą bailių, išdavikų ir Judošių.

"Męs, jųsų motinos, žmonos ir seserys pripažįstame tiktai vieną partiją—laisvę ir garbę musų didžiosios Rusijos. Męs žinome tik vieną platformę—musų tėvynę ir musų namus ir musų vaikų ateitį. Pirmyn ant priešo! Męs ateiname savo gyvastį atiduoti šale jųsų!"

NURAMINO ANARCHISTUS HELSINGFORSE.

Helsingforsas, Finliandijoj, birž. 24 d.—Šitą miestą paliuosavo pagalios nuo anarchistų pavojaus. Tulas Jean Boldt, anarchistų lyderis, susirinko aplink savęs apie 400 iš visokių prieštikybinių fanatikų, pabėgusių kriminalistų ir kitokių neramių gaivalų ir pradėjo šeimininkauti mieste. Pasakęs kelias ugnines prakalbas, Boldt su gauja savo palydovų užpuolė ant Nikalojaus katedros laike dievmaldystės ir apreiškė, kad katedra yra paimta ir paversta į "Bedinųjų maldnamį."

Vienas iš Boldto pasekėjų, išmestasai iš popų, užsilipo sakyklon ir pradėjo rėžti baisiausį, kaip telegramas sako, šventvagišką, blevyzgojantį pamokslą.

Antrytojaus anksti rytą šimtas milicistų užpuolė ant katedrą užėmusių anarchistų. Boldt'as kvietė savo pasekėjus išskersti milicistus. Prasidėjo žiaurus ranka-rankon mušis, kuris užsibaigė anarchistų sumušimu. Katedrą pusėtinai sugadinta; durys liko visai sunaikintos.

Boldt'as pabėgo slapčai, nes žmonės reikalavo, kad jį nulinčuotų.

KVIEČIA LAIKYTIS RUSIJOS.

Petrogradas, birž. 25 d.—Laike visos Rusijos Darbininkų ir Kareivių atstovų konferencijos, kuri yra laikoma Petrograde, karės ministeris Kerenskij pasakė:

"Kol aš laikau karės ministerio urėdą, aš neleisiu armijai pa-

irti, nes armija privalo buti stipri ir privalo neleisti Bavarijos princui Leopoldui ir jo naujam socializmui grumoti mums savo divizijomis ir sunkiomis kanuolėmis.

Kalbėdamas apie Finliandiją ir Ukrajiną, kurios nutarė atsiskirti nuo Rusijos, Kerenskij karštai kvietė tų šalių demokratiją, kad ji neatsiskirtų nuo Rusijos ir nepertrauktų ryšių, kuomet dabar yra reikalinga kovoti prieš bendrą išlaukinį priešą.

"Suirimas Rusijos—sakė Kerenskij,—privestų ir prie Ukrajinos bei Finliandijos prazuvimo."

IŠ AMERIKOS.

VALDŽIOS PAJAMOS UŽ GĖRIMUS IR TABAKĄ SIEKIA $424,327,463.

Washington, D. C., birž. 19 d.—Dabar pasibaigusiais apskaitiniais metais Suv. Valstijų valdžia jėmė didžiausias sumas mokestimis už degtinę, alų ir tabaką; visos įplaukos iš tų šaltinių sykiu išneša $424,327,463, šiais metais daugiau kaip pernai $365,126,544.

Už degtinę kol kas surinkta apie $178,000,000, suma surenkama by kokiais metais, nors dar 11 dienų yra iki metų pabaigai, o kasdien įplaukia mažiausiai $1,000,000.

Sulyg mokestinės kainos po $1.10 galionui šitos skaitlinės parodo, kad yra užmokėta apie už 154,000,000 galionų, vadinas 11,000,00 galionų daugiau negu buvusiais didžiausiais metais,—1913 m.

Pajamos už alų išneša apie $94,000,000, truputį mažiaus kaip 1914 m., kuomet buvo suvartota apie 66,000,000 bačkų po $1.50 mokesties nuo bačkos.

Tabakas šiemet davė daugiau kaip $100,000,000 įplaukų.

SPEKULIANTAI SUKROPĖ $250,000,000 ANT MILTŲ PER 5 MĖNESIUS.

Washington, birž. 19 d.—Proponuojamasis maistų administratorius senato žemdirbystės komisijai pasakė, kad spekuliantai atlupa pelno nuo bačkos miltų $5. Miltai, girdi, neturėtų buti pardavinėjami brangiau, kaip po $9 bačkai, bet kazkas paskaito po $5 nuo bačkos daugiaus. Sitaip kas mėnesis nuo žmonių sukropta po $50,000,000, kas per penkis mėnesius padaro $250,000,000 nuo vienų miltų. Su skardžiuotais daiktais dar didesnė šelmystė daroma, kurie per metus laiko pabrango dvigubai. Suv. Valstijose duona esanti brangesnė kaip Belgijoje 40 nuoš., o kaip Francuzijoj 50 nuoš.

P-nas Hoover senato komisijai pasakė:

1. Kad maistų kainos reikia kontroliuoti, nes kitaip jos busią milžiniškos.

2 Kad nekontroliojant maistų europinis pareikalavimas gali palikti šitą šalį trukume kitą pavasarį.

TRYS DIKTATORIAI SUV. VALST. KARĖS DARBUI.

Washington, birž. 20 d.—Trims žmonėms mažne visa valia bus duota vesti karę jos ekonominiais žvilgsinais: Herbertui C. Hooverui kaipo maistų administratoriui bus pavesta priežiura maistinių daiktų suvartojimo ir paskaidymo visoje šalyj; finansininkui Bernardui M. Baruchui bus pavesta pirmininkauti šovinių taryboje ir William Denman'ui, siuntimo tarybos pirmininkui, ar gen. Geo. Goethals bus pavesta priežiura laivų statymui.

AMERIKA NEDEMOKRATIŠKA,—SAKO SUFRAGISTĖS.

Washington, birž. 20 d.—Rusų valdžios delegatams nuvykus Baltnamin prezidentą Wilsoną aplankyti, sufragistės Baltnamio vartuose iškabino vėluką, ant kurio didelėmis raidėmis buvo pasiskundžiama rusų valdžios delegatams, kad prezidentas ir Rooto komisija apgaudinėja Rusiją. Jie, girdi, sako: "Męs demokratai. Pagelbėkite mums pasaulio karę laimėti, kad demokratijos galėtų išlikti. Męs, Amerikos moterys, pasakome jums, kad Amerika nėra demokratinga. Dvidešimts milijonų Amerikos moterų negauna teisės balsuoti. Prezidentas Wilsonas yra didžiausis priešininkas teisių lygybės."

Delei šito jų atsišaukimo iškilo riaušės ir jų vėlukas tapo sudraskytas. Policijos viršininkas prasergėjo sufragistes, kad atkartoti šitą dalyką butų neišmintinga.

ALASKOS VOLKANAS VEIKIA.

Seward, Alaska, birž. 19 d.—Sulyg žinios atgabentos garlaivio Dora ugniakalniai Alaskos pusalyje Pavlov ir Šišaidn pradėjo smarkiai veikti. Pavlov suskilo į keturis kraterus, iš kurių dieną ir naktį veržiasi dumai ir liepsna. Žemės drebėjimas jausta Ungoje geg. 30 d.

NEPASLANKIESIEMS APTVARAS.

Duluth, Minn., birž. 20 d.—Gov. Burnquist šiandien sušaukė visus St. Louis apskirčio viršininkus, kad apšnekėjus klausimą su nepaslankiaisiais. Yra proponuojama pataisyti aptarą Fort Snellinge ir jame suvaryti visus nesiregistravusius, kurių mena busią apie 2000; dabar suareštuotų yra 300.

UŽSIREGISTRAVO 9,649,938 VYRAI.

Washington, birž. 21 d.—Karės registravimo atbalsiai, pilnai užbaigti pranešimais iš Wyomingo ir Kentucky, parodo 9,649,938 vyrus tarp 21 ir 31 metų amžiaus, kurie užsiregistravo.

Be to reikia dar pridėti 6,001 indijoną, užrašytą valstijos viršininkų ar vidaus departamento agentų atsarginėje.

Priskaičius 600,000 ar daugiau valstybės tarnystėje, kuriems nereikėjo registruotis bus apie 10,275,604 imamų kariuomenėn.

WILSON $600,000,000 LAKSTYBOS BILIŲ PATVIRTINO.

Washington, birž. 21 d.—Prezidentas patvirtino apsigynimo Komisijos lakstybos bilių ir jis netrukus bus paduotas kongresui. Biliuje reikalaujama $600,000,000 pastatymui nuo 25,000 iki 30,000 oraplanių per metus laiko.

ŽIURKĖS ATSIEINA SUV. VALST. $250,000,000 METAMS.

Sulyg Amerikos Žemdirbystės Kadetų pirmininko C. O. Frisbie apskaitymo kiekvienas Suv. Valstijų gyventojas prisideda prie palaikymo žiurkių po $2.50 metams. Kadangi gyventojų Suv. Valstijose yra 100,000,000, tai visas žiurkių išlaikymas išneša apie $250,000,000 į metus. (Turbut tas ponas šituo apskaitymu nori parodyti, kad už maistų trukumą kaltos žiurkės, o ne spekuliantai).

MARCONI PATOBULINO NAUJĄ NEŠIOJAMĄ BEVIELĮ.

New York, birž. 21 d.—Bevielinio telegrafo išradėjas ir italų karės komisijos narys Guglielmo Marconi įteikė Suv. Valstijų valdžiai naują nešiojamą bevielinę prietaisą, kurią gali valdyti vienas žmogus.

APSIIMA PARUPINTI ANGLIS UŽ $3 TONĄ.

Columbus, O., birž. 21 d.—Ohio anglies kasyklų savininkai rengiasi paduoti valstijos ir valstybės valdžioms pleną aprupinimo šalies anglimis su nauda šaliai. Jų plenas yra toks: Anglies kasyklų savininkai su valdžios pagelba sužinos, kokie yra šalies pareikalavimai anglies; žinant kokie yra reikalavimai, bus pirmiausiai aprupinami namų savininkai ir smulkus vartotojai namų reikalams; paskui valstybės valdžia, valstijos ir vietinės valdžios; antgalo didieji suvartotojai. Smulkiems vartotojams ir valdžiai anglies kompanijos skaitysią $3 tonui; stambųs vartotojai pasiims iš turgaus kas liks. Šitie anglies kasyklų savininkai tvirtina, kad valdžiai paėmus kasyklas į savo rankas, išgovis sumažės 50 nuoš. ir kliutis padidės.

60 METŲ SENAS GAVO B. C. LAIPSNĮ.

New York, birž. 21 d.—William Mac Kellar Brittain, 60 metų amžiaus gavo dailės bakalauro (mokslo vyro) laipsnį iš New Yorko miesto kolegijos. Jis visą tą mokslą pasiekė vakarinėje mokykloje. Mokintis niekuomet nevėlu, jei yra noras.

ANGLIJOS IŠLAIDOS SUV. VALSTIJOJE.

New York, N. Y.—Finansininkai apskaito, kad Anglija kas savaitė palieka Suv. Valstijose po 50 milijonų dol. nupirkimui maisto, ginklų, šovinių ir kitų karės daiktų. Anglijos komisininkas daiktų supirkimui Lord Northcliffe pasakė, kad jis pereitą savaitę vieną dieną užsisakymų davė ant $40,000,000.

SENATO KOMISIJA PRADĖJO TEIRAUTIS APIE KAINŲ KĖLIMĄ.

Washington, birž. 22 d.—Senato tarpvalstinė vaizbos komisija šiandien nusprendė teirautis apie iškasimą, kainas ir pervežimą anglies, plieno, vario ir kitų bazinių medžiagų, kurios laike karės gali buti paimtos valdžios užžiuron. Pirmiausia ji pradės teirautis apie anglis.

MOKSLEIVIAI PRIPAZINTA KALTAIS PAŠAUKIMO BYLOJ.

New York, birž. 22 d.—Valstybės apskričio teisme vakar išnešta apkaltinimo nusprendimas prieš du buvusiu Columbijos universiteto moksleivius Owen Cattell ir Charles F. Phillips; jie buvo kaltinami suokalbyje prieš pasirinktinį naujokų šaukimo įstatymą.

PREZIDENTAS ŠAUKIA 70,000 LIUOSNORIŲ.

Washington, birž. 21 d.—Prezidentas Wilsonas išleido atsišaukimą, kuriame jis prašo parupinti tuojaus 70,000 liuosnorių stovinčiai kariuomenei. Laiką tam paskiria nuo birž. 23 d. iki birž. 30 d. š. m. Šaukia stoti kariuomenėn visus nevedusius vyrus nuo 18 iki 40 metų amžiaus.

AMERIKOS KALNAKASIAMS PALIEPTA NEŠTIS LAUKAN IŠ MEKSIKOS.

Naco, Ariz., birž. 21 d.—Fabrikai ir tarpyklos Cananea Consolidated Copper Co. Cananea'oj, Sonoroj, Meksikoje, 50 mylių nuo čia tapo uždarytos šiandien, nes Meksikos valdžia prisakiusi, kad Amerikos darbininkai butų pakeisti meksikiečiais. Visiems amerikiečiams liepta grįžti į Suv. Valstijas.

PIRKLIAI ŽIURI KAIP ČIA SUTAUPIUS.

New York, birž. 21 d.—Retaliniai pirkliai mažne iš kiekvienos Suv. Valst. valstijos žada suvažiuoti Washingtonan liep. 10 d. kad padarius grieštą žingsnį sulyg pasiulytų patarimų sumažinti visokių sankrovų užlaikymo lėšas. Po suvažiavimui perkančiąjai visuomenei bus pranešta, kaip ji gali padėti eikvonę sumažinti.

BIJO VAISTŲ PRITRUKIMO.

Pittsburgh, Pa., birž. 21 d.—Suv. Valstijų vidinių pajamų skyriaus narkotų inspektorius ir žinovas Emile Koos, kalbėdamas Pennsylvanijos farmateutų konvencijoj, pasakė, kad Suv. Valstijoms bus tokis trukumas narkotų (migdomųjų vaistų) kokio dar nebuvo, jei gydytojai, chirurgai, aptiekininkai ir ligoninių valdžios nesusivienis ir neiškels karės prieš neteisėtą pardavinėjimą paprotį gimdančių vaistų.

RUSŲ MISIJA AMERIKOJ.

Neseneai atvykusi Amerikon rusų misija tapo iškilmingai priimta Washingtone. Jos vadu yra prof. Bachmetjev (pažymėtas kryželiu), kuris pasiliks čia nepaprastu Rusijos ambasadorium. Jį lydi specialistai iš įvairių Rusijos valdžios departamentų.

IŠ VISUR.

‖ **Didelį nuomai Liubline.** Liublino amatninkų taryba paskelbė raštą, kuriame labai nusiskundžiama dideliu pabranginimu butų. Sulyg to rašto butų nuomas kaikuriuose atsitikimuose pabrango 50 nuoš.

‖ **Dekoja už draugingumą.**—Vokiečių oraplaniai apie Smorgonis išmėtė šitokius lapelius: "Ačiu už ilgą neveikimą, kuriame brolystė padėjo mums perkelti kareivijas vakarų šonan atlaikymui anglų ir francuzų puolimų. Dabar męs persikėlėm. Męs pradėsime koyą ir šaudysime į besibroliąujančius."

‖ **Holandijos kalnakasiai straikuoja.**—Pietinėj Holandijos provincijoj Limburge 90 nuoš. kalnakasių išėjo į straiką, reikalaudami pakėlimo algų ir 8 valandų darbo dienos. Daugelis apnelaisvintų belgų kareivių, dirbusių kasyklose prisidėjo prie straiko, kuris apima apie 70,000 darbininkų. Padėjimas esąs pavojingas.

‖ **Carskoje Selo** priemiestyj Pulkove esančioje observatorijoje bal. 22 d. seismografas užrašė žemės drebėjimą atsitikusį pietų Amerikoje, Bolivijoje. Tai yra nepaprastas dalykas. Drebulys ėjo per pietų Ameriką ties didžiausia jos platuma Brazilijoje, pietų ir šiaurės Atlantiko vandenyno dugnu, per Išpaniją, Šveicariją ir Vokietiją.

‖ **Vokietija nužudė daug laivų.** Sulyg vokiečių laikraščio Berliner Tageblat kitos šalys vokiečiams užgrėbė 630 pirklinių laivų nuo 2,107,000 tonų. Jurose suimta 74.; Anglijos uostuose 182; francuzų ir rusų uostuose 94; italų uostuose 39; portugalų uostuose 75; Amerikos uostuose 88; Brazilijos uostuose 46; Grekijos uostuose 9; Japonijos uostuose 12; ir Chinų uostuose 11.

Sulyg Lloydo kompanijos vokiečių vaizbinis laivynas pirma karės sąsidėjo iš 2,119 garlaivių ir 302 buorinių.

‖ **Šveicarai pasipiktino vokiečiais.**—Genevos miesto žmonės sužinoję apie valstybės tarybos nario dr. Arturo Hoffmano sutartį su žinomu ramybininku Robertu Grimm palenkti Rusiją prie atskiro susitaikymo, baisiai pasipiktino. Sušaukta trukšmingi palankus talkininkams susirinkimai ir demonstracijos, kurios pasibaigė ties Vokietijos ir Austrijos konsulijomis. Hoffman turėjo iš valstybės tarybos trauktis.

‖ **Anglijoj davė moterims teisę balsuoti.** Žemutinis butas 291 balsu prieš 25 perleido rinkimų reformą, sulyg kurios duodama teisė balsuoti moterims, turinčioms 30 metų amžiaus. Atmesta visi pataisymai, kurie reikalavo šito amžiaus sumažinimo.

‖ **Ištyrimui dalykų Palestinoje** Palestinos gubernatorius Diemal Paša paprašė ispanų, austrų ir vokiečių konsulių nuvykti Palestinon ir įsitikrinti, ar teisingas yra užmetimas, kad turkų valdžia persekioja Palestinos žydus.

‖ **Lotynų abėcėla turkų mokykloms.** Turkų parlamento pirmininko padėjėjas Hussei Dšagid, įnešė projektą įvesti lotynų abėcėlą į turkų mokyklas.

‖ **Kopustiniai cigarai.**—Vokietijoj, pritrukus tabako cigarus pradėta dirbti iš kopustų ar šieno. Pagardinimui kvapsnies pridedama žemuogių lapų, levendrų žiedų ir sandalio medžio.

‖ **Karštis Vokietijoj išdegino javus.**—Visoj Vokietijoj užėjo dideli karščiai; nuo gegužio pradžios iki dabar dar nebuvo lietaus. Berline birželio 17 d. buvo karščiausia, kokią oro biuras atmena per 70 metų. Javai visur išdegę taip, kaip ir 1915 m.

‖ **Grekijos karalius pasitiki talkininkams.** Karalius Aleksandras savo laiške premierui Zaimis pasakė, kad jis yra ištikimas sargas konstitucijos čarterio ir kad jis tiki talkininkų gerais norais; jis žada veikti su jais išvieno ramumo užlaikymui ir tokiu budu suderinimui įvairių tautos elementų.

‖ **Kanada skolina Anglijai.**—Kanada suteikė Anglijai naują paskolą $75,000,000. Šitie pinigai bus įduoti ciesorystės šovinių tarybai po $25,000,000 kas mėnesis per birželio, liepos ir rugpiučio mėnesius ir bus išleidžiami Kanadoje dirbimui šovinių sunaudojimui karėje. Kanados valdžia jau išmokėjo šituo budu $250,000,000, o Kanados bankos $100,000,000, su nauja paskola Kanada bus įteikusi Anglijai $425,000,000.

Rusų pasiuntiniai pradeda darbą. Wasihngton, birž. 21 d.—Rusų diplomatinė pasiuntinija, užbaigusi savo oficialį mandagumo apsilankymą pas prezidentą Wilson ir kitus augstus valdžios viršininkus drauge su Amerikos viršininkais prisirengė imtis darbo. Tarp klausimų, kurie bus apšnekami yra klausimai organizacijos, šovinių, pristatomų daiktų ir gelžkeliams medžiagos, kurie šioj valandoj Rusiją labiausiai rupina.

Japonijos gyventojų skaitius auga.—Vidaus reikalų skyrius tik ką išleido pranešimą apie tikrosios Japonijos gyventojų skaitlių mažne 59,500,000, paskaidytą tarp 47 valstijų. Didžiausia skaitlinė, 3,361,484 pripuola Didžiąjam Tokio: mažiausiai, 473,163—Tottori prefekturai ant vakarinio krašto. Cenzus parodo, taipgi, kad gyventojų tirštumu miestas Osaka užima trečią vietą pasaulyje, turėdamas 120.4 žmonių ant ketvirtanio "čo". Pirmą vietą 1911 m. turėjo Paryžius su 362.6 žm. ant ket. "čo," antrą Berlinas su 326. 85 žm. ant ket, "čo".

Protestavo—uždraudė eiti.—Amsterdaminis Deutsche Tages Zeitung sako, kad Vroclave (Breslau) socialistų dienraščiui Volkswacht valdžios uždrausta eiti toliaus del to, kad tas laikraštis protestavo prieš užpuldinėjimą ant Londono iš oro, kur moterys ir vaikai yra užmušti.

‖ **Sinn Feinų riaušės Dubline.**—Penki šimtai Sinn Feinų—airių tautinės draugjios narių užpuolė kareivių namus, kuriuose Unijos vėlukai buvo iškabinta. Po susirėmimui su policija 13 Sinn Feinų tapo areštuoti. Kelių tukstančių minia su užsidegimu sutiko vieną Sinn Fein sukilimo vadovę grov. Georginą Markievič, kuri atvyko Dublinan paleista iš kalėjimo; ji buvo nuteista visam amžiui.

‖ **Varšavos bedarbiai gabenama į kaimus.**—Varšavos miesto valdžia drauge su vokiečių administracija, gabena iš Varšavos bedarbius, daugiausiai žydus į kaimus. Tas daroma delto, kad yra sunkenybės pristatyti miestui kiek reikia maistų, o kaimuose proga darbams pagerėjo.

‖ **Autsrijos parlamento premieras** Clam Martinic bando sudaryti lenkų-vokiečių didžiumą, paskirdamas lenkus, graikus, pietų slavus ir rusinus narius dadėtiniais ministeriais, kad sutaisius pastovią išvaizdą ministerijai, kurios programu bus paskirti laikiną biudžetą ir kitas tautos priemones.

LIETUVA IR KARĖ.

GARDINO GUBERNIJOS GEVENTOJO BALSAS

Viename "Russkoje Slovo" numeryje skaičiau, kad "Vokietija iš Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Kuršo gub. sudariusi Lietuvą ir apskelbusi ją nepriklausoma. Paskui kitame numeryje skaičiau, kad musų Laikinoji Vyriausybė pasiulinusi parinkti kandidatus Lietuvai valdyti, — Lietuvai, sudėtai iš Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gub. Aš neminėsiu kitų politinės Lietuvos gubernijų, bet pakalbėsiu apie Gardino gub., kuri man, joje gimusiam, labai rupi.

Kad Vokietija apie ją nieko nemini, visai suprantama: ji, kaip kiekvienas prekininkas, palieka dalį prekių parodai pirkėjams pavilioti, bet kodel musų vyriausybė nė žodžio apie ją nesako, tatai jau nebesuprantama. Nejaugi Laik. Vyriausybė Gardino guberniją laiko "Rusų tautos lopšiu"? O gal šitoji vyriausybė lietuviais nori padidinti Lenkų sienas?

Tiesa, kad Gardino gub, lietuvių, tebekalbančių lietuviškai, maža bepaliko, o kiti spaudžiami ir įkalbami turėjo pamiršti visa lietuviška ir dėtis lenkais. Aš irgi esu nutautęs, bet savo širdimi ir siela visados buvau lietuvis. O juk ten saujelė žmonių teatsiras, kuriuos kažin kas traukia į lenkus.

Negaliu išreikšti to, ką jaučiu, bet įsitikinęs esu, kad Tamsta, budamas lietuvių tautos atstovas, neatstumsi tokioje svarbioje valandėlėje nelaimingų paklydusių Nemuno sunų ir padėsi jiems susijungti su savo broliais.

Juk lenkai sakosi, kad Lietuvoje jie ne ateiviai esą, o žemė šita esanti jų "krauju ir prakaitu" iškariauta, tai manau aš dabar, kad visa, kas išplėšta, turi buti sugrąžinta savininkams.

Redakcijos prierašas. Šį laišką, rašytą rusų kalba, gavo M. Yčas iš vieno gardiniečio, kurio parašas neįskaitomas. ("L.B.")

HELSINKAI, SUOMIJA.

Šim. balandžio 1—14 d. Helsinkų Lietuvių Draugija buvo sušaukusi H-kų ir apielinkės lietuvių mitingą, 6 val. vakare. Latvių Draugijos salė prisirinko pilna įvairiausio užsiėmimo tautiečių: kareivių, jurininkų, aficierų, darbininkų, inžinierių, tremtinių, senųjų H-kų gyventojų lietuvių ir laikinai visokių vėjų čia atpustų vyrų ir moterų, ir miestiečių ir iš artimųjų gelžkelio stočių, net iš Rihimiakų atvyko nemažas burelis. Kvietusių mitingan vardu prabilo jurin. gydytojas H. Nagevičius ir patarė išrinkti mitingo prezidijumą. Vienu balsu pirmininku išrinko tą patį Nagevičių, padėjėjais—ka eivį K. Šatą ir darbininką Štuoką, o sekretorium P. Pilkauską; pirmininkas riškiai išdėstė dabartinio meto svarbą Lietuvai ir mitingo tikslą. Priminus jam laisvės kovotojus, jų atminimą pagerbė susirinkusieji tyliu atsistojimu. Kalbėjo ir kareiviai ir darbininkai, ir iš visų tų kalbų jautei dabartinio meto supratimą ir karštą tėvynės meilę. Nepaprastą įspudį padarė jurinink. kapitono Daukanto, musų didžiojo istoriko Daukanto giminiečio, kalba, kur jis rusų kalba pasisakė esąs tikras lietuvis ir trokštąs lietuvių kalbos pramokti, nors gyvenimo apystovos jam tatai neleidę, ir čia pat, ragindamas šviestis sava kalba, steigiant skaityklą ir lietuvių kalbos pamokas, paaukojo šimtą rublių. Kalboms pasibaigus, buvo padarytos šios rezoliucijos: reikalauti Lietuvai nepriklausomybės, išreikšti Tautos Tarybai savo pasitikėjimą jos veikimui tėvynės abui, raginti lietuvių kareivius ir aficierius sudaryti lietuvių legijonus, pasveikinti Laikinąją Vyriausybę, Darbininkų ir Kareivių Atstovų Sąjungą ir ministerį Kerenskį, kaip teisės gynėją, ir pranešti jiems lietuvių tautos reikalavimus, toliaus pasveikinti patvarią laisvės kovotoją ir mus neilingai priglaudusią Suomių tautą, o paskui taip pat sveikinti ir geros kloties palinkėti visoms musų kaimynėms tautoms: lenkų, latvių, įgaunių ir gudų. Rezoliucijoms suredaguoti išrinkti: pirm. Nagevičius, inžin. Rėklaitis, kun. A. Sabaliauskas ir sekr. Pilkauskas. Iš kalbų paaiškėjo, kad butinai reikia įsteigti Helsinkuose savo skaityklą ir nutarta, kad tuo darbu užsiimtų H-kų Liet. Draugija. Ir čia susirinkusieji ėmė mesti aukų skaityklai, ir drauge įsirašinėti minėtojon Draugijon: buvo aukų po 100 ir po 50 markių. Viso labo sumesta 133 rub. 50 kap. ir 384 suomiu markės 60 pen. Į Draugiją įsirašė 42 žmonės Steigiamajame Draugijos susirinkime išrinktasis Dr-jos pirmininku Tomas Mandravickis čia pirmininkauti atsisakė, todėl reikėjo rinkti kitas: vienu balsu išrinktas H-kų Liet. Dr-jos pirmininku gyd. Vl. Nagevičius, jo padėjėju vietos lietuvis Stuoka, sekretorium P. Pilkauskas, o iždininkas kun. Sabaliauskas. Sujieškoti skaityklai butų išrinkta komisija trijų vietos lietuvių: Stuokos, Mandravickio ir Kristapavičiaus.

K. A. S.

LIETUVIAI IR LAISVĖ.

Petrapilio Narvos Vartų rajono darbininkai lietuviai, susirinkę balandžio 9 dieną į didelį mitingą ir apsvarstę:

1) dabartinio momento svarbumą ir darbininkų reikšmę, kovojant už įgytąją laisvę;

2) lietuvių tautos ir Lietuvos padėjimą dabar ir darbininkų lietuvių dalyvavimą kovoje už Lietuvos laisvę, ramdame ir pripažįstame:

1) jog darbininkai turi kaip skirtinus ypatingus savo darbininkų klasės, taip lygiai ir bendrus visos tautos reikalus, kuriuos tik organizuotomis pajėgomis tegalime vaisingai ginti,

2) jog tik turint visišką politikos laisvę ir lygias politikos teises ir lygiai su kitais šalies piliečiais laisvai dalyvaujant viešame valstybės politikos gyvenime ir jos valdyme tegalima tinkamai ginti ir bendrieji visos tautos, ir ypatingieji savo darbininkų reikalai;

tad šaukiame į visus:

1) Darbininkai lietuviai! mums visiems lig vieno butinai reikia susitelkti, greta profesijonalių draugijų, į politikos organizacijas, apimančias ir ginančias kaip darbininkų ypačiai, taip ir visos tautos visus reikalus;

2) mes turime didelių ir svarbių savo darbininkų reikalų; organizuokimės, telkimės krūvon, nes tik susiorganizavę tebusime stiprus ir tejstengsim juos apginti;

3) visi esame Lietuvos piliečiai. Stokime visi stipria, organizuota pajėga! Darbininkai visuomet buvo ir bus pirmieji ir didieji laisvės kovotojai. Mes lietuviai darbo žmonės tiek jau aukų padėję, kovokime dar stipriau. Dabartinė valanda šaukia visus lietuvius į didelį tautos vadavimo darbą. Mes darbininkai stokime pirmieji! Lietuva bus laisva ir mes laisvi jos piliečiai!

Lietuvių Tautos Tarybai.

Mes, Petrapilio Narvos Vartų rajono darbininkai lietuviai, susirinkę balandžio 9 dieną į didelį mitingą,

Sveikiname Lietuvių Tautos Tarybą Tautos ir Tėvynės laisvės darbą, pripažįstame jos autoritetą ir prižadame visomis savo išgalėmis ir pajėgomis paremti jos didį žygį.

Greta to randame butinai reikalingu daiktu, kad Lietuvių Tautos Taryba kuogreičiausiai sušauktų visų Rusijoje išblaškytų atstovų seimą, išrinktų visuotiniu, lygiu, slaptu, tiesiu balsavimu. Seimas turi apsvarstyti ir nustatyti lietuvių politikos uždavinius ir kelius Lietuvos laisvei išgauti, spręsti ir apibendrinti treminių šelpimo darbą ir išrinkti jau nuolatinę Tautos Tarybą lig grįžtant į Lietuvą.

Lai gyvuoja Lietuvių Tautos Taryba! Lai gyvuoja visų lietuvių atstovų Seimas! Lai gyvuoja laisva savarankė demokratinė Lietuva!

REZOLIUCIJOS, PRIIMTOS LIETUVIŲ IR AFICIERŲ MASKVOS GARNIZONO SUSIRINKIMO 1917 METŲ BALANDŽIO 6 DIENĄ.....

Lenkų legijonuose ir latvių batalijonuose yra daugybė lietuvių kareivių. Pastaruoju laiku iš daugumos rusų pulkų renkami į lenkų legijonus kareiviai katalikai, tarp kurių atsiranda nemaža lietuvių. Tokį lenkų elgimąsi ateityje susirinkimas laiko neleistinu ir nusprendė:

a) prašyti Petrapilio Lietuvių Tautos Tarybos užsiimti lietuvių legijonų organizavimu, (prieš steigimą legijonų buvo tik 10 balsų), b) atkreipti lietuvių kareivių domą, kad jų moralė opriedermė nestoti į lenkų legijonus ir latvių batalijonus ir kad tų lietuvių kareivių, kurie yra jau įstoję, priedermė yra išstoti iš jų, pareikalavus, lig lietuvių legijonus suruošiant paskirtų į bendruosius rusų pulkus. Rezoliucija apie išstojimą lietuvių kareivių iš lenkų legijonų ir latvių batalijonų priimta vienbalsiai.

Dėl Vėliavų Išdavimo Lenkams Iš Maskvos Ginklų Rumų.

Iš laikraščių pranešimų susirinkimas sužinojo, kad balandžio 7 d. busiančios išduodamos iš Ginklų rumų vėliavos lenkų legijonų delegacijai. Tarpe buvusiosios Lenkų Lietuvių valstybės vėliavų yra lietuvių senobinės kariumenės vėliavų. Užtat susirinkimas, kad nebutų klaidingai išduotos lenkams ir lietuvių kariumenės vėliavos, nusprendė tuojaus siųsti į Maskvos vyriausybės komisarą delegaciją tokios sudėtines: adv. Leono, aficierio Liaudanskio, unt. af. Žeromskio ir efreitoriaus Mickevičiaus, prašant jų stengtis, kad buvusiosios lietuvių kariumenės vėliavos nebutų įduotos lenkų legijonams. Delegacijai grįžus iš komisaro, susirinkimas sužinojo, kad vėliavos nebus išduodamos tol, kol negaus iš Laukinosios vyriausybės įsakymo.

Paskui buvo prašyta, kad ši komisiją ir toliau rupintusi, kad buvusiosios lietuvių kariuomenės vėliavos nebutų įduotos lenkų legijonams.

Dėl Lietuvių Kareivių Atstovo Petrapilio Darbininkų ir Kareivių Taryboje.

Kadangi Petrapilio Kareivių ir Darbininkų Taryba yra vienintėlė demokratinė įstaiga, per kurią galima ginti ir vykinti tautiniai troškimai ir demokratiniai principai, susirinkimas visas vienu balsu nusprendė turėti lietuvių karininkų atstovą Petrapilio Kareivių ir Darbininkų Taryboje, ir mano kad tuo turi pasirupinti Petrapilio garnizono lietuviai kareiviai ir aficierai.

Del didelio lietuvių karininkų suvažiavimo.

Laisva Rusija, apskelbdama Lenkijos nepriklausomybę, Lietuvos valdymo klausimą užmiršta. Idant kiekvienas lietuvis žinotų, prie ko eina lietuviai, rišdami Lietuvos klausimą, susirinkimas nusprendė: 1) daryti vienos kurios karo apskrities lietuvių kareivių atstovų suvažiavimą nuo kiekvienos kariuomenės dalies, kur yra lietuvių: 2) kviesti į jį ir iš kitų karo apskričių atstovus — lietuvių kareivių, kur jų yra po daug. Be to, buvo pageidaujama, kad toks suvažiavimas įvyktų Maskvoje.

Pagalios buvo išrinkta iš 7 žmonių laikina karininkų komisija (4 kareiviai ir 3 aficieriai).

Susirinkimo Pirmininkas
Aficieras S. Leonas,
Padėjėjas **unt. af. Žeromskis,**
Sekr. **V. Misiurevičius.**

IŠ KIEVO LIETUVIŲ GYVENIMO.

Pirmas Kievo lietuvių visuotinis susirinkimas buvo kovo 15 d. Susirinkime dalyvavo viso inteligentų darbininkų, ir darbininkų, kareivių tarnaičių. Iš viso suejo apie 200 žmonių. Susirinkime buvo ir tokių tautiečių, kurie Kieve jau senai gyvena, bet senai jau begirdėję lietuvių kalbą, gerokai ją pamiršę.

Išrinkta buvo delegacija vikdomajam Kievo Komitetui pasveikinti keturių žmonių: inžin. Jankevičius, p. Januškius, Mackevičaitė ir Rudmenas. Nutarta siųsti pasveikinimas Kerenskiui, vienam narsiausiųjų rusų revoliucijos vadų ir laikinos vyriausybės nariui, taip pat — Darbininkų ir Kareivių Tarybai (Petrapilyje).

Susirinkimo pabaigoje išrinkta K. L. Tautos Taryba. Nuo Kievo lietuvių inž. Jankevičius išrinktas į Kievo vykdomąjį Komitetą.

Prieš rinkimą į K. L. T. Tarybą kilo karštų ginčų del to, kokiu budu rinkti nariai. Galų gale nutarta visas susirinkimas padalyti į keturias dalis: inteligentai, darbininkai, darbininkės ir kareiviai; nuo kiekvienos grupės išrinkta po 2 žmogu iš viso 8.

Kovo 25 d. Taryba sušaukė antrą visotinį susirinkimą. Svarbiausias klausimas, kuris šiame susirinkime buvo sprendžiamas, nepriklausomos Lietuvos mezliavos mokesnis. Nutarta, kad mezliavos mokesnio rinkimu turi rupintis K. L. Tautos Taryba.

Visuotinis susirinkimas įgaliojo K. L. Tautos Tarybą išrišti galutinai klausimą, kiek turi mokėti kiekvienas žmogus mėnesyje.

Susirinkimui baigiantis, buvo paskelbta, kad nuo šios dienos priimamos aukos Lietuvos labui. Bežiurint ant stalo išaugo didžiausia pinigų kruva. Pažymėtina p. Markeviciaus auka, kuris duodamas pavyzdi susirinkusiems, padėjo ant stalo 100-rublinę. Per vakarą iš viso paaukota 222 rub. 75 kap.

Kovo 26 d. buvo visotinis kareivių susirinkimas, dalyvavo apie 140 žmonių. Šios dienos susirinkime buvo svarstomas klausimas apie reikalingumą lietuvių legijono. Sunku čia aprašyti tas upas, kurį sukėlė kareivių tarpe tas klausimas; atsimena man žibą kareivių veidai; svarstant šį klausimą, su kokiu džiaugsmu kalbėjo jie apie reikalingumą Lietuvai šiuo metu organizuotos armijos.

Visi pripažino, kad Lietuvių legijonas gali suvaidinti svarbią rolę Lietuvos ateičiai: svetimtaučiai pamatys, kad ir lietuviai turi politikos ir visuomenės siekimų. Karės pabaigoje žymią rolę galėtų suvaidinti, o pasibaigus kare, galėtų sudaryti nepriklausomos Lietuvos milicijos kadrus.

Del lietuvių legijono steigimo priimta vienu balsu ši rezoliucija: „Kievo garnizano ir lenkų legijono kareiviai lietuviai, susirinkę universitete kovo 26 d. 1917 m. ir apsvarstę lietuvių legijono reikalingumą, nutarė: 1) lietuvių legijonas butinai reikalingas politikos ir tautiniams lietuvių siekimams; 2) lietuvių legijono sumanymui ivigdyti susirinkimas prašo Tautos Tarybą butinai ir butinai kreiptis į laikinąją vyriausybę ir prašyti ją išrišti lietuvių legijono klausimą; 3) Kievo kareiviai lietuviai pripažįsta Tautos Tarybos reikalingumą, laukia greito lietuvių kariuomenės suorganizavimo ir nurodymų momento uždaviniais. 'Keldami klausimą apie lietuvių legijoną, mes turėjome galvoje tautiečius, kurie tarnauja rusų ir lenkų pulkuose. Ypač mums reikia stengtis išvaduoti lietuviai iš lenkų pulkų. Lenkų pulkuose yra gana daug lietuvių. Pavyz., 1 pulke apie 400 žmonių, 4 pulke, kaip pasakoja esą apie 1000, 2 ir 3 pulkuose taip pat daug esą lietuvių. *J. P*

LIETUVIŲ DALYVAVIMAS REVOLIUCIJOS AUKŲ LAIDOTUVĖSE.

Istorinėse revoliucijos aukų laidotuvėse, kovo 23 d., tarp begalės visokių organizacijų procesijų, buvo ir lietuvių procesiją. Procesija, palyginti su tos dienos iškilme, buvo nedidelė, apie 400 žm., bet vis delto ir ją kai kas galėjo pastebėti. Ją taipgi socijalistai liaudininkai; kadangi lyg ir neskelbė viešai, tai ir norėjusieji nevisi tegalėjo dalyvauti.

Lietuvių procesija pradėjo eiti nuo „Nauj. Lietuvos" redakcijos (Podolės gatv.); atejusi lig Zagorodno pr., turėjo sustoti, nes per kelis varstus viena po kitos ėjo kitos procesijos. Lietuvių buvo trys vėliavos; einantieji pro šalį turėjo progos ir laiką jas pamatyti ir perskaityti parašus, nes stovėti vietoje teko nuo 12 iki 3 val. Priekyje buvo nedidelė raudonais kraštais juoda vėliava su lietuvišku parašu vienoje pusėje ir rusišku antroje:

„Garbė žuvusiems už laisvę. Lai gyvuoja socijalizmas". Toliau buvo dvi raudonos, kiek didesnės, vėliavos. Parašyta jose buvo taip: "Kovoje įgysi tu teises. Proletarai vienykitės. Lai gyvuoja Lietuvos demokratinė respublika". Parašas vienoje lietuviškas, antroje tas pats — rusiškas. Rodos, tai pirmą kartą, jei enklystu, petrapiliečiai lietuviai išėjo į gatvę su savo vėliavomis ir, reikia pasakyti, kukliai atrodė tarp kitų, paviz., tarp ėjusių igaunių su puikiomis vėliavomis ir dideliu choru. Musiškiai irgi buvo giedą "Marselietę, bet, deja, turėjo nutilti, nes vos vienas žmogus tegiedojo. O juk šito galėjo išvengti; reikėjo tik susitarti, anksčiau susieiti ir susigiedoti. Pasibaigus 3 val. išėjo ir lietuvių procesija į Zagorodną pr., bet, paėjus kelis žingsnius, vėl gavo sustoti; išstovėjo ligi 7½ val. vak. (tuo metu, mat, ėjo procesijos iš kitų rajonų). Tame pat rajone (Maskvos) buvo ir lenkų procesija. Lenkai savo gražiomis didelėmis vėliavomis ir giedojimu irgi traukė akis į save. Tvarka taip kitų, taip lietuvių buvo paveikslinga: ėjo eilėmis po 8 žm., palaidų į procesiją neleido. Galiausiai, 8½ val. ir lietuviai pasiekė savo kelionės tikslą, t. y. Marso lauką, kur laidojo revoliucijos aukas.

Nepaprastai iškilmingas reginys: dideliausios gedulingos vėliavos, prožektorių nušviestos, žmonių minios, giedojimas, orkestrai; visa tatai tarsi atėmė žmonėms žadą. Raudonosios vėliavos nusilenkė prieš juodąsias, atiduodamos paskutinę pagarbą, "Marselietę" nustojo giedoję, ėmė giedoti „Amžinąjį atminimą".

Procesijomis sustoti čia neleido, nes praeiti pro šalį ir tai reikėjo 12 val. laiko.

Sako, kad iškilmėse dalyvavę milijonas su viršum žmonių. Palaidota 184 žmonės.

LONDONO LIETUVIŲ REVOLIUCIJA IR UŽMANIMAI VISIEMS D. BRITANIJOS LIETUVIAMS.

Kadangi priverstiną ėmimą kariomenėn rusų pavaldinių nonorima anglių parlamento trumpam laikui įkunyti, tad mes Londono lietuviai viešam ir skaitlingam susirinkime 20 d. gegužio, Kliubo salėje, apsvarstę šį klausimą, vienbalsiai priėmėme tokią rezoliuciją ir užmanymus.

a) Męs nėsame rusais, bet lietuviais, tauta rusų pavergta ir didžiausiai už visas kitas Rusijos tautas nuskriausta. Tik 1905 m. iškovojome savo spaudą ir leistą mumis iš maldaknygės savo kalba Dievą garbinti! Teisybė, dar nušvito Rusijoje liuosybė, bet ne mums. Teisybė, kad pripažinta tautoms, prigulinčioms prie rusų viešpatijos, tautos ir apsisprendimo teisės, bet tai pripažino ir paskelbė ne valdžia, o tik darbininkų ir kareivių atstovų Taryba. Vyriausybė nesutiko į savo programą tai įdėti kaip nusiskundė Dar. ir Kar. Tarybos narys p. Steklovas Lietuvių Tarybos delegatams 15 d. kovo 1917 m.

Tad stosime anglų ir rusų kariumenėn, jeigu talkininkai ar bent anglų valdžia, kurios prakilnus obalsis kariauti už teisybę ir pavergtųjų tautų teises, užtikrins mums liuosybę. Kitaip stoti kariuomenėn butų be tikslo ir priešinga žmogaus teisėms lieti kraują už savo nelaisvę.

b). Prašyti visų D. Britanijos lietuvių apsvarstyti šį dalyką ir jei jį priims, kuoveikiausiai padaryti visos Britanijos lietuvių kolonijų ir draugijų įgaliotinių suvažavimą, kuris sustatytų ir įteiktų anglų valdžai šiuos musų reikalavimus: laisvės, aprupinimo šeimynų ir tt.

c.) Kadangi Britanijos daugiausia lietuvių gyvena Škotlande, tad Škotlandiečiams pavedame nutarimą laiko ir vietos įgaliotinių susivažiavimui.

A. Kriaučiunas,

—Patrick in New Orleans Times Picayune.

Ne tik visi kiti žmonės, bet ir daugelis žymių socialistų manė, kad socialistų konferencija Stockholme yra Vokietijos sumanyta ir sutaisyta. Kaizeris, su savo gaspadinėle (vokiškų socialistų partija) stalą užtiesė ir taikos karvelį pastatė. Bet sveciai neatėjo — kitos tautos atsisakė delegatus siųsti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Gerbiamoji "Lietuvos" Redakcija.—Amerikos lenkų laikraščiai kun. Kaulakio mėnraštyje "A Plea For The Lithuanians," einančiame iš Philadelphijos, radę atspaustą Amerikos lietuvių kunigų oficialį prašymą, pasiųstą Popiežiui, labai pasipiktino jame paminėtu faktu, butent, kad įvairių tautų aukos pasiųstos per Lenkų Komitetą Vilniuje, nepasiekė tų, kuriems jos buvo siųstos, bet tapo panaudotos steigimui lenkų mokyklų Lietuvoje. "Kuryer Bostoński" šito fakto paminėjimą pavadinęs "Potwarz" —šmeižtu, šaukia Amerikos lenkų dvasiškiją ir visą katalikiškąją lenkų tautą atbusti ir "nepoczytalnym politykierom litwomanskim," be atsižiurėjimo į jų sutonus, neleisti šitaip šmeižti lenkų tautą ne tik pasaulio, bet ir paties Katalikų Bažnyčios Galvos akyse.

"Dziennik Związkowy" pritaria "Kuryero Bostoński'o" "reikalavimui iš lietuvių kunigų tą jų vadinamą šmeižtą atšaukti, bet priduria, kad "negalime žinoti kelių, kuriais mums reiktų kreiptis to tikslo atsiekimui." Ir užtai jis paiima lengvesnį kelią, išreikšdamas viltį, kad "popiežius ir visas Vatikanas, kuris žiuri su tokiu užsitikėjimu į Visuotinojo Komiteto darbus Šveicarijoje ir į šito Komiteto vedamas kitas pašelpines įstaigas Lenkų žemėse, gal nebus toks lengvas patikėti šitokiems skundams, nors juos meta ir sutonuotas šmeižikas, kokiu be abėjo yra kun. Jakaitis. Istorija girdi pati savo žodį ištars apie šitokius čianykščių litvomanų nusidėjimus (!?),—kurie pavydėdami Lenkijai (?) "tiktai su vokiečiais galėtų konkuruoti (?)".

Čia aš norėčiau žinoti tik vieno dalyko; ar galima padoriam žmogui ar laikraščiui, neparodžius keno žodžių teteisingumo, vadinti juos šmeižtu, ar net melu ir ar tinka tokis žmogus šmeižiku vadinti vien tik del to, kad jo žodžiai ar skundas kam nepatinka? Gi šitie ponai lenkai lengvai galėtų sužinoti patys, ar minėtame Amerikos lietuvių kunigų prašyme pas popiežių yra šmeižtas pasakytas ant Vilniaus lenkų, ar tikra teisybė: galėtų lengvai sužinoti, jei dar nežino, kreipdamiesi į Lituanios komitetą Šveicarijoje. Šitas komitetas jiems priduos faktus ir jiems nereiks bereikalo verkti ir koliotis.

Abe.

IŠ WATERBURY, CONN.

Pirko "Laisvės Bondsų." Pastaruoju laiku musų Waterburyj tai net užia nuo visokių prakalbų, koncertų, piknykų ir visokių kitokių pramogų.

Laike paskutinio vietinės SLA. 11-tos kuopos susirinkimo paduota sumanymas, kad iš kuopos iždo nupirkti "Laisvės Bondsų." Kuopa turi keletą šimtinių iždo, o čia ir investmentas neblogas ir, apart to, reik parodyti, kad ir lietuviai yra geri ir teisingi šios šalies piliečiai, o ne koki sau parazitai. Amerikonai klaboja, kaip visokie svetimtaučiai atsineša dabar linkui Amerikos

Kuomet padaryta įnešimas, kad kuopa nusipirktų "Laisvės Paskolos" bondsų, tai, žinoma, atsirado ir priešingų ir nėra reikalo pasakoti, kas buvo priešingas. Kuopa visgi paėmė du bondsu po $50.00. Anglų laikraščiuose buvo paskui apie tai pranešta.

Birželio 10 d. buvo "Lietuvos Sunų" draugystės susirinkimas. Šita draugystė yra turtingiausia visam Waterburyje ir nekurie pranašavo, kad ji taipgi pirksianti "Laisvės Paskolos" bondsų. Bet čia visi, kurie paprastai sakosi, kad laisvės trokšta, šiuom sykiu susimobilizavo, kad "Laisvės Paskolos" bondsų neimti. Apie valandą laiko apie tai diskusuota ir kada priėjo prie balsavimo, tai trijų balsų didžiuma nutarta nepirkti. Teisybę pasakius, tai toks nutarimas išrodo beveik jau gėda. Męs esame šitoj laisvės šalyj, patys iš savo laisvo noro čia atvažiavome, patys iš savo laisvo noro piliečiais pastojome, tai iš savo laisvo noro turėtume ir sulyg šios šalies pareigas pildyti, kuomet ji už savo ir kitų tautų, ypač gi pavergtų tautų, kaip Lietuva—kovoja.

Bet tarp musų žmonių yra mat visokių nuomonių, o jeigu juos dar kas suagituoja, tai jiems ir pasiduoda. Už kelių dienų teko man matyti anonimišką laišką, kurį tie "laisvės kovotojai" prisiuntė p. A. Povilaikai, draugijos susirinkimą vedusiam. Ten visokių niek-niekių ir pravardžiavimų prirašyta ir taip pripliauksta, kad žmogelis tą laišką rašusis, galėtų lengvai į valdžios rankas pakliuti. Negalima manyti, kad tai iš piktumo tokius šposus krėstų, bet tik is savo kvailumo, iš fanatizmo, kuris neleidžia jiems sveikiau, bešališkiau ir žmonšikiau protauti. Tokie žmonės, kurie dabar prieš žmonių išrinktą valdžią pjudo, kitus, daro labai negerai. Maža to, kad jie patys bėdon gali pakliuti, bet jie ir kitus nekaltus žmones gali ton bėdon įtraukti. Įtraukti bėdon yra lengva, bet ištraukti iš jos yra sunku. Bet kas jiems galvoj? Visi lietuviai turi "stikyt už šitą kontrę," nes ji niekados dar nekariavo už pavergimą, bet visados už paliuosavimą ir laisvę. Už tai ji kariauja ir dabar—už militarizmo panaikinimą, už pavergtų tautų laisvę, taigi ir už musų Lietuvos laisvę. Amerikos valdžioj yra nedateklių ir trukumų, pasitaiko blogų darbų, bet jeigu imsime ir sulyginsime su kitų viešpatijų valdžiomis, tai pamatysim, kad šios šalies valdžia visgi yra laisviausia ir demokratiškiausia iš visų valdžių. Todel ir privalome ją šioj valandoj, kaipo ištikimi piliečiai, remti, o ne visokių kvailybių klausyti ir kitiems jas pasakoti, nes kad ir gražiausios Kaizerio ir Hindenburgio stovylos, jos visgi toli gražu mums neatstos Laisvės stovylos. Buti šalies patriotu yra geriaus negu buti tos šalies parazitu.

Augštaitis.

IŠ HOOSICK, FALLS, N. Y.

Darbai eina gerai.—Pas mus darbai eina gerai ir mokestis už darbą taipgi gera. Darbai daugiausia liejyklose ir mašinšapėse. Be to yra viena gumo dirbtuvė—kita yra statoma.

Darbų yra į valias ir kas nori, gali darbą gauti kiekvienoj valandoj, ypač liejyklose.

New Yorko valstijoj užstojus naujiems įstatymams sulyg smuklių, vietiniai smuklininkai labai susirupinę. Šitame miestelyj yra 34 smuklės; sulyg naujo įstatymo jų skaitlius turi buti sumažintas pusiau. Kas liks, o kas turės savo smuklę uždaryti, dar nežinia. Žinia apie tai bus rugpjučio pirmą; nauji leidimai kitiems metams bus duodama spalio 1 d.

Lietuviai turi čia Šv. Jurgio Draugiją, kuri tapo įsteigta rugp. 14 d., 1911 m. Draugija laikosi gerai; narių turi apie 70, o pinigų kasoje apie du tukstančiu dolerių.

Birželio 24 d. airių bažnyčioje buvo daroma kolekta nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Jonas Rudaitis.

IŠ AMSTERDAM, N. Y.

Rengiasi klebono sukaktuves paminėti. Ateinantį nedeldienį Amsterdamo lietuviai rengiasi paminėti 25-metinį kunygystės jubilėjų savo klebono kun. Juozo Židanavičiaus. Nors yra keletas, kurie laikas nuo laiko ant klebono paurzgia, bet abelnai paėmus, žmonės jį myli, nes jis šią parapiją suorganizavo, išaugino ir iki šiolei ją veda, dikčiai parapijos naudai pasidarbavęs.

Nedėlioj rengiama yra to jubilėjaus pažymėjimui teatras su koncertu ir kitais pamarginimais.

Atsibus viskas pobažnytinėj svetainėj. Vėliaus pranešu gal daugiaus.

Dr—s.

IŠ PHILALELPHIA, PA.

Musų daktarai. Dr. E. G. Klimas, turintis savo ofisą prie 2700 E. Ann st., prieš keletą mėnesių pradėjusis medicinos praktiką Philadelphijoj tapo pakviestas už asistentą prie profesoriaus Robinson; sykiu su juo jis dirba kasdien po valandą Samaritan Hospital klinikose, o prasidėjus mokslo metams Dr. Klimas bus studentų instruktorium apie plaučių ir širdies ligas.

Tas parodo, kad musų tautietis turi gerą vardą, o podraug ir pats nepamiršta vis geriaus medicinoje specializuotis.

Kitas jaunas lietuvis, daktaras Dambrauskas, yra antruoju asistentu Municipal Hospital'ėj. Dr. Dambrauskas jau nuo kelių mėnesių yra užsirašęs į daktarų korpusą kariškon tarnystėn ir diena nuo dienos laukia pakvietimo stoti į tarnystę.

Girdėjęs.

Visi laikraščiui siunčiami raukraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna .. tik ant vienos popieros pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

O ką jųs visi darote? Rugojimai ant musų vadų, kurie savo peštynėmis neleidžia musų žmonių prie vienybės ir prie darbo, yra teisingi ir užpelnyti. Amerikos lietuvių šių laikų vadai užsipelnys sau busimoj istorijoj juodą vardą. Nes jų privalumu yra vesti plačią musų tautos visuomenę plačiais ir tieseis keliais, o ji tarpsaviniais, partijiniais ginčais užvedė ją ant kreivų ir siaurų šuntakių.

Bet vadų klaidos—pasakytume, kvailumas,—dar neišteisina visuomenės, kuri neprivalo buti aklu teluku, vedamu ant virvutės. Galima šis-tas ir be vadų daryti.

Bet ar daroma? To męs norėtume kiekvieno lietuvio paklausti. Sakysim, kiekvienas laikraščio skaitytojas gali išmokinti skaityti ir rašyti savo kaimyną, kuris to nemoka.

Laukiame Lietuvos laisvės, tikimės patįs savo tėvynės reikalus svarstyti ir tvarkyti. Kiekvienas pilietis, mokantis skaityti-rašyti, bus naudingesnis už dešimts analfabetų, t. y. tokių, kurie skaityt-rašyti nemoka. Gi išmokinti skaityti-rašyti lengvai galima į porą mėnesiu. Sugebus mokintojas gali išmokinti į keletą savaičių.

Akyvaizdoje istoriškų atsitikimų, kuriuose męs dabar gyvename, išmokinimas vieno-kito analfabeto yra svarbesnis negu visas tuščias šukavimas apie musų politiką ir politikierius. Tą gali kiekvienas padaryti. Ar jųs atiduodate savo tėvynei nors šitą patarnavimą?

Mums rodosi, kad kaip vasaros, taip ir žiemos laiku galima pasiimti sau vieną, du mokiniu ir išmokinti juos bent skaityti ir šiek-tiek rašyti. Prie geresnio organizuoto subruzdimo, galima butų į vienus metus išnaikinti visus analfabetus tarp Amerikos lietuvių. Gavus gi Lietuvoj laisvę, jon grįžtų ne akli, ne tamsųs žmonės, bet praregėjusie, supratlyvi piliečiai.

Kodel ir "Lietuvos" skaitytojai negalėtų nepasiimti sau po vieną tokį "mokinį"?

Stasys Šimkus išvažiuoja. Stasys Šimkus, lietuvių muzikas ir Lietuvių Draugijos atstovas, viešėjusis Amerikoj per porą metų, kaip patyrėme iš tikrų šaltinių, žala netrukus išvažiuoti Europon. Liepos 26 d. norvegų laivu "Helig Olaw" jis apleidžia Ameriką.

Šiam musų veikėjui prisiėjo dirbti Amerikoje prie ytin sunkių aplinkybių. Pats budamas dailininku iki kaulų, ir kaipo toksai turėdamas karštą jausmą ir atvirą širdį, šisai musų artistas, atvykęs Amerikon, išsyk pakliuvo į politikos verpetą. Karštas tėvynainis, širdingos sielos žmogus, jis negalėjo suprasti, kaip žmonės gali politikuoti intriguoti, kuomet reikalas eina apie tėvynės labą, apie Lietuvos ateitį.

Augštų patriotiškų jausmų nešamas, karštą ugningą iškalbą turėdamas, jis, kaipo tikras artistas, režė visur ir visiems, kaip jam jo siela diktavo, nepaisydamas, ar kam tas patiks, ar ne, neatsižvelgdamas į tai, ar jo asmeniški reikalai nuo to nukentės, ar ne.

Ne sykį jis užkliudė tikrą širšių lizdą, ne sykį jo paleidytos širšės apspietė jį, mėgindamos jį sukandžioti. Nesmagumų jam daug padarė. Bet niekas ir iš jo aršiausių priešų negali jam užmesti, kad jis politikieravo, kad jis kreivais keliais ėjo. Šimkus dirbo, kiek jo jiegos ir aplinkybės leido; rėžė visiems ir visur iš atviros savo dailininko širdies už tai, kas jam blogu išrodė.

Ne vieną priešą jis sau čia pasidarė tarp musų amerikoniškų politikierių, ir jie jį dar ilgai paminės. Bet ir jie savo širdies gilumoje pripažins, kad Šimkus savo darbuose visuomet vadovavosi vien tik kiltais tėvynės labo jausmais, o visuomenė, kuri turėjo progą jo kaštus, pilnus širdingumo žodžius girdėti, ilgai jį Amerikoje minės.

Grįžta jis Europon, kur tautiškasai darbas yra didesnis ir rimčiau vedamas. Musų geriausi velijimiai jį lydi.

Lenkai, Lietuviai ir "sliakeriai." Laikraščiai praneša, kad tarp užsiregistravusių lenkų nebuvę nei vieno lenko, kuris butų padavęs kokius nors išsikalbėjimus nuo kareiviavimo. "Not a Pole claimed an exemption"—rašoma laikraščiuose. Sakoma, kad lenkai gavę iš Washingtono padėką už tokią ištikimybę šiai šaliai. Lenkai yra pasirįžę kariauti už šios šalies ir už savo tėvynės laisvę.

Tarp lietuvių, nors nedaug, bet buta ir "sliakerių" ir apie Amerikos karę ne visi vienu balsu karštai atsiliepia. Žingeidu žinoti to priežastis. Jų yra kelios.

Lenkai abelnai yra karingesni už lietuvius, greičiaus užsidega, kuomet lietuviai yra lėtesni, ne taip lengvai užsidega, bet užtai, sykį nusprendę, yra daug atkaklesni ir už lenkus išnašesni.

Lenkams dar prieš akis stovi jų istoriška tradicija, jų nepriklausomybė, jų armija, vėliavos, tautinė laisvė ir Lenkijos karaliai.

Pas lietuvius toji istoriškoji garbinga tradicija jau spėjo pusėtinai užsitraukti penkiais šimtais metų laiko. Lietuviai, aplamai paėmus, yra dar baudžiauninkai ir baudžiauninkų pirmoji gentkartė, kuri apie savo istoriską tautinę laisvę pamiršo, o naujos dar nėra kaip reik ragavusi. Per 500 metų lietuvis kariavo ir kraują liejo ne už savo, bet už svetimus reikalus—tai už lenkų, tai už rusų, tai už vokiečių reikalus. Gentkartė nuo gentkartės jaugino todel jam jausmą, kad jis gali kariauti tik svetimo verčiamas, bet nesavu noru. Toki obalsiai, kaip "Kas nemoka laisvės ginti, tas ją praranda," arba "Kas nenori už laisvę kariauti, tas ir laisvės nėra vertas"—toki obalsiai daugeliui lietuvių yra lyg svetimi, lyg nepažįstami. Ir nestebėtina!

Per amžius jis laisvės nepažino, neragavo, ir tas turėjo ant visos tautos sielos ir charakterio žymę palikti. Daugeliui Amerikos lietuvių kareiviavimas, kariumenė, karė išrodo tokia pati, kaip kad ir senos Rusijos kariumenė ir karė.

Naujoj Rusijoj, kur lietuviams, žybtelėjo pirmi laisvės spinduliai, visai kitaip pradedama į tai žiurėti. Iš visų Rusijos galų tenai kilo stiprus balsas, šaukiantis tverti lietuvių legionus, kurie taptų branduoliu busiančios Lietuvos armijos, jeigu tokia butų reikalinga.

Antra priežastis, kuri pagimdė tarp lietuvių tulą skaitlių "sliakerių," ta pusiau atvira agitacija, kuri buvo varoma per prakalbas ir per nekuriuos laikraščius. Kulturingose tautose kiekvienas gali priešintis tulo sumanymo įvedimui, kol jis nėra dar įvestas. Galima tuomet jis kritikuoti. Bet kuomet jis pereina kaipo įstatymas, tuomet tik įstatymus pildyti ir jiems nesipriešinti. Musų žmonės, kurie nesupranta pažangaus ir demokratiško valdymosi, mėgina priešintis ir po to, kada įstatymas jau įėjo galėn. Tie, kurie taip daro ir tie, kurie prie to kitus kursto, yra ne progreso draugai, bet progreso ir tvarkos priešai, nes jie skiepina žmonėms anarchijos sėklą. Jų reikia saugotis ir su jais reikia kovoti, nes jie visuomeninę discipliną gadina. Kas sau ponu negali buti, didumas nuomonė privalo buti pildoma.

Pagalios nevieną "sliakerį" tarp Amerikos lietuvių pagimdė dar viena priežastis, į kurią verta atkreipti atydą.

Mums teko pastebėti tokį patėmijimą: "Gerai lenkams stoti Amerikos kariumenėn, gerai jiems kariauti. Washingtono valdžia ne sykį pripažino ir viešai paskelbė, kad Amerika kariauja už savo ir už Lenkijos liuosybę. Bet ar Washingtono valdžia kadanors aiškiai pasakė, kad ir Lietuva privalo turėti po karės laisvę?"

"Teisybė, ji pasakė, kad kariauja už visas pavergtas tautas, bet speciališkai Lietuvos iki šiolei neminėjo. Taigi ar męs lietuviai ir vėl kariausim už tai, kad Lietuvą lenkams pavesti?"

Į šituos žodžius verta atkreipti atydą, nes jie yra svarbus. Musų politikai privalo prie progos atkreipti Washingtono valdžios atydą į tai, kaipo į faktą, kuris atšaldo tulą dalį lietuvių nuo entuziazmo prie kareiviavimo ir prie bondsų pirkimo.

Aplamai gi paėmus, Amerikos lietuviai atlieka savo priedermes linkui šios šalies neblogiau už kitus ateivius. Lietuvis nėra papratęs afišuotis, kaip, pavyzdžiui, lenkas; savo pareigą jis atlieka ramiai, kaipo dalyką, kuriuom nėr ko girties.

Seimai. Atėjo paprastas seimų laikas. Šiuosmet jis yra ne taip trukšmingas, kaip pernai, nes tik vienos sriovės organizacijos šiuosmet juos laiko.

Katalikų organizacijos laiko seimus kas metai ir šią savaitę R-Kat. susivienijimas sykiu su kitomis jų organizacijomis atlaikė seimus Pittsburge. Jų svarbesni nutarimai pasirodys sekančią savaitę.

Tautininkų organizacijos, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoj, Tėvynės Mylėtojų Draugija etc. laiko seimus pramečiui ir jie atsibus tik sekančiais metais.

Amerika ir karė. Sulyg oficialio pranešimo iš Washingtono, vieton dviejų miliardų paskolos, Amerikos žmonės pažadėjo $3,035,226,850, t. y. daugiau negu pusantro sykio tiek, kiek valdžia prašė.

Paskolą užsirašė daugiau negu keturi milijonai žmonių, jų tarpe 3,960,000 žmonių užsirašė mažas sumas—nuo $50 iki $10,000. Po penkis ir daugiau milijonų doliarių paskolos užsirašė 21 ypata, ant abelnos sumos $188,789,900.

Šitos skaitlinės parodo, kaip meluoja tie, kurie sako, kad tik Wall st. (t. y. milijonieriai) pritaria valdžiai, o žmonės esą jai priešingi. Kas yra priešingas, tas pinigų jai neduoda.

Amerikos gyventojai gerai supranta, kad jeigu kaizeris šitą karę laimėtų, tai butų ir po Amerikos laisvės: jis pats sau pasidarytų Amerikoj tokią "paskolą," kurios Amerika su savo visais turtais negalėtų per kelias gentkartes išsimokėti.

Kaizerizmas privalo eiti lauk. Ir jeigu vokiečiai jo nenori išsivaryti, tai Amerika privalo vokiečius pamokinti, kaip reik nuo jo pasiliuosuoti, nes kol kaizerizmas ir militarizmas viešpataus, tol ramybės šiame pasaulyje nebus.

Vėliausios Žinios.

KAZOKAI REMS VALDŽIĄ.

Petrogradas, birželio 27 d.—Kazokų kongresas priėmė rezoliuciją, kurioje išreiškiama pilnas pasitikejimas tuomlaikine rusų valdžia. Kazokų kongresas užtikrina valdžią, kad visos Rusijos kazokai stipriai rems valdžios pasiryžimą panaikinti anarchiją ir užkirsti kelią **kontr-revoliucijai.**

SENATAS BALSUOS PRIEŠ DEGTINĘ.

Washington, D. C., birž. 27 d: Senato subkomitetas pritarė biliui, kuris turės panaikinti švaiginančius gėrimus visoj Amerikoj. Nėr nei mažiausios abejonės, **kad ir pats senatas** tą bilių **perleis.**

GALAS PONUI ŠNAPSUI.

"Nėr to blogo, kas ant gero neišeitų"—sako patarlė. Jos teisingumo gal niekas taip gerai neparodo, kaip karė. Karė yra blogas dalykas,—ypatingai gi šitoji, negirdėta savo didumu karė. O vienok jį pagimdė daug gerų dalykų.

Vienu iš tokiu gerų dalykų yra milžiniškas smugis, kurį ji uždave degtinei. Rusijoj nuo pirmų karės dienų visa milžiniška šalis prasiblaivino, kuomet monopolkai galas padaryta. Francuzijoj užginta vartoti absyntiną; Anglijoj aplaužyta ragus viskei, o štai dabar ir pas mus Amerikoj ateina galas musų amerikoniškai viskei.

Pereitą subatą Suv. Valstijų Atstovų Butas perleido bilių, kuris užgina degtinę ir abelnai svaiginamus gėrimus visose valstijose per visą karės laiką. Bilius, uždraudžiantis vartoti svaigalus, perėjo 365 balsais prieš 5 balsus.

Prezidento laimėjimas.

Prezidentas Wilson reikalauja, kad kongresas duotų jam teisę reguliuoti ir kontroliuoti maistą ir kurą, nes šiedu dalyku lošią vieną svarbiausių rolių karėje.

Męs jau esame rašę, kad karės priekabe pasinaudodami, visoki spekuliantai ir grafteriai nesvietiškai iškėlė maisto ir anglių kainas, kad žmonėms nulupti kailius. Jų negalima kitaip suvaldyti, kaip tik suteikus tam tikras teises valdžiai, kad ji galėtų maisto kainas reguliuoti.

Prezidenats, nežiurint didelių trustų, priešinimosi, pareikalavo, kad jam tokias teises kongresas suteiktų. Kalbant apie maistą, atkreipta atyda ir į alkoholiškų gėrimų išdirbimą. Šitų svaigalų išdirbimui kas metai suvartojama šimtai milijonų bušelių javų, kuriuos galima butų sunaudoti žmonių maistui. Sumanyta svaigalus panaikinti, kad tokiu budu javus maistui užčėdyti.

Atstovų butas bilių perleido ir prezidentas savo kovą laimėjo. Bet senatas degtinės naikinimui priešinasi.

Įdomu, kad tarp šitų priešų yra ir tie senatoriai, kurie priešinosi karės apskelbimui, kurie priešimosi registracijai ir visuotinam kareiviavimui. Jie, kaip išrodo, priešingi yra viskam, kas Ameriką galėtų sudrutinti ir palengvinti jai šią karę laimėti.

Atstovų bute praleistas bilius štai ką padavadija:

Prezidentas turi teisę:

1).—Reguliuoti transportaciją (pervežimą), sukrovimą, išdalinimą ir pardvainėjimą visų maisto produktų. Vadinas, prezidentas gali nustatyti kainas, kurių perkupčiai negali peržengti; jie negali taipgi laikyti maistą susikrovę, kad tokiu budu pagimdžius nedateklių ir išgavus augštesnes kainas.

2).—Panaikinti spekuliaciją javais taip vadinamuose excčendžiuose ir "boards of trade"—t. y. turgavietėse, kur spekuliuojama javų kainomis.

3).—Panaikinti tolimesnį pardavinėjimą alkoholiškų gerimų, daromų iš javų ir užgriebti visus tokius gėrimus jau padarytus.

4).—Neprileisti prie tyčiai naikinimo maisto produktų, arba prie jų neteisoto sukrovimo viesose rankose.

5).—Užginti sulaikymą kuro (anglių) nuo turgaviečių.

6).—Neprileisti prie to, kad kas sau pasidarytų monopoliją iš apavalo, drapanų, arba kitokių gyvenimo reikmenų.

7).—Įvesti laisnių systemą reguliavimui įvairių išdirbyščių ir jų exportavimui. (Vadinasi, jeigu kas prasižengtų prieš įstatymus, tai jam butų atimtas laisnis ir jis neturėtų teisės daugiaus tokis išdirbyste, ar exportavimu užsiimti. Dabar gi tokį užgynimą—ir tai labui sunku—galima padaryti tiktai per ilgą teismo kelią).

8).—Jeigu reikalinga, tai paimti į valdžios rankas visas maisto sankrovas ir fabrikus; lyginai ir anglių bei kerosino mainas.

Senatas kaip minėta yra priešingas tam. Išpradžių nekurie senatoriai labai ant prezidento užsipuldinėjo, sakydami, kad jis nori įvesti "carišką" tvarką. Vienok balsuotuojai tuojaus davė žinoti savo senatoriams, kad jie nedovanos savo senatoriams, jeigu jie neleistų prezidentui sulaikyti ir apžeboti visokius spekuliantus. Senatas po to pasidarė daug nuolankesnis prezidentui.

Labjausiai senatas yra priešingas svaigalų panaikinimui. Mat jame bravorninkai turi daugelį draugų.

Senato finansų komisija išrodinėja, kad jeigu bus įvesta prohibicija (alkoholiškų gėrimų panaikinimas), tai valdžia neteks pusantro miliardo doliarių pelno nuo taksų ir reik išrasti kitus šaltinius tų taksų gavimui, o be įplaukų viešpatijos iždan juk negalima vesti valdžios reikalų.

Todel galima tikėtis, kad viršminėtas Atstovų Buto bilius per senatą nepereis taip, kaip jis stovi. Jis bus pakeistas ir turės dar sykį grįžti į Atstovų Butą, kol abudu kongreso butai—Atstovų Butas ir Senatas—susitaikys.

Bet vieną dalyką galima beveik tikrai pranašauti: svaigalų dirbimas ir jų pardavinėjimas bus panaikintas per visą karės laiką. Sykį jį panaikinus, girtuoklystei bus užduotas milžiniškas smugis, nes jeigu po karės ir sugrįžtų atgal pas mus p. Šnapsas, tai jau nelengva jam bus įsivyruoti. Alkoholio dienos suskaitytos! Ir ne kas kitas, kaip ši karė tai padarė. O tas bus didžiausia žmonijos geradėjystė, nes viską kruvon paėmus, viską suskaitliavus, girtuoklystė kas metai nešė žmonijai nemažesnes bėdas ir nuostolius negu šita baisioji karė—tik tie nuostoliai ir tos bėdos yra kitokioj formoj ir netaip aiškiai todel matomi ir patėmijami.

ŽYDŲ KONGRESAS IR JO TIKSLAI.

Lapkričio 2 d. šių metų Washingtone atsidaris tautinis žydų kongresas. Šito kongreso tikslu yra iššaukti judėjimą, kuris priverstų pripažinti žydus, dabar ir po karei, visai neprigulminga tauta pasaulio politikoje.

Svarbiausi žydų norai ir reikalavimai tokie:

1. Lygios draugijinės ir politinės teisės visiems žydams visose valstybėse, kur tosios teisės ligšiol buvo uždraustos, ir tautinės teisės tose šalyse, kur tokios teisės bus pageidaujamos.

2. Įtseigimas žydų republikos Palestinoje.

3. Laikinas paskolas $100,000,000 atstatymui žydų mokyklų, ligoninių ir sinagogų karės sunaikintų.

4. Išrinkimas atstovaujamo kuno Amerikos žydų reikalams.

Dabar yra renkama delegatai į tąjį kongresą. Visos Suv. Valstijos padalintos į 400 apskričių, o kiekvienas apskritys privalo išrinkti vieną delegatą. Delegatus rinkti turi teisę kiekvienas žydų kilmės asmuo, vyras ar moteris, Amerikos pielietis, ar nepiliettis turįs 20 metų amžiaus. Delegatais į kongresą gali buti tik žydai Amerikos piliečiai.

S. Sufrin, pildomasis pirmininkas žydų kongreso, apie busimojo žydų kongreso tikslus taip pasakė:

Per 30 mėnesių Amerikos žydai svarstė klausimą, kokią vietą jie turi užimti dabartiniame tarptautiniame krizyje. Ilgainiui męs priėjome prie to, kad žydai negali ilgiau buti "bastunais;" kad męs turime turėti savo valstybę, individalumą ir tautybę.

Kongreso posėdžiuose oficialiai ims dalyvumą dvi žydų frakcijos: tautininkai ir ištautėliai. Ištautėliai, atstovaujami didelio skaitliaus žydų turčių ir aristokartų, padaro tikybinę partiją. Jų nuomone žydų jatnuomenė turi visiškai ištautėti.

Tautininkai gi yra priešingos nuomonės. Jie sako, kad tautos negalima ištautinti, nes ji yra stipresnė negu politinė diplomatija.

—Rogers in New York Herald.

SUSTOK!

Kuomet Dėdė Samas turi ginti šios šalies laisvę, tai jo žmonių negali lupti visokie kiaulia-snukiai, maisto spekuliantai. Dėdė Samas perleidžia bilių, ku ris juos sulaikys (Skait. "Galas ponui Šnapsui").

MARGUMYNAI.

KRUTAMŲ PAVEIKSLŲ MOKYKLOS.

West Frankfort, Ill.—Gerb. Redakcija: Ar yra Chicagoje tokia mokykla, kur galima butų išmokti už kinematografistą? Kiek lešuotų mokslas ir kiek laiko imtų išmokti?

T. K. P:

Atsakymas.—Viena iš tokių mokyklų Chicagoje yra National School of Motion Picture Operating, 183 No. LaSalle st. Ji suteiks visas informacijas. Galima taipgi, kaip šiuo reikalu, taip ir delei informacijų apie visas mokyklas, kreiptis prie Educational Aid Society, Information Bureau, 1437 First National Bldg., Chicago, Ill.

AGENTURA IR ATSTOVYBĖ.

Brooklyn, N. Y.—Gerb: Redakcija: Pereitame "Lietuvos" numeryje p. Karpavičius paaiškina, kad Lietuvių Spaudos Draugija perima "Naujos Lietuvos"—Petrogrado socialistų-liaudininkų laikraščio—tiktai agenturą, kaip ir kiekvieno kito laikraščio.

Jeigu taip, tai nieko ypatingo prieš tai negalima turėti. Bet jeigu taip, tai kam dar apie tokios paprastos agenturos perdavimą su tokiomis didelėmis ceremonijomis skelbti? Juk to nedaroma su agenturomis kitų, dargi savosios pakraipos laikraščių. Faktas gi yra tas, kad p. K. V: R: turėjo ne paprastą agenturą, bet plačią ir specialę atstovybę minėto laikraščio ir išrodo, kad ją perdavė Spaudos Draugijai. Tarp plačios ir specialės atstovybės ir paprastos bizninės agenturos yra nemažokas skirtumas, kaip tai ir p. Karpavičius, berods, supranta.

Kas remia, kas neramia Spaudos Draugijos projektų—šiuom sykiu nesvarbu. Aiškus vienas dalykas, kad tautininkai negali buti ultro-geradėjais ir rupintis platinimu sau priešingos spaudos, kuomet savo locnos tautinės spaudos platinimas yra visai apleistas.

Mums priešingos sriovės lieja ant tautininkų verdančia smala ir varo atvirą boikotą prieš musų tautinius laikraščius, o męs, vieton duoti jiems tikrą atramą ir, vieton užsiimti bent savo spaudos platinimu ir stiprinimu, juos pieneliu tepame. Tautininkai privalo nors sykį suprasti, kad gana jau tos "pieninės politikos"! Gana auginti augis už savo locno ančio! Vardan savo skaistaus demokratiškumo, męs jau užtektinai prigelandome aštrių kirvių demokratijos sprandui.

Platinkime labjausiai savo sriovės laikraštiją ir literaturą. Musų Spaudos Draugija negali pavirsti į šiaurą grynai bizninę įstaigą, vieno, ar kito autoriaus, raštų, arba vieno ar kito laikraščio platinimui. Ji privalo rupintis visos tautinės laikraštijos platinimu.

Tautininkas.

VARDAN TEISYBĖS: KAS MUMS BRANGESNIS—LIETUVOS LAISVĖ, AR REVOLIUCIJA?

Brooklyn, N. Y. Gerb: Redakcija: Meldžiu išspausdinti sekamą pranešimą: Jusų laikraščio No. 24 buvo išspausdinta straipsnis "Rusijos Revoliucija ir Lietuvių aukos." Ten yra daug neleistinų apsirikimų, kurie gali paskleisti visuomenėj neteisingų paskalų.

1. Tiesa, dviem rusų revoliucijonieriam buvo duota paskola grįžti Rusijon. Meldžiu įsitėmyti, tai buvo paskola, bet ne auka. [Taip ir autorius rašė. Red.] Paskola buvo duota pačioje pradžioje revoliucijos, kuomet laikinoji Rusijos vyriausybė dar nei cento nebuvo paskirusi revoliucijonieriams grįžti namo. Su jais padaryta sutartis, kad sugrįžę Petrogradan, paskolas sugrąžins lietuviams social-demokratams.

2. Visoje Amerikoje aukos Rusijos revoliucijai paremti renkamos tuo įsitikinimu, kad patsai svarbusis revoliucijos darbas anaiptol nepasibaigė su caro nuvertimu: Dabar visoje Rusijoje prasideda revoliucijos budavojimo (?) darbas, ir tiems lietuvių visuomenės elementams, kurie tame darbe dalyvauja, labai ir labai reikalinga pašalpa organizuojant darbo žmonių minias, skleidžiant darbininkišką apšvietą ir tveriant revoliucijinės demokratijos įstaigas.

L. Pruseika.

Nuo Redakcijos. Visos Rusijos turtai, visas dabartinės valdžios išteklius gali buti ir **yra naudojimas** revoliucijinės demokratijos įstaigų tvėrimui. Bet Lietuvos laisvės tvėrimui męs iš niekur kitur negauname pašelpos, kaip tik nuo savųjų. Lietuvos gi laisvė privalo kiekvienam lietuviui rupėti daugiaus negu bile kas kitas, todėl minėto straipsnio autorius, musų manymu, turėjo teisę atkreipti musų žmonių atydą į tai, kad lietuviai nors dabar pasiliautų "svetimus dievus" garbinę ir jiems aukas nešę, kuomet musų lietuvių locni reikalai yra neaprupinti.

(Tąsa ant 6-to pusl.)

LAIŠKAI IŠ ŠVEICARIJOS.

Popiežiaus Diena. — Lietuvių Vakaras Svetimtaučiams. — Lenko Nekulturingumas.

Nors didžiausis but veikėjas, veiklus organizatorius, tai visgi sunku yra nuspėti, kiek pradėtasis darbas pareikalaus spėkų ir kaip plačiai pasklis; o apie visokias nepermatomas kliutis — nėra ką ir kalbėti. Tiktai ir tikėkis, kad birs viena po kitos, kaip žirniai iš maišo.

Taip pradėjus rengties prie lietuviams suteiktos Popiežiaus Dienos 20 gegužio, rinkti po bažnyčias viso katalikiškojo pasaulio suvargusiai Lietuvai skatika, rodėsi, parašysi atsišaukimus į Vyskupus, jie atsišauks į savo klebonus ir tikinčius, atjaus suvargusio lietuvio sielai ir kunui, papenės dvasiškai ir medžiagiškai. Labai lengva savo vargus suprasti ir juos atjausti, bet kitam išreikšti ir intikrinti jį apie savo vargą — yra labai sunku žodžiu padaryti, o raštų dar sunkiaus.

Lozanos Komitetas.

Sudaryta komitetas Lozanoje iš 5 žmonių: Pirmininkas kanauninkas Olšauskas, Vice-Pirmininkas kun. Bartuška, Sekretorius kun. Puryckas, Išdininkas kun. Džimidavičius ir narys kun. Steponavičius. Po atsišaukimais komiteto vardu nutarta pasirašyti tik kun. Kanauninkui Olšauskiui į vyskupus ir kunigus klebonus, ar kitus. Pridėti dar popiežiaus laišką į J. M. Vyskupą Kareivičių, Vyskupo Kareivičiaus laišką į pasaulio vyskupus ir išsiuntinėti visam pasauliui.

Nutarimas tuoj pradėta pildyti. Atsišaukimai visi trys išsiuntinėti šimtais pakėtų. Ketinama buvo parašyti didelė knygutė ir išsiuntinėti kartu su atsišaukimais. Tačiaus siuntinėjimas atsišaukimų atėmė visą laiką ir knygutė iš spaudos pasirodė tik 17 gegužio, tai yra už trijų dienų prieš 20 gegužio. Tiesa, kunigo Viskonto knyga francuzų kalboje buvo parašyta prieš gavimą Lietuvių Dienos nuo Popiežiaus, bet ji perdidelė (206 puslapiai su dviem žemlapiais) ir perbrangi (3 frankai 50 centimų).

Apie gegužio 7 dieną sužinota, kad net čia pat Šveicarijos ne visi vyskupai įsako savo dvasiškijai daryti Lietuvai rinkliavą. Vieni palieka liuosybę savo kunigams, kiti visai net nesirupina. Liko vienintėlis išėjimas — patiems aplankyti klebonus asmeniškai.

Nors Šveicarijoje pilna yra gelžkelių, tačiaus 5 žmonės — nepersiplėši į visas puses. Tada Friburgo Lietuvių Studentų Draugija "Lituanija" 7 gegužio padarė savo posėdį, kuriame svarstė, kaip padėti geriaus ir pasekmingiaus padaryti rinkliavą nors pačiame Friburgo mieste ir, jeigu galima bus, tai ir Friburgo—Lozanos aplankyti klebonus. Išrinko iš 4 žmonių komitetėlį, kuris pasirupintų tuomi dalyku. Išrinkta kun. Puryckas, A. Vilimavičius, Ambrozaitis ir Žiugžda.

Komitetėlis susižinojo su kun. Viskontu ir kun. Cesaičių, kurie jau tuomi labai rupinos. Per tą trumpą laiką buvo kun. Viskinto ir Cesaičio aplankytos Friburgo mieste 14 bažnyčių ir apielinkės, o kitų studentų beveik visos didžiausios bažnyčios Friburgo — Lozanos dijecezijoj. Tame darbe labai daug bažnyčių padėjo aplankyti draugai studentai lenkai-kunigai.

Besirengimas prie Lietuvių vakaro.

Turint apščiai darbininkų, kilo sumanymas pastatyti Friburgo mieste lietuvišką vakarą paminėjimui Lietuvių Dienos ir tam tikslui parinkti tą vakarą aukų. Nutarta padaryti vakaras vardu Friburgo lietuvių kolonijos. (Friburgo lietuvių kolonija susideda beveik iš lietuvių kunigų, lankančių čia žinomąjį Friburgo Kat. Universitetą. Red.). Kunigas Viskontas tuoj sumanudojo savo plačią pažinti Friburgo diduomenėj. Gavo profesorių Bovet su choru. Friburgo Universiteto profesorius Mandonnet apsiėmė pirmininkauti vakaro rengime, o profesorius Turmanas apsiėmė paskaityti apie lietuvius paskaitą.

Lozanos Pildomasis Komitetas, dasižinojęs, kad studentai taip darbuojas su kun. Viskontu ir Cesaičiu ir, kad prof. Turmanas skaitys paskaitą, parašė prof. Turmanui laišką, prašydami užtarti lietuvių reikalus ir prisiųsdami literaturos, nors profesorius Turmanas turėjo literaturos užtektinai. Viskas ėjo labai pasekmingai. Tik štai prof. Turmanas atsisakė paskaitą skaityti, nesakydamas del kokios priežasties tai daro, vien tik prižadėdamas buti vakare, kaipo svetys su savo visa šeimyna, kaip paskiau ir buvo.

Kunigas Viskontas nenuleido rankų. Patsai prisėdo ir per kelias dienas puikiausiai prie paskaitos prisirengė. Chorui tuoj buvo parašytos dainos ir giesmės, apskelbimai išklijuoti, programos atspausdintos ir laikraščiuose paskelbta.

Lietuvių vakaras.

Atėjo 20 gegužio diena. Visose Friburgo bažnyčiose parinkti pamokslininkai skelbė Lietuvos vargus, šaukė duosnius Šveicarus nešti pagelbą, o lietuviai, arba šceicarai rinko bažnyčiose aukas. Surinkta apie 1000 frankų Friburgo miesto bažnyčiose. Užbaigus su bažnyčiomis, visi lietuviai nekantriai laukė rytojaus, vakaro pasisekimo. Vakaras buvo paskirtas 8 valandoje ir 15 min. Jau prieš 8 valandą ėjo bureliai šveicarų, lenkų, vokiečių, francuzų, belgų ir t. t. Paskirtu laiku buvo pilnutėlis Friburgo teatras. Ložose matytis buvo Friburgo Universiteto rektorius su skaitlingu skaičiumi profesorių, Friburgo diduomenė, kunigai ir Studentija. Lenkai atsidurė labai kėbliame padėjime. Mat visados svetimtaučių spaudoje skeibė lietuvius esančiais iš lenkų provincijos ir kalbančius lenkų kalbos tarme. Dabar neiti į lietuvišką vakarą, parodytų, kad lietuviai nėka bendra su lenkais neturi, o eiti — tai vėl pritarti lietuvių norams ir reikalavimams. Galutinai nutarė eiti lietuvių vakaran visu savo skaitlingumu. Susirinko beveik visi Friburgo lenkai iš Lenkijos ir Lietuvos — grafai, kunigaikščiai, kunigai, studentai ir kiti.

Vakaro programas buvo tokis: I) Profesorius Mandonnet'as atidaro susirinkimą su prakalba; II) Kun. D-ras Antanas Viskontas skaito paskaitą; III) Profesorius Bovet su savo choru padainuoja:

a) 5 lietuviškas dainas: 1) Lietuvių hymną — Lietuva tėvynė musų; 2) Sunku gyventi; 3) Lietuva, brangi mano tėvynė; 4) Kaipgi gražus mano darželis ir 5) Sėjau rutą

b) 5kios giesmės: 1) Pradėkim žodžiais šlovinti (dalį valandų); 2) Sveika pasaulės pone; 3) Tėve musų; 4) Pulkim ant kelių ir 5) Šventas Dieve, keturiais mišrais vyrų ir moterų balsais.

Prof. Mendonett prakalba.

Vakarą atidarė profesorius Mandonet'as gražia ir ilga kalba. Jisai sako, kad šiandien visas beveik pasaulis yra inklimpęs į prapultį, tik šveicarai pasilieka tarnauti kitoms nelaimingoms tautoms. Šveicarai gausiai sušelpė belgus, francuzus, serbus, lenkus, o dabar iš eilės eina pagelbon lietuviams, kurių vargus gerai atjautė popiežius, kuris kreipės visan pasaulin, kad neštų Lietuvai pagelbą. Šita nelaiminga lietuvių tauta, su garsia praeitimi, liko pasaulio užmiršta ir kentė, bet dabar tikiuosi, — sako Mondonnet, — kad jinai lygiai stosis ant savo kojų su kitomis tautomis. Neesu, sako, revoliucijonistu, bet instinktyviai tą nujaučiu. Tas vakaras, sako, prisidės prie lietuvių siekiamojo tikslo, — ir [illegible] išklausyti [illegible] D-ro Viskonto paskaitos ir paklausyti lietuvių tautos sielos žodį, išsireiškianti dainose ir giesmėse.

Dr. Viskanto paskaita.

Visiems plojant, kun. D-ras Viskontas pradėjo savo paskaitą Trumpai nurodė vietą, kame lietuviai gyvena: Kauno Vilniaus, Suvalkų, Kuršo, Gardino ir Vitebsko gubernijose po rusų valdžia ir iki Karaliaučiui — po vokiečių valdžia. Šitas visas plotas perskirta į dvi dali 1795 m. Čia Lenkai išgirdę, tokią plačią Lietuvą, pradėjo kosėti. Paskiaus lektorius nurodė kad lietuvių kalba nėra slavų kalba, bet ji daugelio yra maišoma su lenkų tauta ir kalba ir, kad ta lietuvių kalba priguli prie gražiausių kalbų, — sakydamas, jeigu kas norėtų išgiršti artimiausią sanskrytų kalbą, tai gali ją išgirsti nuo Lietuvos kaimiečių.

Pažimėjo lietuvių tautos dainų mylėjimą, statydamas greta su italų tauta. Tai, sako, dainininkų ir giesmininkų tauta. Nupiešė Lietuvos galingiausius laikus ir santikius su lenkais, sakydamas, kad lietuvių viešpatija visuomet pasiliko savystovi, neprigulminga, ir jeigu buvo su Lenkija padarius kokią vienybę, tai kaipo lygi tauta su lygia — kaip kad Austrija su Vengrija. Užbaigus skaityti kunigui Viskontui istorinę dalį paskaitos, choras, vedamas profesoriaus Bovet, padainavo lietuvių hymną — "Lietuva, tėvyne musų". Profesorius Mandonet'as paprašė visos publikos atsistoti, kad atidavus garbę lietuvių tautai. Sukilo nabagai ir lenkai. Turėjo čia viešai atiduoti pagarbą lietuvių tautai.

Sunku yra apsakyti, kaip svetimoje šalyje išgirstas lietuvių dainų balsas sujudino lietuvio sielą, jausmus, o dar atiduodant pagarbą lietuvių tautai. Ašaros spraudės iš akių, lupos virpėio, širdis daužėsi krutinėje lietuvio.

Po hymno kun. Viskontas nupiešė dabartinį lietuvių tautos stovį ir jos reikalavimus savitos, neprigulmingos valstybės. Nupiešius dabartinį sunkų lietuvių padėjimą ir praeities skausmus, choras padainavo "Sunku gyventi". Prelegentas parodė keliuose žodžiuose lietuvio vargingą sielą. Piešiant gražumą ir meilę lietuvio prie savo krašto, choras uždainavo — "Lietuva, brangi mano tėvynė". Paskiaus skaitė prelegentas kaip lietuviai mėgsta dainas, kaip darbą dirbdami dainuoja, arba gieda. Kaip mergaitės lietuvės apgieda savo darželius, gėles, prašydamas choro padainuoti "Kaip-gi gražus, gražus rutelių darželis" ir "Sėjau rutą".

Lietuvių dainas dainavo francuzai.

Visi svečiai taip išsiindomavo dainomis, kad baigiant dainas ir jas pradedant ilgiausiai ir stipriausiai plojo rankomis. Francuzės choristės ir choristai labai buvo užganėdinti, ir stengėsi dar geriaus ištarti žodžius, gaidas ir atspėti lietuvaičių-lietuvių sielą. Lietuvis matė ir girdėjo tikrą lietuvių chorą su minkštais, švelnučiais balsais mergaičių ir drutais vyrų balsais. Jautėsi lietuvis, tartum, savo krašte, tarp savųjų sesučių, broliukų.

Prelegentas toliaus piešė lietuvio sielos jausmus prie garbinimo Sutvertojo, Išganytojo i rPanelės Švenčiausios, paaiškindamas giesmių melodijas ir turinį. [Kaip jau buvo pažymėta, Friburgo universitetas yra katalikiškas universitetas ir todel pritaikinimas tikybinės programo dalies turi savitą reikšmę. Red.].

Lenkai nerimsta.

Šveicarams ir kitataučiams labai indomu buvo išgirsti, kaip Lietuvoje valandas, rožančių gieda, nes jie ir supratimo neturi, kaip tai galima rožančių, poterius giedoti. Choras labai geras pagiedojo: 1) Pradėkim žodžiais šlovint; 2) Sveika pasaulės Poni ir 3) Tėve musų.

Tarpais giesmių prelegentas paduodavo turinį ir budą giedojimo tų giesmių ir abelnai lietuvių mėgimą bažnyčioje ilgai giedoti.

Paprašė pagiedoti "Pulkim ant kelių", nurodydamas, kad ši giesmė labai yra mylima ir yra prisirengimas prie Mišių klausymo. Paminėjo, kad ši giesmė yra po visa Lenkiją prasiplatinus ir išversta į lenkų kalbą. Tas prelegento pasakymas, kad lenkai pasiskolino ir išvertė į savąją kalbą "Pulkim ant kelių", lenkams baisiai nepatiko. Vieni košėjo, kiti judinos kedėse, o vienas lenkas-profesorius baisiai susijuokė, tuomi išreikšdamas prelegentui protestą. Bet prelegentas kalbėjo toliaus ir choras giedojo. Visa publika atkreipė galvas į šį lenką, nes labai gili buvo tyla ir visi šios gražios giesmės klausės. Paskutinė programoje giesmė buvo "Šventas Dieve!" Kun. Viskontas papasakojo, kad šios giesmės melodija buvo giedama lietuvių dievaičiui Perkunui, kada lietuviai buvo stabmeldžiais, o paskiaus perkeitus žodžius, liko bažnytinė giesmė. Priminė publikai prelegentas kad šita melodija ("Šventas Dieve") yra taipgi po Lenkiją prasiplatinusi. Šis pasakymas visai išvedė lenkus iš kantrybės ir vieni košėjo, kiti šnibždėjo, o tas pats leikas profesorius visu balsu du kartu susijuokė. Toks pasielgimas lenko atkreipė domą visos publikos ir sugadino upą visos publikos, kuri su didžiausiu malonumu praleido laiką apie dvi valandi, dikčiausiai plodama prelegentui kun. Viskontui ir giedoriams.

Sunku yra apsakyti, kaip lietuvių siela buvo užgauta. Visas vakaras teikė tik džiaugsmą, malonumą, o vieno lenko gyvuliškas pasielgimas sudraskė visus jausmus. Tą pasielgimą šio lenko negalima laikyti visai lenkų tautai ir nevisi lenkai tame vakare buvo jo šalininkais, bet jis yra vienas iš tų lenkų, kurie nori musų visą tautą pražudyti, sulenkinti, išplėšti visą turtą dvasišką ir medžiagišką. Mes galime pasakyti, kad su visa lenkų tauta, kaipo tokia, galėtumėme palaikyti draugiškus santikius, bet su tokiais musų šmeižėjais, ėdikais nedraugausime.

Gabus profesorius Mandonne'as suprato lenkų šėrnybes ir, lyg atkeršindamas, užbaigai paprašė dar kartą pagiedoti lietuvių hymną — "Lietuva, tėvyne musų, girdamas prelegento aiškų išguldymą ir supažindinimą šveicarų su lietuvių tauta ir giesmėmis.

Vėl suskambėjo "Lietuva, tėvyne musų". Visi svečiai pakilo nuo sėdynių ir su didžiausiu indomumu išklausė lietuvio sielos balsą. Visi skirstės linksmi, dėkavojo prelegentui, giedoriams ir kitiems lietuviams.

Maloni atmintis—šis pirmas lietuvių vakaras Europoj! Vientik girdisi, geldamasi lietuvio sielą, ištvirkėlio lenko skaudus nuduotas juokas. Tan vakaran buvo užkviesti ir latviai. Negalėdami atvažiuoti patys, prisiuntė iš Bazelio ilgą telegramą ant vardo prof. Mandonnet'o:

Latvių pasveikinimas.

Latvių telegramas buvo sekančio turinio:

Bazelis, 21 gegužio 8 val. 20 m. Gerbiamam Ponui Profesoriui Mandonnet'ui, Friburgo Teatras, Friburge:

Gerbiamasis Profesoriau! Meldžiame Tamstos priimti, o taipogi pranešti geriausius musų linkėjimas susirinkimui ir visas mus simpatijas, ypač musų broliams lietuviams ir taipogi prakilniam ir karštam Ponui Daktarui Viskontui, Lietuvos Patrijotui. Mes tikimėsi, kad šitas susirinkimas prisidės prie Lietuvos atgimimo, su kuria mes dalinamės praeities likimu ir kova, skaitsmais dabarties ir aspiracijomis ateities.

Latvių Informacijos Biuras ir Redakcija latvių užsieninio laikraščio "Latvji Arzemės"— Austra Osolin, Aleksander Leepin-

Gauta kelį laiškai iiš šveicarų dėkoja už toki suteiktą malonumą.

Sunkus yra darbas surengti vakaras, bet tikimės, kad gerbiamas kun. D-ras Viskontas ir toliaus darbuosis lietuvių tautos labui, keldamas Lietuvių tautą svetimtaučių akyse. Vienu žodžiu, vakaras labai pasisekė, — surinkta 353 fr. 15 c.

Kun. A. Vilimavičius.

Friburgas,
Gegužio 23 d. 1917 m.

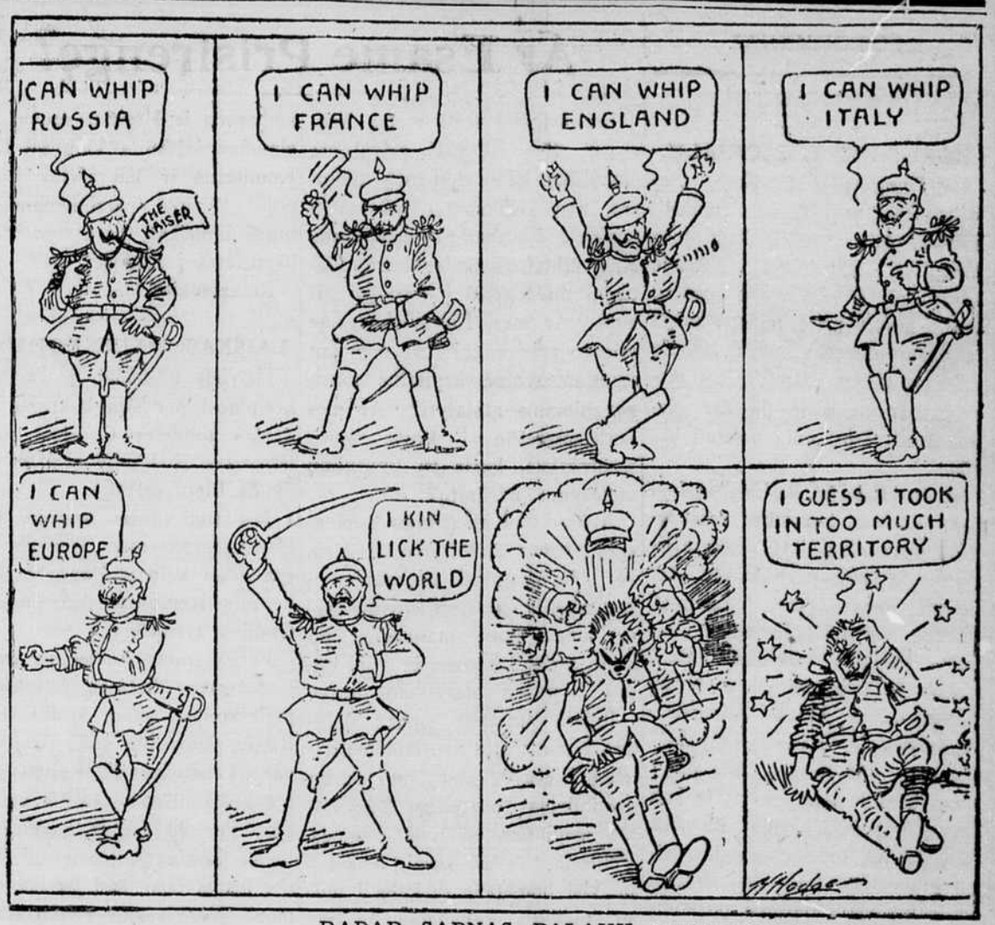

DABAR SAPNAS PALAUK, KADA JIS PRABUS.

Kaizeris nuo karės pradžios ir iki jos galui. Angliški įrašai, pradedant iš viršiaus nuo kairės ir skaitant į dešinę, parodo, ką kaizeris sakydavo: 1) Aš galiu sulupti Rusiją 2) Aš galiu sulupti Francuziją 3) Aš galiu sulupti Italiją 5) Aš galiu sulupti visą Europą 6) Aš galiu iškirstį kailį visam pasauliui 7) Ką pasaulys jam padarys ir 8) kaizeris: "Aš manau, kad aš kandau daugiau negu apžioti galėjau."

Kerenski Ugningas Liaudies Kalbėtojas.

Kaip Current Opinion pastebi, Aleksandro Feodorovičio Kerenskio asmeniui dabar ypatingą įdomumą priduoda Europos laikraščiuose tas, kad jis vienas yra nariu dviejų valdžių, turinčių persvarą Petrograde. Jis yra Lvovo ministerijoj, sudarančioj laikinąją valdžią ir jis yra taipgi nariu darbininkų ir kareivių tarybos, kuri jų paims viršų, anot Paryžiaus laikraščio Temps, priklauso nuo išeigos imtynių tarpe kraštutinių ir viduriniu; tarp jų vienintėle grindimi yra Kerenski.

Jo diplomatija, jo pažinimas rusų budo, jo sprendimas, jo drąsumas ir mokėjimas įkvėpti užsitikėjimą—nekalbant jau apie mokėjimą įgyti malonę kiekvienos frakciojs, kuriai lemta iškilti—pilnai išaiškina jo nepaprastą, bet sunkų padėjimą. Jis tarptautiniai pragarsėjo per du paskutiniu mėnesiu ir bent francuzų laikraščiai tiki, kad jo ateitis turi buti skaisti. Jo įtaką paginrdė toji aplinkybė, kad jis po visuotinam nubalsavimui sugebė Romanovų palaikymo plianą atmesti. Sulyg Kerenskio Rusija turi patapti republika ir dargi labai demokratinga republika. Jis sėdės suole renkamojo seimo, kuris nustatys naują valdžią ir, kaip privestasis francuzų laikraštis pastebi, jis savo politiką padaris viešpatinga.

Jaunas žmogus vos 30 metų, nei augštas, nei žemas, truputį sulinkęs nuo perdidelio užgulimo ant knygų, tamsiais augštyn sušukuotais plaukais, raukšlėta kakta, smaila nosimi ir mažne tiek pat smailu smakru; greitos, bėgiojančios, žilos akys, lupos labai aiškaus griežtumo sučiauptos—tokie tai įspudžiai Kerenskio padaryti į London Chronicle laikraščio korespondentą. Pilką palaidą švarką jis dėvi net formalumo progose. Prisikišamas žiurėjimas parodo jo artimatą, o kalbant jo rankos tolydžio siekia prie paišelio liemenės kišeniuje. Nusėdėti ramiai jam sunku. Besikalbant jis pašoksta iš krėslo ir vaikščioja po kambarį. Kadangi Kerenski kalba nervuotai ir žemu balsu, tai nelengva suprasti, kuomi jo oratorinis garsumas remias. Suprasti tą reikia jis girdėti kalbant dumoje arba į darbininkų burį. Savo nuoširdume jis priėjęs prie kalbančio su juo patraukia jį už švarko antlapo.

Ilgiaus pagyvenusiam Rusijoje yra nuostabus Kerenskio kalbos liuosumas nuo visokios vietinės tarmės. Jo ištarimas taip grynas, kad sunku butų pasakyti, iš kokio didžiosios viešpatijos krašto jis paeina. Savo apsitaisymu jis, toli gražu, ne dabišius, o jo batai, priešingai priešrevoliuciniams ministeriams, kurie sulyg savo apytaisos buvo nesutepamais, labai reikalauja valymo.

Kerenski, sulyg laikraščio Humanite, kuris juo gėrisi delto, kad jis yra tvirtu socialistu, nežiurint jo jaunumo, yra didžiausiu advokatu Rusijoje. Jis pasiųstas dumon nuo Saratovo ir jis, kaip ir visi saratoviečiai, yra prigimtas kalbėtojas. Jo užtaravimai vietiniuose teisimuose senai įgavo teatrinį pabudį. Jis sudeda rankas ir kuoramiausiu budu žiuri akis įrėmęs tai į priešingąjį liudininką, tai į teisėją, kuris ima jį taisyti, tai į advokatą, su kuriuo jis ginčijas. Perkėlimas žiurėsio dumon padarė neišpasakytą veikmę.

Kerenski dumoje greitai paleidžia žodžių sriautą, bet jie kiekvienas kitokis ir įsakmingas.

Pasiekęs tvano čiukurą, sustoja, sudeda rankas ir dairosi aplinkui itemptu, , sulaikomu gyvu budu. Adatą numetus butų girdėt. Paskui jis savo baisųjį šuvį paleidžia—kokį pagyrimą, ar pabarimą, ar truškinančius žodžius Petro Didžiojo, ar Puškino —ir padaryta sensacija buva begalinė. Paskutinę šitos rušies viesulą jis dumoj sukėlė pereito kovo mėnesyj savaite prieš revoliuciją. Tai buvo viena parlamentinių revoliucijos preliudijų, sako Temps.

Kerenski kaipo oratorius,—sako francuzų dienraštis,—geriausia jaučiasi namie esąs, kuomet darbininkai laiko savo audringą susirinkimą Petrograde, ar Maskvoj. Žmogus prisimeni Maratą. Kerenski alkanų darbo žmonių miniai turi tą patį užsidegimą, ką ir Marat. Jo tikras nuoširdumas padarė jį darbo unijų ir artelių (talkų) dievaičiu. Pasipriešindamas senosios biurokratijos numylėtoms priemonėms—surašinėjimui darbininkų ir trėmimui jų į tolimąsias gubernijas po administratyvio butinumo priedanga, Kerenski užsitraukė ant savęs kalėjimo pavojų.

Protopopov, ta biurokratijos žvaigždė, gavo paliepimą prieš Kerenskį, bet nedrįso jo tremti. Žmogus, kuris vakare prieš caro atsisakymą nuo sosto sumedžiojo Kerenskį ir bandė jį užmušti, esą, buvęs papirktas Protopopovo, ant kurio Kerenski pasakęs "tas kranklys."

Kerenski turi stebėtiną koliojimo žodyną. Savo pirmtakuną teisių ministerijoje Ščeglovitovą jis pavadino krokodiliumi be ašarų. Golicina išvadino šypliu, o apie Stuermerį pasakė, kad jis yra rusas su hohenzollernų akcentu. Jis nukalė tinkamą pasakymą, "demokratijos yra dvi rušys: viena rušis yra ta, kurios žmonės nori; kita yra ta, karią jie gauna." Dumoje perkirstas Godnevo pastebėjimu, kad socializmas yra svajonė, Kerenski atkirto, "Taip, o kapitalizmas šmėkla." Šitas liežuvio miklumas, kuris audringiausiose Petrogrado organizacijose, darbininkų ir kareivių delegatų taryboje leidžia Kerenskiui atsilaikyti, sulyg užsienio socialistų laikraščių, didžiąją revoliuciją padarė.

Principai, už kuriuos Kerenski stovi, yra su užsidegimu statomi kraštutinių laikraščių, kurie Nikalojui II puolus sudygo kaip grybai po nakčiai.

Paliepimas vartoti žodį "kareivis," vietoje žemesnysis laipsnis (nižnij čin), buvo išduotas karės ministerio Gučkovo, bet prisakytas, kaip *Humanite* sako, Kerenskio. Jis privertė išleisti paliepimą visus oficierus vadinti "ponas," pradėjus nuo "ponas generolas," baigiant "ponas leitenantas," ir jis paskyrė vardą "ponas unteroficieras." Ačiu Kerenskiui, eiliniai kareiviai jau nevadinami priimtu "tu," bet "jus" ir jiems valia gatvėse rukyti, važiuoti tame pačiame vagone su oficierais ir prigulėti prie politikos organizacijų. Jis taipgi privertė panaikinti biurokratijos tvarką, sulyg kurios darbininkai buvo išsiunčiami iš jų namų į tolimas dirbtuves. Šitos naujenybės parodo Kerenskio troškimą lygybės.

Kerenskio įtekmė vėl privertė priimti raudoną vėliavą, kaipo ženklą žmonių pergalėjimo autokratybės. Francuzų socialistų organe rašoma, kad Lvov ir Gučkov buvo nusprendę priimti istorinę Maskvos vėliavą kaipo atsigimusios Rusijos vėluką. Jo vartojimas daugelyje biurokratinių prisakų buvo uždraustas. Saratovo atstovas savo pusėje turėjo kareivius ir darbininkus ir jo buvo viršus. Šitas atsitikimas parodo savotišką Kerenskio sugebumą valdyti minias uždegtas jų pačių užsidegimu. Šituomi jis praneša Lvovą, meilų ir dovaningą prof. Miliukovą ir demokratiškąjį Nekrasovą.

Žmonės, sudarantieji laikinąją valdžią, yra gabūs, mokyti laikraštininkai, advokatai, švietėjai ir inžinieriai, bet tarp jų visų vienas Kerenski nušvinta prie pirmo susidurimo su minia.

Kerenski pažįsta minios psychologiją. Jis gali užšokti ant stalo ir kaip bematai jo klausos. Jis moka pasakyti tinkamą žodį, kuris suteikia visiems gerą upą, duoda gerą patarimą tinkamu laiku, dramatingai pamoja ranka persilaužime ir sušunka: "Eikit su manim!" Jis myli trukšmą, šauksmą ir gali suvaldyti jį vienu žodžiu. Jis turi panašumą į francuzų revoliucijos minių vadą žurnalistą Camille Desmoulins.

MARGUMYNAI.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

NORI SAVO EDITORIALŲ.

Chicago, Ill. Gerb. Redakcija:—Musų žmonės tankiai kvaitai padaro todel, kad juos laikraščiai suvadžioja. Nekurie laikraščiai ir kalbėtojai pusiau burna kurstė prieš registravimąsi ir dabar daugelis musų žmonių pakliuvo bėdon. Daugelį, kaip girdėt, suareštuota ir tie dar pirmiaus už kitus galės pakliuti karėn.

Apie "Laisvės Paskolą" taipgi nekurie musų laikraščiai neteisingas informacijas davė. Valdžia išsiuntinėjo plačius paaiškinimus, bet ne visi juos talpino. "Lietuva" ir apie registraciją ir apie "Laisvės Paskolos" bondsus davė plačias ir teisingas žinias ir už tai jai ačiu. Vienas laikraštis išaiškino apie "Laisvės Paskolos" bondsus, kad tai esą toki patys šėrai, kaip ir korporacijoj ir kad jie gali pakilti, jeigu Amerika karę laimės, arba gali pulti, jeigu pralaimės. Kaip gali laikrastis sumaišyti valdiškos paskolos bondsus su korporacijos šėrais, to aš suprasti negaliu jokiu budu, nes ir bile kokis šioks-toks biznierius supranta, kad tarp jų nėra jokio panašumo. Paskolos bondsas tai yra valdžios vekselis, kuris turi buti išmokėtas ir gali prapulti tik tada, kada visa viešpatija pilnai nusibankrutytų, o korporacijos šėras, tai ne jokia paskola, tik prisidėjimas prie biznio, kuriame visi lygiai prisiima biznio riziką.

Arba vėl kitas musų laikraštis pirma garsino, kad "Laisvės Paskola" neturi tarp žmonių pritarimo; kada pasirodė, kad "Laisvės Paskolai" žmonės sudėjo čielu milijardu daugiaus negu valdžia prašė, tai jis dabar aiškina, kad esą dideli bankai paėmė tą paskolą, nes žmonės nenorėjo imti.

Bet ir tas yra melagystė. Iš Washingtono buvo pranešta, kad "Laisvės Paskoloj" dalyvavo trįs milijonai žmonių [Ne trįs, bet daugiau keturių milijonų. Redakcija] ko dar niekados nuo pat pradžios Amerikos nėra buvę. Jeigu trįs milijonai žmonių pirko "Laisvės Paskolos" bondsus, tai iš to matyti, kad Amerikos gyventojų didžiuma yra truputį kitokios nuomonės apie šitą karę, negu "Naujienos" ar kiti norėtų žmonėms įkalbėti.

Kada skaitai anglų laikraščius ir paimi paskui rankon nekuriuos musų lietuviškus laikraščius, tai net bjauru pasidaro, kaip pamatai, kaip jie žinias susuka ir savo skaitytojus už nosių vadžioja, kad tik savo politiką atsiekti.

Duokit mums žinių, nefabrikuokite jų ir ant savo kurpalio netemkit. Iš tų žinų męs patys pasidarysim sau savo editorialus. Mums reikia daugiaus žinių, o mažiaus paniekinimų ir visokių kurstymų. "Lietuva" man todel ir patinka, kad ji paduoda daugiaus žinių negu agitacijos ir abelnai paėmus, "Lietuva" paduoda daugiausiai teisingų, neiškraipytų žinių.

Adomo Sunus.

KAS TOKIE LETGALIAI.

Gerbiama "Lietuvos" redakcija:—Aš beskaitydamas "Lietuvos" 25 num. užtikau straipsnį apie letgalius. Man žingeidu, kad aš, skaitydamas Etnologiją, neužtikau tokios tautos kaip letgaliai. Taigi prašyčiau gerb. "Lietuvos" Redakcijos man plačiau paaiškinti, nuo kokios tautos letgaliai yra atskilę.

Su godone,

"Lietuvos" Skaitytojas.

Atsakymas. Letgaliai yra latvių šaka gyvenanti Vitebsko gubernijoje ant dešinio Dauguvos kranto. Kad apie juos etnologijoje tamista neradote, tai suprantamas dalykas. Letgaliai maža kuo skiriasi nuo latvių, jie patys ligšiol vadino save latviais taip, kaip kadaisia lietuviai vadino save lenkais, ir todel apie juos nedaug kas ir težinojo. Dabar jie, matyt, savo kalbą taiko daugiau prie lietuvių kalbos ir nori prie lietuvių prisidėti.

Ar Esame Prisirengę?

Jau baigiasi treti metai, kaip musų tėvynė yra prispausta skaudžios karės lėtenos. Sakoma, kad keli šimtai tukstančių triobų Lietuvoje sunaikinta. Kaip tiktai pasibaigs karė, Lietuviai turės grįžti į savo gyvenimus. Ar męs, Lietuviai, esame prie to prisirengę? Ar męs jau suorganizavome kapitalus musų gyvenimams atstatyti? Ar męs jau suspietėm į kruvą musų amatninkus, kurie tų gyvenimų atstatymu užsiimtų?

Abiem tais klausimais rupinasi Lietuvos Atstatymo Bendrovė. Ji stengiasi suorganizuoti kapitalus ir suspiesti kruvon musų amatninkus, manančius po karės grįžti Lietuvon ir tenai imties Lietuvos atstatymo darbo.

Reikia suprasti vienas dalykas, butent: męs neprivalome užleisti Lietuvos atstatymo darbų svetimiems žmonėms. Tuo norės rupinties svetimi žmonės. Vokiečiai, žydai, rusai, lenkai—jie visi bematant suskubs į musų turtingą žemdirbių kraštą; sunes ten savo kapitalus, pajungs musų žmones ir liks, taip sakant, vėl ekonominio musų gyvenimo viešpačiais, kaip buvo iki karei. Ir vėl musų žmonės galės buti prasiskolinę įvairiems svetimtaučiams spekuliatoriams. Męs negalime ir nenorime prie to prileisti. Męs turime rupinties, kad bent dalis musų krašto atstatymo darbų butų atlikta musų pačių trusu ir skatikais. Juo platesnis bus pamatas, ant kurio pastatysime tą darbą, tuo bus geriau.

Prie Lietuvos atstatymo darbų reikia priskaityti sekančius, kaipo vyriausius ir svarbiausius:

1.—Supirkimas žemės iš svetimtaučių;

2.—Steigimas įvairiausios rųšies dirbtuvių;

3.—Atgaivinimas žemdirbystės ir jos tobulinimas;

4.—Paėmimas į savo rankas prekybos, kad ji nebutų vien žydų, ar vokiečių, ar lenkų rankose;

5.—Grįžimas Lietuvon svetur iškeliavusių žmonių.

Apie visus tuos darbus męs turėsime kalbėti paskyrium eilėje straipsnių apie Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Čia tuo tarpu pakartosime pakvietimą rašyties prie Bendrovės, kad karės pabaiga neužkluptų mus neprisirengusiais. Gi tas gali buti. Gal buti, kad karė tęsis dar du ar tris metus, kaip kai-kurių yra kalbama. Bet taip pat gali buti, kad ji užsibaigs labai greitai, taip greitai ir netikėtai, kaip ir prasidėjo. Tatai reikia žiurėti, kad męs butume prisirengę pasitikti tą galybę Lietuvos darbų, kokie musų laukia.

Pinigai, įdėti į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, nėra tai joki auka, kaip jau nekartą sakėme. Bendrovė yra suorganizuota ant grynai biznio pamato ir, kaipo toki, užtikrina šėrininkui jo įdėtą sumą ir pelną. Ikišiol sudėti šėrininkų pinigai yra investinami į vertybės popierius—bonds'us, nešančius 5 nuošimtį; dalis pinigų netrukus bus įdėta į labai pelningą resorsino (chemiško preparato, vartojamo dažams gaminti) išdirbystę. Ir kaip tik atsidarys keliai į Lietuvą, eisime su tais musų pinigais savojo krašto žmonėms gelbėti svarbiuose jų darbuoes.

Musų Bendrovės narių jau yra 125—tai pradžia Lietuvos atstatytojų armijos, Lietuvos atbudavotojų pionierių. Kviečiame į musų tarpą kiekvieną lietuvį, kurs nori naudingai apversti savo skatikus, kurs nori, kad jie neštų naudą jam pačiam ir jo vengenčiams!

Informacijų kaslink prisirašymo prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės klausti reikia šituo adresu:

Lithuanian Dev. Corporation,
320 Fifth Av., New York, N.Y.

P. S. Prie progos pranešame, kad atliekame pajieškojimus giminių, likusių po vokiečiais ir issikrausčiusių į Rusiją. Pajieškojimus darome ir Ispanijos ambasadą ir kitokius mums prieinamus šaltinius, kaip tai Liet. Komitetus ir laikraščius Europoje. Taipgi persiunčiame pinigus likusiems Lietuvoje ir pabėgusiems į Rusiją.

Reikalaukite blankų.

LAIŠKAS PAJIEŠKOJIMAS.

Išeiviai, telšiškiai, į Tamistas kreipiasi per šitą laikraštį, budamas tolimam Gudijos krašte ištremtas iš brangios man Tėvynės Lietuvos.

Jau treti metai užstojo, kaip liko užvertos man Tėvynės durys, man kaip ir daugybei kitų lietuvių tremtinių nesvetinguose Gudijos tyruose.

Pernai metą buvau pasiuntęs į Amerikos lietuvių laikraščius pajieškojimą savo brolio Jono Rėpšo, Latvėlių sod., Darbėnų val., Telšių apskr., Kauno gub. Už kelių mėnesių brolis atsiliepė. Per du metus gavau nuo jo du laišku. Antrame savo laiške brolis rašo, kad jis išsiuntęs man Voronežan, (Nikitinskaja i B. Moskovskaja ul., d. Kligmana, I učen. obščežitije, učen. VII kl. M. Rėpšas) $50 pinigų; bet aš iki šiai dienai jų negavau, nors jau antri metai eina. Aišku, kad tie pinigai, jei jie buvo išsiųsti, kur nors kelyje užkliuvo ir prapuolė. Aš jų negavau. Karės metas—viskas gali buti. Jei siunčiant pinigus butų buvę įdėta laiškan krasos (pačtos) kortelė, tai su ja but galima kur nors pajieškoti. Bet kortelės įdėta nebuvo ir aš tų pinigų negaliu pajieškoti.

Negaudamas visą laiką nuo savo brolio laiškų, turiu manyti, kad jis (Jonas Rėpšas) Amerikoje yra žuvęs, arba nenori apie mane daugiaus žinoti.

Chicagos mieste, žinau, yra daug telšiškių išeivių—iš Latvėlių sod., Grušlaukio, Darbėnų, Saiantų miestelio, Šlaveitų, Bajorų ir tt. Delko jie man nieko nepraneša?? Yra Pranas Raišvutis iš Latvėlių; Antanas Rėpšas iš Perkalių, Benetis Levė iš Darbalių; Puškorius Pranys su broliu iš Grušlaukio; Kairys Antanas iš Latvėlių, ir daugybė kitų žemaičių.

Jei kas iš minėtų žino apie Joną Rėpšą iš Latvėlių sod., Darbėnų val., Telšių apsk., Kauno gub., tai meldžiu labai jam apie mane pranešti. O jei jis yra miręs, meldžiu taipgi nepagailėti kelių centų krasaženkliui ir atsiųsti man laišką apie tai.

Jonai, broli! Jei sužinosi apie mane, tuoj siųsk man laišką ir su juomi piniginę pašelpą; bet siųsk taip, kad jie neprapultų. Ar man reikalingi pinigai, apie tai nėra ko rei klausti: pabaigiau gimnaziją, išvažiuoju iš Voronežo į Ekaterinoslavą; dabar reik stoti universitetan,—tuščiu kišeniu neisi toli.

Laiškus ir pinigus prašau siųst tokiu adresu: Russia, gorod Ekaterinoslav, Nikolaevskij prospekt, No. 20, Litovskij Komitet, stud. M. Rėpšasu.

Brolau, pasistengk kaip nors greičiau. Musų brolis Petras Rėpšas yra karėje. Jo adresas tokis: Russia, Dieistvujuščiaja Armija, 17 piech. Archangelogorodskago polka, muzikalnaja komanda, P. I. Pepšas.—Rašyk—siųsk! Su nekantrumu laukiu šio, ar to.

Mateušas J. Rėpšas.

GRAŽBYLYSTE PEKNIEK.

Vaikutis:—Ar jųs turite gero surio?

Sankrovininkas.— Męs turime tokio, kurį aš labai patarčiau. Yra padirbtas musų pačių pieninėj iš tyrų paviršių, ir yra nepaprastai lengvo ir malonaus skonio. Kiek jo norėtum?

Vaikutis.—Tiek, kad užtekų pelei pagauti.

NESUPRANTA.

Miesto mergina pas ukininką kieme, matydama, kaip šešių savaičių veršiukas žolę skabinėja, paklausė šeimininko:

"Meldžiamasis, pasakyk man, ar ištikro apsimoka laikyti tokia pirštinė karvaitė, kaip šita?

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS
(Mapa)
Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliuose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistatęs labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Cental 3118
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 19th STREET

KELIAUJANTIS AGENTAS
Musų keliaujantis Agentas A. Rukas lankosi po New Yorką, Jersey City ir aplinkinius miestelius. Jis užrašinėja "Lietuvą" ir renka apskelbimus į musų laikraštį.
LIETUVA PUB. CO.
PETRAS S. REMEIKIS.
Yra musų įgaliotas Gardner ir apleinkėje užrašinėti "Lietuvą", rinkti apskelbimus ir pardavinėti knygas.
Liet. Pub. Co.

BUK ŠOFERIU.
Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekuomet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiekvienam pabaigusiam kursus musų mokykloje. Mokinime pasinaudojamo individinėmis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3315 S. Halsted St., Chicago

Abelnas silpnumas,

nevaikimas jaknų, nevirškinimas, įprastas užkietėjimas, sunkus virškinimas sergantį palieka labai liudnam padėjime. Norint prašalinti tas slogas ir užbėgti jų pasekmėms, taipgi sustiprinti visą organizmą, reikia vartoti

Severa's Balsam of Life
(SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS)
Budas sustiprinančiai-gydantis
Kaina 75 centai
Kas apie tai abejotų, tegu perskaito štai šitą laišką.

"Širdingai dėkavoju už Severos Gyvasties Balsamą. Labai kentėjau nuo skilvio susilpnėjimo ir valgyti neturėjau noro. Visi kentėjimai pranyko po sunaudojimo tiktai vienos Severos Gyvasties Balsamo bonkos. Prašau tą laišką paskelbti laikraščiuose, idant visi kiti, kurie panašiai kenčia, sužinotų apie tą gyduolę". Mrs. Pagac iš Moquah, Wis.

Severos gyduoles galima gauti aptiekose. Prašoma reikalauti tikrų Severos gyduolių, neimti jokių falsifikacijų. Jei vietos aptiekoje pirkti negalima, užsakius bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

PADEK SAVO PINIGUS

ĮSTIPRŲ, PARANKŲ IR SPARČIAI AUGANTĮ LIETUVIŲ VALSTIJINĮ BANKĄ VARDU

UNIVERSAL STATE BANK

KURIS ATSIDARĖ KOVO 3, 1917 IR NUO PAT PRADŽIOS ĮGIJO ŽMONIŲ DIDŽIAUSĮ UŽSITIKĖJIMĄ, KĄ LIUDIJA SEKANTIS SPARTUS DEPOZITŲ AUGIMAS:

Atidarymo diena. Kovo 3, 1917	$16,754.95
1-ma Sąvaitė, Kovo 10, 1917	44,415.89
2-ra Sąvaitė, Kovo 17, 1917	53,918.26
3-čia Sąvaitė, Kovo 24, 1917	61.594.42
4-ta Sąvaitė, Kovo 31, 1917	68,465.14
5-ta Sąvaitė, Baland. 7, 1917	87,987.21
6-ta Sąvaitė, Baland. 14, 1917	111,133.62
7-ta Sąvaitė, Baland. 21, 1917	147,469.93
8-ta Sąvaitė, Baland. 28, 1917	187,466.05
9-ta Sąvaitė, Gegužio 5, 1917	199.654.22
10-ta Sąvaitė, Gegužio 12, 1917	220,482.04
11-ta Sąvaitė, Gegužio 19, 1917	226,476.17
12-ta Sąvsitė, Gegužio 26, 1917	247,001.11
13-ta Sąvaitė, Birželio 2, 1917.	253,369.00

GAVIMAS PINIGŲ. Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga dėl to, kad kiekvienas depozitorius, nežiurint karė ar taika, gali gauti savo pinigus ant kiekvieno pareikalavimo, nes Banko fondai yra skolinami tik ant trumplaikinių pirmos kliasos sekuracijų, kurias Bankas gali apversti į pinigus kiekvienoj valandoj.

PARANKUMAS BANKO. Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga dėl to, kad yra parankus Bankas, nes yra atdaras tris vakarus savaitėje iki 8:30 valandai, kuriuose vakaruose kiekvienas darbininkas gali atlikti savo bankinius reikalus be sutrukimo nuo darbo ir be nuostolio.

BANKO STIPRUMAS. Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga dėl to, kad yra stiprus Bankas, nes turi gryną kapitalą ir perviršį, siekiantį $225,000, o Banko turtas jau siekia virš pusę milijono doliarių.

BANKO SAUGUMAS. Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga dėl to, kad yra saugus Bankas, nes yra po aštriausia Valstijinės Valdžios priežiura ir po nuolatine užžiura 15 direktorių ir 5 Banko valdininkų.

ATEITIS. Lietuvių Valstijinis Bankas ir toliau augs, nes turi suvirš 500 šėrininkų, kurie ne tik patįs šioj Bankoj daro biznį, bet ir visiems savo draugams ir pažįstamiems rekomenduoja šį Banką. Šiame Banke kožnas gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj.

Pinigai padėti į Universal State Bank iki 10 d. Liepos neš 3 nuošimtį už visą mėnesį, tai yra nuo pirmos dienos Liepos.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 S Halsted St., Kampas 33čios, Chicago, Ill.

BANKINĖS VALANDOS. Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 9 valandos ryto iki 8:30 valandai vakaro.

B. K. Balutis
Attorney at Law
Lietuvis Advokatas
Veda visas bylas teismuose ir daro visus legališkus dokumentus.
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
("Lietuvos" Namuose)
Ofiso Telefonas: Drover 7184 Namų Telefonas: Yards 5093

Susivienijimo Liet. Amerikoje
KNINGYNE
GALIMA GAUTI SEKANČIOS KNINGOS

Aisopo Pasakos — pusl. 364	$1.25
Amerika—Informacijos apie Ameriką ir t.t.	75c.
Andersono Pasakos — pusl. 82	20c.
Audra Rusijoje — pusl. 65	20c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Kas iš kur Pareina?	20c.
Kelionė į Šidlavą—pusl. 48	15c.
Ko mus mokina Žvaigždės	10c.
Kražių Skerdynė ir Jos Pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	15c.
Kun. A. Burba — 29 pusl.	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai	20c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu, pusl. 102	35c.
Nuo Degtinės — 19 pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių Tautos Rusų Viešpatijoje — pusl. 120	1.00.
Pasninkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Perspėjimai apie Šventą Tikėjimą	10c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdar.	2,00
Trachoma—Prie Šviesos—pusl. 100	20c.

VISAS ŠIAS KNINGELES SLA. NARIAI GAUNA UŽ PUSĘ KAINOS.

Reikalaudami kningų, parašykit aiškiai kningos vardą. Pinigus geriausiai siųst per pačto Money Orderį, paprastame laiške, adresuojant:

A.B. STRIMAITIS
307 W. 30-th STREET NEW YORK, N. Y.

Ant Pardavimo.

PARSIDUODA SPAUSTUVĖ.
Labai pigiai, geroj lietuvių apielinkėj, kur yra 40 lietuvių organizacijų. Platesnėms žinioms.
Kreipkitės į "Lietuvos" Red.
814 W. 33rd St.

Namas ir lotas į pardavimą, pigiai, Lietuvių apielinkėj, 2 augštų, medinis namas. Atsišaukite adresu.
3750 So. Wallace St., Chicago, Ill.

PARDAVIMĄ, pigiai arba mainys ant Chicagos nuosavybės, 80 akrų geros žemės ukei Wisconsino Valstijoj arti gražios Pashtigo upės. Artesnėms žinioms.
Kreipkitės į:
JOHN J. LIPSKI,
4616 S. Western Ave., Chicago, Ill.

Parduodu 7 kambariams rakandus vertės vieno tukstančio dolerų; parduodu už $85.00. Kas norite pigiai įsigyti gerus rakandus, kreipkitės vakarais šiuo adresu
V. MISEVICH,
5209 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Vienais trepais.

F. P. Bradchulis
...LAWYER...
Lietuvis Advokatas
105 W. Monroe Street, Corner Clark
Room 1207
Telephone Randolph 5598
&yv.: 3112 S. Halsted St., arti 31st St.
Phone Yards 2390

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virš Aptiekos). CHICAGO.

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Į A. L. T. S. KUOPAS:

Venu svarbių Sandaros tikslų yra švietimas lietuvių. Kadangi susidariusios aplinkybės neleidžia mums steigti mokyklų, tad privalome nešti apšvietą kitokiu budu, butent platindami rimtus laikraščius ir knygas. Lai kiekvieną lietuvišką stubą aplanko nors vienas rimtas laikraštis, lai kiekvieno lietuvio rankose pabuvoja nors viena rimta knyga. Nors tokiu budu suteiksime spindulėlį šviesos musų broliams ir atsilyginsime skolą musų pirmtakunams, kurie irgi panašiu budu vedė mus prie šviesos su viltimi, žinoma, kad mes seksime jų pėdomis ir jų pradėtąjį prakilnų darbą varysime pirmyn.

Kad pasekmingiau atlikus užbriežtąjį tikslą, prašau kuopų išsirinkti literaturos agentus ir pavesti jiems tvarkynį šio dalyko. Literaturos agentai privalo duoti kuopų susirinkimuose raportus iš savo veikimo. Literaturos agentų vardus ir adresus malonėkite prisiųsti A. L. T. S. Sekretoriui p. St. Mockui 194 Athens st., So. Boston, Mass.

Tad, prie darbo, pirmyn!

R. Adžgauskas.

VAIKŲ DARBAS KARIAUJANČIOSE ŠALYSE.

Suv. Valstijų Darbo Skyriaus Vaikų Biuras nesenai padarė trumpą peržvalgą visų pasigaunamų pranešimų apie vaikų darbą kariaujančiose šalyse. Sulyg šitos peržvalgos Francuzijoje ir Anglijoje sugrįžta prie seniaus buvusių darbo valandų ne tik darbininkų sveikatos apsaugojimui, bet ir dabartinio ir busimojo pramoninio nuveikumo užtikrinimui. Italijoje Centralinis Komitetas pramoniniam mobilizavimui padarė žingsnius taipgi toj linkmėj. Rusijoje, metais prieš revoliuciją, buvo judėjimas pakėlimui metų rubežiaus vaikams darbantiems pramonėje.

Kanada, Australija ir Naujoji Zelandija, nežiurint didelių kariaunų vyrų, kuriuos jos pasiuntė mušlaukin, yra užlaikę savo darbo normas su mažomis permainomis, ar visai be jų. Viktorija truputį padidino viršlaikio apštį leidžiamą moterims ir vaikams tam tikruose atsitikimuose. Antra vertus, Manitoba, yra sumažinusi savo teisėtąjį viršlaikį. Naujojoj Zelandijoj negirdėt jokių varžynių moterų ir vaikų darbo.

Vaikų Biuras vaikų darbo padėjimą Francuzijoje ir Anglijoje išdėsto šitaip:

Francuzija, mažne po dviejų metų karės laiko išimčių, kuriomis kaikuriuose atsitikimuose, vaikams jaunesniems kaip 18 metų buvo leista dirbti naktimis, atasteigė naktinio darbo drausmę merginoms neturinčioms 18 metų, o kiti naktiniai darbininkai turi buti po daktarų priežiura.

Francuzijoje dabar yra svarstomas bilius pakėlimui darbo apsaugos normos karės laiku. Jį įnešė kovo mėn. atstovas butan Viviani. Šituo sumanymu norima įvesti sistema, kur dirbantįs vaikai žemiau 17 metų amžiaus dalį dirbamojo laiko turi pašvęsti mokyklos lankymui; ją pripažino vaizbos ministeris ir vaizbija visuose šalies kraštuose.

Tam panašus dalykas yra rekomenduotas Anglijoje Departamentinės Švietimo Komisijos nemečiams darbininkams po karei. Šita komisija taipgi pataria 14 metų amžiaus ribotumą mokyklai lankyti, be išėmimų leidziamų dabartinio įstatymo. Priedinė sąmata švietimo tikslu valdžios paduota parlamentui šitą komisijos rekomendavimą patvirtina.

Anglijoje dar 1915 m. kaikurie darbdaviai sugrąžino tiksliąsias darbo normas.

Anglijoje karės išimtys iš dirbtuvinių tiesų neapėmė amžiaus ribotumo žeminimo dirbtuvės darbininkams, o išimtys iš mokyklų lankymo įstatymų, leistos žemdirbystės ir šiaip "lengviems darbams" dabar yra labai apgailaujamos švietimo valdžių, leidusių jas.

PAMOKSLAS.

"Saulėje retkarčiais rašinėja redakcijos teisėmis tulas p. Senas Kapsas. Tai vienatinis ir bene geriausis "Saulės" sandarbininkas, kuris tankiai visai teisingai ir žingeidžiai nupasakoja. Vienam pastarųjų "Saulės" numerių randame jo straipsnį apie Amerikos lietuvių barnius. Rašyba — žinoma, "saulėtiška", bet sveikų minčių jame netruksta. Rašybą, kiek pataisę, žemiaus jį talpiname. Jis rašo:

Paprastai susibara mažiukai, t. y. jaunuoliai, susibara ir suaugę žmonės, bet jų barniai tankiausia užsibaigia staiga. Barniai šalininkysčių [srovių] kad įvyksta, tai tie eilių eilėmis ir traukiasi ilgai.

Šituose laikuose,—tai su tikru įsitempimu kovoja šalininkystės, — kunigai su socijalistais. Tos šalininkystės, besidardamos, panaudoja žodžiavimus nevertus net pypkės tabako, ir kada skaitai vienos pusės žodžiavimus, tai rodosi, kad tarpe kitos šalininkystės žmonių nėra nei vieno gero. Skaityk kitos pusės, tai iš ten girdisi, kad ana kur [pas kitus] nėra vėl nei vieno žmogaus gero.

Ar-gi gali but, kad kunigai visi negeri žmonės ir nenaudėliai žmonijos?

Ar-gi gali buti, kad socijalistai visi yra negeri žmonės ir nenaudėliai žmonijos? Ar-gi visi niekai yra žmonės valnamaniai?

Bešališkas žmogus dabar šiuos klausimus kaip galėtų be suklydimo išrišti?

Liberališkas žmogus vis-gi negali, žiurint, tvirtinti, kad minėtos šalininkystės neturėtų tarp savo sanarių gerų žmonių, kurių, norai ir darbai žmonijai nieko blogo nedaro...

Šalininkystė, kokia ji nebuk, tankiai nepasijunta, kad turį tarpe savęs sąnarį, kursai liežuviu ar pasielgimu murzina, teršia ją. Bet, žmogeli, ką su tuomi daryti, jeigu visur randasi dulkės, kurių jieškoti juk nereikia?

Kunigas Maliauskas, dar lankydamas lietuvių parapijas su misijomis, ar debatais,—kaip ten nepavadinus — užvažiuoja per nugarą socijalistams, juos padargavoja ir t. t.

Socijalistai, atkeršydami kun. Maliauską vadina "bezdžionių kupčium", "tamsos apaštalu" ir t. t. ("Keleivij" Žemės žiedas).

Aišku, kad kun. Maliausko lankymasi su prakalbomis po parapijas, sukėlė tarp klerikališkos ir socijalistiškos laikraštijų didelį konfliktą.

Gerai suprantama, kad kunigai nuo savo atstot neatstos, nes jie tam prie šventinimo į kunigus yra prisiekę(?)

Kita — iš socijalisto socijalizmo bjauriojimais neišbaidysi, — net ir su krapylu krapinant neišvarysi.

Ne be klaidų yra taip kunigai, kaip ir socijalistai, tai abieji ne toki baisus, kaip vieni kitus malevoja.

Kunigai kai kurie socijalistams pabruka po nosia blogas anų puses, o gerąsias užtyli. Socijalistai tą pat daro, o prie blogųjų anaiptol nei vieni neprisileidžia.

Gavau paskaityt nesenai dar naujo mėnesinio katalikiško laikraštuko "Galvočiaus", išeinančio Philadelphijoj, straipsnius.

Laikraštis, kaipo katalikiškas, bara taipos-gi socijalistus, darydamas socijalistams priekaištis silpnais argumentais, kad tiems priešininkams, regis, nesunkus butų atsakymas.

"Galvočius" primeta socijalistams a. a. kunigo Žebrio galvažudžius B. Montvydą bei Kiaulėną, kad jiedu buvę socijalistai.

Mes atmenam, kad soicjalistai tam užmetimui anuo laiku protestavo, kad tiedu piktadariai nebuvo socijalistais. Kiaulėnas nors sako buvęs, bet jį už kokį nepadorumą Sajunga prašalino. B. Montvydas buvęs tikras bažnytinis vaikinas. Tiedu vaikinai nustojo tiesų ir abudu pakarti. Tai gi nepaisant, kur jiedu prieš prasikaltimą priklausė, abu lygiai už blogą darbą nušvilpė ant kartuvių.

Ar socijalistams sunkus argumentai prieš "Galvočių"?

Nesunkus.

Kodėl?

Ar-gi Čenstakavo Paulinų kliošto-riaus zokoninką Macochą Šventas Tėvas prakeikė už žmogžudystę ir tapo jam atimta kunigystė, ir papuolė pagal šalies tiesas, 12 metų kalėjimo ir ten pereitą metą mirė.

Kunigas Šmitas čia Amerikoje už žmogžudystę tapo pakartas jau ne kaipo kunigas, bet kaipo galvažudis razbaininkas.

Tai-gi, žiurint, negalima primesti kaltės už razbaininkus socijalistams už užmušimą a. a. kunigo Žebrio, kaip ir negalima primesti visiems kunigams kaltės už razbaininkus Macochą su Šmitu, — kad vienas nužudė savo pusbrolį, o kitas mylimą merginą. Jie abudu buvo razbaininkai ir nuteisti kaipo razbaininkai.

"Galvočius," jei norėjo ką svarbesnio užmesti socijalistams, tai turėjo perskaityti nors brošurėlę, parašytą a. a. kunigo A. Kaupo, vardu "Socijalizmo silpnos pusės", ir iš tenais but uždavęs nors daugiaus svarbesnių klausimų, negu primetimas dviejų žmogžudžių.

Tas pats "Galvočius" sako, kad Kapsukas išvadinęs per "Kovą" kunigus juodašimčiais ir paskelbęs, išvažiuodams, Rosijon, jiems, kunigams, galą.

Kas tik yra rimtesnio budo žmogus, negali pagyrti Kapsuko, ar kitų socijalistų nevalyvus žodžiavimus, kaip negali pagyrti ir klerikalų, ar kunigų nevalyvus žodžiavimus, nes tuomi vadovautis raštiškiems žmonėms yra toli negražu.

Kritikuotis šalininkystėms be įžeidžiančių barnių yra kas kita, o barniais su nevalyvumais — vėl kas kita.

Tai-gi šiądien, žiurint į laikraščių darbavimąsi matosi, kad barniai nesimažina, bet plėtojasi. Sarmata!...

Kad barniai plėtojasi, ne ką padarysi: burnos kunigui, nei socijalistui neuždarysi; bet sumanoma tiek, kad nevalyvi barniai rimtąją kritiką nustumia šalin; užsikarščiavimai paaštrina, nei tekėlas kirvį, musų santikius ir supjudo žmones;

Kunigai, žinoma, nuo amžių po savo globa turėjo minias žmonijos, ir prieš kokią 80 metų jiems nesisapnavo, kad į tarpą prastojo svieto įsivels koki socijalistai, ar atėjistai, bet dabar, žiurėk, jau ir tarp prasčiokėlių šamatinasi kas nors neramaus. Taigi ir prisiėjo prie įmtynių ir barnių griebtis.

AUKOS.

Lietuvos Gelbėjimo Fondo Skyrius.
Lakštas 103.

Hamilton, Ont., Canada. SLA. 278 kp. per "Tėvynės" red. 9.25
Marshfield, Oregon. Ad. Kisielius 1.00
Dayton, Ohio. LG. ir LNF. skyrius per T. Skačkauską 4.00
Orange, Mass. Per A. Martų nuo J. Alekevičiaus, J. Jakimavičiaus ir M. Likaitės po dolarį. Smulkių — 4.60. Viso 7.60
Northampton, Mass. Per A. Martaus prakalbas, bal. 22 d. po 2 dol.; Sim. Mortunas, Ad. Subačius. Po 1 dol.: J. Baltrunas, B. Butkevičius, J. Jančinskas, P. Poškaitis, A. Žigas, B. Steponavičius, A. Lentavičius, K. Mickaitė, M. Morkaitė. Smulkių — 4:30. Viso 17.30
Easthampton, Mass. A. Martaus prakalbose bal. 23 d. sudėjo po 1 dol: F. S. Balčiunas, O. Rinkevičaitė, V. Karonaitė, M. Vinskas. Smulkių — 6.50. Viso 10.50
Holyoke, Mass. Per A. Mártų nuo P. Šuliausko 1 dol. Smulkių — 3.80. Viso. 4.80
Middleboro, Mass. Per Martaus prakalbas sudėjo po 1 dol.: J. Paulauskas, Pr. Maniugis, J. Bujadavičius, L. Gučiunas. Smulkių — 9.12 Viso 13.12
Stoughton, Mass. Per A. Martų nuo Vikt. Zubavičiutės 1 dol.: Smulkių — 1.10. Viso 2.10
Bridgewater, Mass. Per A. Martaus prakalbas 4 d. gegužio sudėjo po 2 dol.: O. Šeštienė, O. Kašleikienė, A. Dėksnys. Po 1 dol.: Kaz. Glodenis, A. Puidokas, A. Žemaitis, V. Čiaponaitė, Alf. Mažiukna. Smulkių — 3.27. Viso 14.27
So. Manchester, Conn. Per A. Martaus prakalbas 13 d. gegužio sudėjo aukų: J. Gudaitis 3.00. Po 1 dol.: J. Januškevičia, J. Užupis, M. Stančikiutė. Smulkių — 8.15. Viso 14.15
Poquonock, Conn. Per A Martaus prakalbas 13 d. gegužio sudėjo po 1 dol.: M. Jegelevičius, J. Baltrušaitis, A. Predevičius, J. Venslauskas, C. Jakavonis, M. Strazdas, J. Pocius, J. Bakevičius, A. Kvietkauskas, S. Valauskas. Smulkių — 7.50. Viso 17.50
Bristol, Conn., A. Martaus prakalbose sudėjo po 1 dol.: S. Zigmontas, St. Geštautas, A. Mickevičius, J. Ručys, Pr. Višniauskas, Pr. Višniauskienė, M. Višniauskienė. Smulkių — 5.10. Viso 12.10
Viso per dvi sav. fond. inėjo 127.69
Buvo lakšte 102 13,472.13
Viso fondan inplaukė 13,599.82

Lietuvos Nepriklausybės Fondo Skyrius.
Lakštas 92.

Philadelphia, Pa. J. Ruškys per "Tėvynės" red. (Velykų dienos auka) 2.80
Marshfield, Oregon. Ad. Kisielius. 1.00
Hamilton, Ont., Canada. SLA. 278 kp. per "Tėvynės" red. 4.00
New York, N. Y. SLA. 126 kp. per A. B. Strimaitį 10.00
Cambridge, Mass. LG. ir LNF. skyrius per K. Galinauską 5.50
(Prie šio skyriaus trys nauji nariai prisižadėjo mokėti kas mėnesis į LNF. po 25c. Ona Šemaniutė, Katrina Paliulioniutė ir Jurgis Alusevičius po 50c.).
Chicago, Ill. Per "Lietuvos" red. Aukojo B. Andrešiunas 2.00. Po 1 dol.: K. Kukuraitienė, K. Sargautis, S. Sargautienė, T. Mazenis. Smulkių — 4.50. Viso 10.50
Bridgeport, Conn. R. Adžgauskas 10.00
Rochester, N. Y. Per P. Petronį nuo prakalbų Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijos. Aukojo P. Praninskas 1 dol. St. Klimaitis, P. Petronis ir M. Čiulis po 50c. J. K. Semaška 30c. M. Savaikis, K. Kazlauskas, S. Mažeikis, P. Kepalas, J. Pirevičius, J. Sanvaitis O. Šmigelskienė ir K. Ablauskas po 25c. Smulkių — 2.00. Viso 6.30
Brooklyn, N .Y. ALT. Sandaros 1 kp. vakarienėje, 13 d. gegužio surinkta ir gauta per J. Ambrazieją 82.61
Viso per 2 sav. įplaukė 132.71
Buvo lakšte 91 4,358.07
Viso įplaukė Fondan 4,490.78
Viso per abu Fondu 18,090.60

J. Sekevičius,
LG. ir LNF. fin. sekretorius.
101 Oak st., Lawrence, Mass.

Petrograde 700 Naujų Laikraščių.

Nuo Revoliucijos prasidėjimo vienam tik Petrograde įsiteigė septyni šimtai naujų laikraščių. Tas parodo, kad tamsi ikišiolei rusų tauta supranta apšvietos svarbumą.

Apšvieta yra svarbesnė už politiką. Tą pripažino ir garsus rusų rašytojas Maxim Gorkij. Gorkij yra labai radikališkas žmogus. Revoliucijos pradžioje jis norėjo nuversti ir naują Rusijos valdžią, nes ji jam išrodė perdaug konservatyvė. Jis ją kritikavo ir kurstė žmones viską išpamatų išgriauti, o naują tvarką Rusijoj subudavoti.

Bet Gorkij yra ir išmintingas žmogus. Jis greitai pamatė, kad griauti ir naikinti gali ir tamsios minios, bet tverti ir budavoti ką nors naudingo gali tik apšviesti ir išmintingi žmonės. Todėl jis metė politiką ir užsiėmė tik žmonių apšvieta.

Iš visų darbų sunkiausia yra sutverti laisvę ir subudavoti žmonėms gerovę.

Mes galim gailėtis darbininkų, mes galim tamsias minias kurstyti vienus prieš kitus, mes galime išgriauti su jų pagelba visą šitą pasaulį iš pačių pamatų. Bet mes negalime nei sau, nei jiems gerovės sutverti, kol tos minios bus tamsios. Nes tamsumas yra didžiausis priešas ne tik laisvės, bet ir žmonių gerovės.

Kas kalba apie Lietuvos laisvę ir apie Lietuvos darbininkų gerovę, o nei pirštu nepridėda prie savo brolių apšvietimo, tas tiktai sapnuoja.

Nes laisvė tamsiam žmogui—pragaištis, gerovė tamsų žmogų veda prie pragaišties. Jis nei vienu, nei kitu nemoka tinkamai naudotis, kaip mažas vaikas nemoka aštria britva naudotis.

Štai kodel kiekvieno gero tėvynainio užduotim yra paraginti savo brolį, pažįstamą lietuvį prie skaitymo gerų laikraščių, gerų raštų. Ištraukęs vieną lietuvį iš tamsumo balos ir pastatęs jį į eiles "Lietuvos" skaitytojų, atliksi naudingesnį darbą negu tas kuris, kaip gaidys ant tvoros, kukuriekuoja apie pasaulio bėdas, apie žmonių tamsumą, o pats nieko nedaro to tamsumo prašalinimui.

"Lietuva" yra vienas iš seniausių ir geriausių Amerikos lietuvių laikraščių. Jis varė ir varo rimtu keliu apšvietos darbą tarp savo tėvynainių. Kiekvienas lietuvis, kurį apeina Lietuvos laisvė ir musų žmonių gerovė, privalo sumažinti tą armiją tamsuolių—tarp musų lietuvį, o didinti armiją apšviestų, blaivų, išmintingų lietuvių.

Padaryk tą ir pats. Prikalbink "Lietuvai" vieną-kitą skaitytoją! "Lietuva" ir Lietuva—abidvi bus tau už tai dėkingos.

Visus laiškus ir prenumeratas siųsk sekančiu adresu: "Lietuva," 814 West 33rd st., Chicago, Ill.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Svečiui. — Ačiu už linkėjimus. Stengsimės.

MASTER SYSTEM
Drabužių Kirpimas
Išmokysime jus šito gerai apsimokamo amato į trumpa laiką. Specialis skyrius kiekvienoj siuvimo dalyj. Kainos žemos šį mėnesį. Pasikalbėkite su musų mokytoju.
MASTER CUTTING SCHOOL
118 N. LaSalle Street
4tos Lubos Priešais City Hall

EXTRA!
Pigiausias gydymas visokių ligų ir išdirbimas visokių gėrimų: visokios paslaptys ir gudrybės. Šitas apskelbimas tik trumpam laikui. Įdėk krasos ženklelį ir prisiųsk savo adresą, o gausi išaiškinimą. —
George Dorin,
2221 W. 21st Pl., Chicago, Ill.

Tarptautinė Biblijos Tyrinėtojų Draugija laikys prakalbas Rašinskio svetainėje, 731 W. 18 gatvės arti Halsted st. Kas nedėldienį nuo 2 iki 4 po piet.

Ateinančio nedėldienio tėma Penkta Abelna Karalystė. Visi kviečiami. — Inžanga uždyką. — Nėra Kolektos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
ĮSTEIGTAS 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, $145.000
Pomirtinių išmokėjo $92.715
Ligoje pašalpų $52.813

Moka pomirtinių $150, $300, $600 ir $1.000. Moka ligoje pašalpos—$6.00 $9.00 ir $12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiškus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškus ir kulturiškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĘ" su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kulturos organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY

Su Reikalais
Kaslink konstitucijų, knygų katalogų ir kitokių Spaudos darbų visados kreipkitės į
"LIETUVA"
814 W. 33rd ST. CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7184

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!
Męs necsame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiau.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.
S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Wood gat.	Tel Austin 737
Phone Canal 1208	
Valandos:	Valandos:
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	Tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėlioms	
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	

Starved Rock State Park
(Išbadėjusius Uolus Valstijos Parkas)
Vidurvakarių Stebuklingasis Gamtos Kraštas
Atsidarys nuo Gegužės 1mos iki Spalio 20tai

Ištisai Elektrikinis Kelias
$1.75 Tikietas į ten ir atgal vienintėliai tiesiu keliu nuo Chicago Archer Ave. ir Cicero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago ir Joliet Elektriniu Geležkeliu.

Specialiai Buriai
$1.50 Tikietas į ten ir atgal tuo pačiu keliu buraims iš penkių dešimtų (50) žmonių, ar daugiau.

Elektrikiniu ir Gariniu Keliu
$2.04 Tikietas į ten ir atgal septintadieniais ir šventadieniais taipgi buriams iš penkių ar daugiau žmonių šiokiomis dienomis. Šita žema kelionės kaina galima gauti tiktai vartojant pakeistinį tikietą į Joliet, Ill., C. & A., A. T. & S. F., ar C. R. I. & P. geležkeliais.
Rock Island turi paskirtą traukinį iš Chicagos 7:00 val. ryto ir 9:00 val ryto; iš Englewoodo 7:15 val. ryto ir 9:15 val. ryto, pasiekiantį Joliet, Ill. 8:30 ir 10:00 val. ryto.
Joliet apleidžia 8:45 val. ryto ir 10:20 val. ryto, pasiekdamas Starved Rock 11:00 val. ryto ir 12:20 val. dienos.
Grįžtant apleidžia Starved Rock 5:19 val. po pietų ir Rock Island geležkeliu pribuva Chicagon 9:40 val. vakare.

Asmeniniai Vedamos Ekskursijos
$3.25 Antradieniais, šeštadieniais ir septintadieniais kas savaitę nuo Gegužės 15 d. iki Rugsėjo 30 d. taipgi šventadieniais ir sulyg specialio susitaikymo. Vienos dienos kelionė. Sešios valandos Rocke.
Kreipkitės į Chicago Travel Bureau, 645 Marquette Building, Telephone Central 3847

Archer Ave. Stotis
Norėdamas nuvažiuoti į Archer Ave. Stotį, paimk pietų linkui einantį tramvajų State gatve ar Archer Ave., pažymėtą "Archer-Cicero", ar persikelk ant šito tramvajaus nuo kiekvienos perkertamųjų linijų.

ARTESNĖMS ŽINIOMS RAŠYK
CHICAGO, OTTAWA & PEORIA RY.
JOLIET, ILL., Arba Telefonuok Drover 2795

IŠRADIMAI
MILIONUS DOLERIŲ žmonės dasidirbo per naujus ir gerus IŠRADIMUS. Su proga gali buti kiekvienam; gal but turite kokį išradimą dėl užpatentavimo, gal norite "KĄ IŠRASTI," reikalaukite nuo musų dykai patarimų ir VEDĖJO IŠRADIMŲ, ką iš asti, ir kaip užpatentuoti, kurį kiekvienam išsiųsim dykai. Risunkus ... nodelius bandome ir egzaminuojame DYKAI. Rašykite lietuviškai bent į katrą ofisą:
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES: (Lct); 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. ir 103 BARRISTER BLDG., WASHINGTON, D. C.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. "Ateities" kaina metams $2.00. pusei metų $1.00. Užsieniuose metams $2.50. Pasižįureti viena numeri siunčiame dovanai.
"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Aukos Lietuvai.

(Centralinio Komiteto apyskaita).

Per savaitę nuo birželio 18 iki 25 d. šių metų į Centralinį Komitetą įplaukė sekančios aukos:

Mėnesinės mokestis iš New Haven, Conn: Kaz. A. Makarevičius $3.00; Po $2.00 — M. Makarevičienė, J. Maseliunas, S. Maseliunienė, K. Banelis, S. Juodviršis, J. Butkus.

Po $1.00 — J. Laurinaitis, A. Vokietaitienė, A. Zdaninskas, A. Dičkus, F. Stulgaitis, J. Makarevičius, J. Makarevičius, M. Slenis, K. Zigmančiutė, J. Dauderis, A. Striekauskas, J. Matukaitis, P. Cerkauskas, M. Makarevičius, S. Lonika, F. Cibulskas, S. Cibulskienė, M. Pauliukaitis, M. Lotužaitė, J. J. Vaitkevičius, A. Sukevičius, S. Čvirka, J. Vilkšraitis, Kl. A. Saikoss, (S. Morkunas 50c.) Viso labo $39.50.

Mėn. mok. iš Baltimore, Md. —Po $2.00. B J. Česna, P. Ginkus, A. Bielskiutė, J. Lietuvninkas.

Po $1.00 — J. Alyta, V. Bielys, A. Burokas, V. Černius, K. Deikinis, J. Keikinis, J. Kablis, P. Kalinauskas, P. Kunca, P. Lazauskas, J. Levanavičius, A. Miliauskas, M. Milinauskas, P. Mockevičius, J. Noruševičius, K. Navickas, J. Urbietis, P. Velička, A. Vitkauskas, (J. Kreivenas ir M. Kurilaitis) naujos ypatos.

Po 50c — P. Kundrotas (Už Geg. ir Birž.) $1.00, G. Simkiavičienė, O. Simanauskiutė, V. Mačys, M. Matulionienė, O. Dovydaičiutė, O. Cesnienė, V. Brasauskas, P. Baltuvienė. Viso labo $34.00.

V. K. Račkauskas men. mok. $3.00.

Mėn. mok. iš Union City: $17.00 (Vardai aukavusių neprisiųsta.) Aukos iš Toronto, Ont. Canada — $150.00.

Aukos iš Chicagos laikė vakarienės $17.75.

Mėn. mok. iš Racine, Wis.—$1.25; per M. Šalčiaus prakalbas. $3.40 Įžangos surinkta prakalbose — $15.60; Atitraukus išlaidas $10.50 liekasi $9.75, bet į C. K. kokiu tai budu prisiųsta ne $9.75. bet $10.50.

Viso per savaitę $271.75

SALČIO SURINKTOS AUKOS.

Racine, Wisc. Po $1.00 aukokojo: J. Bakutis, A. Bubelis, A. Darkintis K. Grimulis, M. Kasparaitis, A. Čypas, B. Vaitkus, P. Juška, Ona Daukšienė. ir M. Š. Po 50 centų: X. Y., P. Atkočiunas, K. Šapalas, F. Radzevičia, J. Liutkus, M. Jonis, K. Markevičia, S. Brusokas ir S. M. Smulkiais $1.10. Įžangos $3.40. Išviso $19.00.

East Chicago, Ill. Po $1.00 aukojo: S. Kairis, J. Kazlauskas, F. Rutkauskas, B. Rutkauskas, P. Jasaitis, J. Matukas, P. Tijušas, J. Rakauskas, ir A. Žabelis. Po 50 centų: F. Švereckis, M. Grigaliunas, P. Čeknis, A. Gutauskas, L. Dovidaitis, M. Čemerys, A. Patyla, L. Apšega, S. Sarapinas. Gerb. V. Kairienė $2.00, V. Žutaras 55c. Smulkiias $1.20. Išviso $17.20.

Pinigai palikti rengėjams pasiųsti Centro K-tui pagal jų norą.

Visiems aukotojams varde Centr. Komiteto tariu ačiu.

M. Šalčius

Pastaba. Iš E. Chicagos gauta žinia, kad man išvažiavus dar paaukojo g. K. Simanavičius $1.00 ir g. A. Genbunt 50c. Tai padaro išviso $18.70.

Gary, Ind. surinkta $2.30. Aukojo po $1.00 g. Juraitis ir dar vienas vaikinas. Pinigai pasiųsti per C. K-to Sekretorių į New Yorką.

VIETINES ŽINIOS.

Nelaimė su automobilium. Palaidojus a. a. Valentinavičienę, kuri kiek laiko atgal mirė Floridoj, Kučinskienė, nuo Bridgeporto, pereitą nedėldienį grįžo savo automobiliuje iš šermenų, palydėjus savo pažįstamus. Ant kampo Union Ave. ir 33-čios gatvės į jos automobilių netikėtai rėžė kitas automobolius, ėjusis Union Ave. iš šiaurių. Kučinskienės automobilius, kuriuom ji pati važiavo, tapo užvarytas ant šaligatvio ir priešakiniai tekiniai įsirėžė net beizmento langan. Ant šaligatvio tuom laiku du maži vaikai—apie 3 ir 4 metų— žaidė. Abudu tapo sužeisti taip, kad vienas ant vietos mirė, o kitas pasimirė ligonbutyje. Abudu vaikai buvo suneliai airio Farrell, čia pat gyvenusio. Jų tėvas tuom tarpu buvo Ft. Sheridane, kur jis yra leitenantu.

Baigė mokyklas. Burys jaunų lietuvaičių ir lietuvaičių pereitą ketvergą baigė Armour'o pradinę mokyklą, ant Bridgeporto, gavo diplomus ir linksmi išsiskirstė ant vasaros dyklaikio.

Mokslo metų užbaigimas, kaip paprastai, atsibuvo su iškilmingu programu, kuriame dalyvavo ir du lietuviai: V. M. Jusaitis ir Viktorija V. Montviliutė.

Šiuosmet viršminėtą mokyklą baigė sekantieji lietuviai ir lietuvaitės:

Boleslas K. Astrauskis
Ona C. Kaminskaitė
Stella O. Kaminskaitė
Elena L. Dalbeck
Ona Mielinis
S. Drigget
Paulina M. Greigas
W. Staszek
V. M. Jusaitis
Aleksandras P. Jocius
Ona Venckus
Bernice M. Kerulis
Agnė P. Lazutka
Jonas Mockus
Juozas Mockus
Adelė Montviliutė
Viktorija V. Montviliutė
Antanas P. Pilkis
Walter Vaitkus
Edvardas J. Petrošius ir
Elena Zacharevičiutė.

Augštesnes (High School) mokyklas šiuosmet užbaigė Chicagoje sekantieji lietuviai:

Sofija Alšauskaitė—Calumet High School.

Pranas J. Satunas—ir **Povylas P. Kerulis**—Tilden High School.

Agota N. Visčiulis—Murray F. Tuley High School.

Karolina Blaškė—Waller High School.

Gal ir daugiau lietuvių bei lietuvaičių užbaigė augštesnes mokyklas, tačiaus mokyklų surašuose lietuviškos pravardės yra suambrintos—arba lenkiškai, arba kaip kitaip ir jų negalima iš svetimtaučių išskirti.

Musų jaunuoliai ir jaunuolės, kurie rengiasi buti vadais tarp musų žmonių, privalo gera pavyzdi duoti tiems žmonėms. Nieko blogesnio negalima padaryti, kaip sarmatytis savo lietuviškos tikros pravardės. Savo pravardę kraipyti kitaip, negu tėveliai ją Lietuvoj vartojo, reiškia savo tėvelių sarmatytis ir savo tauta paniekinti.

Todel, sveikindami šituos visus musų jaunuolius ir jaunuoles, baigiant jiems savo mokyklas, mes patariame ir prašome jų, kad eidami augštesnius mokslus, jie pasiduotų savo teisingas, nešikraipytas pravardes—taip, kaip jas lietuviai ištaria.

Tėveliams gi patariame neužmušti savo vaikams ateities, bet leisti juos į augštesnius mokslus, jeigu tik jie išgali. Tėveliai privalo nepamiršti, kad suteikimas augštesnio mokslo savo sunui—tai jo geriausi dalis, o suteikimas augštesnio mokslo savo dukteriai—tai geriausis jos pasogas ir kraitis.—

Seward Public School baigė sekantieji lietuviai.

B. Dervinskas, Z. Dervinskaitė, Antanas Gapševičius, Romanas Gapševičius, Ona Jonikiutė, Ona Kužinskiutė, Teodor Kušleika, Helena Milaševičiutė, Ona Naudžemiutė, Stefinija Palubinskaitė, Antanas Petrikas, Berta Lieškus, Ona Šimkaitė ir Antanas Jankauskas.

Šeimyniškas vakarėlis. Ateinančią subatą birželio 30 d., Mildos svetainėj (ant antrų lubų), ant Bridgeporto, atsibus šeimyniškas vakarėlis, rengiamas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 259-os kuopos. Pradžia lygiai 8:30 vakare.

Kas nori šitų vaikų. L. Judkus, gyvenusis prie 958 W. 36th St., liko našliu, kuomet kiek laiko atgal mirė jo žmona, palikdama tris mažus vaikus. Tėvas, nors turi darbą ir uždirba neblogiausiai, nenorėjo savo vaikais rupintis ir tulą laiką jo brolis Vl Judkus turėjo ir vaikus ir jų tėvą maitinti. Vieną vyriausį vaiką pasiėmė žmonės auginti. Kiti du—vienas 5, kitas apie 6—7 metų.—tapo atiduoti "for adoption" (priėmimui), jeigu kas norėtų juos prisiimti. Abudu gražus vaikučiai tuom tarpu yra našlaičių name. Mrs. Shannon iš Juvenile Court'o yra paskirta jų globėja. Smulkmenas galima sužinoti "Lietuvos" redakcijoj.

Sutiks rusų misiją Chicagoje. Mus prašoma paskelbti, kad birželio 30 d., atsibus mitingas įvairių organizacijų, įvairių tautų, atkeliavusių čia iš Rusijos. Mitingo tikslas—apkalbėti, kaip pasitikti ir priimti rusų misiją, kuri po vadovyste prof. Bachmetjevo atvyko Amerikon ir netrukus žada atsilankyti Chicagoje.

Mitingas atsibus Progressive School of Mr. Berg, 1206 N. Hoyne Ave., netoli Division St., ir prasidės 8:30 p. m. ateinančią subatą. Draugijos gali pasiųsti savo atstovus, arba draugijų valdybos gali atsilankyti.

Lietuvis nariu "Exemption Board." Chicagoje jau paskirti yra nariai tarybų, kurios examinuos užsiregistravusius birželio 5 d. Šios tarybos susideda iš dviejų svietiškų žmonių ir vieno daktaro ir jos turės nuspręsti, ar tuos vyras gali dėlei kokių nors priežasčių buti paliuosuotas nuo kareiviavimo.

Chicagos miestas yra išdalintas ant suviršum 80 divizijų ir kiekviena divizija turi tokią tarybą. 26-toje divizijoje kuri yra ant West Side, yra paskirtas tokios tarybos nariu p. Jonas I. Bagdžiunas.

Jeigu žmogus butų neužganėdintas tokios tarybos nusprendimu, tai jis turi tiesą apeliuoti prie augštesnės valdžios prieš tarybos nusprendimą.

Permainos tarp kunigų. Chicagos antvyskupio Mundelein paliepimu padaryta daug permainų tarp katalikiškų kunigų. Iš lietuvių kunigų permainyti sekantieji:

Kun. A. Baltutis iš Rockdale, Ill. perkeltas į Chicago Heights, Ill.

Kun. L. Marazovskis iš Niles, Ill. perkeltas į Rockdale, Ill.

Susirinkimas. 36-tos kuopos SLA. menėsinis susirinkimas atsibus Liepos 1 d. Mildos svet. 3142 S. Halsted St., 1 v. po piet.

Ar Tavo Kojos Prakaituoja?

Jei prakaituoja, tuojaus užsisakyk Pedisino.

Ar žinai, kad prakaitavimas naikina kojų nervus. Ar žinai, kad nervams susinaikinus, kojos negali dirbti? Ar žinai, akd žmogus geromis kojomis uždirba daugiau?

Jei žinai, tai kodėl nesigydai savo ligos? Užsisakyk tuojaus didelę šeimyninę krabelę Pedisino už vieną dolerį.

Pedisin tai vienintėlis vaistas kojoms. Jis neleidžia kojoms prakaituoti, smirdėti, atima pailsimo jausmą ir neleidžia darytis puslėms. narikauliams ir vištakiams. Užsisakyk jo tuojaus. Rašyk šiandien šituo adresu:

Crown Pharmacy
2812 E. 79th St. S. Cleveland, Ohio

DYKAI
Per Trumpą Laiką.

Kas nors stebėtino! Kiekvienam duodame puikų dvigubą retežėlį sykiu pakabėlį pavidale inkaro su kompasu, parodančiu visas svieto puses, k. a. žiemius, pietus, rytus ir vakarus ir duosime peiliuką su dviem gelažtėm ir su paveikslu moteriškės naturalėje pozoj. Kompasą gali prisegti ties vidurių lenciugėlio, peiliuką gi prie vieno galo, o laikrodėlį prie kito. Šiuos tris naudingus daiktus jųs galite gauti nuo musų dykai, jeigu jųs užsisakysite vieną musų naujos stailės kalendoriaus laikrodėlį. Kad turėtumėt supratimą, kas tai yra tas stebuklingas laikrodėis, mes aprašysime jums trumpai: 1) Rodo valandas ir minutes kaip ir visi kiti laikrodžiai. 2) Parodo dienų vardus. 3) Parodo mėnesio vardą. 4) Parodo kokio mėnesio diena. 5) Parodo mėnesio atmainas. 6) Rodo geraĩ laiką ir nė minute nesivėlina. 7) Tvirtu ir gražių apdaru. 8) Turi 15 akmenų. 9) Gvarantuotas ant 25 metų. 10) Galite laikyti vandenyje per visą dieną ir jis nesustos ėjęs. Tai yra kas tokio nepaprasto. Kas nusipirks šį laikrodėlį, tai turės didelę naudą ir gerą atmintį ilgam laikui. Tiktai pamastykite kokio tai naudingas dalykas yra turėti panašų laikrodėlį, nereikalinga kalendorius, tiktai pažvelgsi ir žinai, kelinta valanda, kokia diena, kokia diena savaitėj, kaip vadinasi mėnuo ir kokia mėnesio diena ir mėnesio atmainos. Jokioje kitoje sankrovoje negausite tų laikrodėlių, kaip tik pas mus. Jeigu užsisakykite šį laikrodėlį, nereikalinga siųsti nė cento, paduokite tiktai savo atsakantį antrašą, o mes tuojaus atsiųsime pačta. Pinigus užmokėsite kuomet laikrodėlį atnešį į namus. Šis laikrodėlis kainuoja tiktai $7.95. Mes atsiųsime jums rašytą gvarantiją. Gyvenantieji Chicagoje arba arti tegul atsilanko pas mus ir pamato šiues puikius laikrodžius-kalendorius. Kas tik pamatys šiuos laikrodėlius, tas pirks. Tiktai per trumpą laiką mes pardavojame juos taip pigiai ir priedais duodame dvigubą retežėlį, kompasą ir peiliuką visai dykai. Taigi rašykite reikalaudami šio stebėtino laikrodėlio kol dar ne pabrango.

Union Watch Co.
Dept. 26
670 N. Carpenter Str.
Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS.

Pasimirė Antanas Lukošius, Kauno gub., Panevėžio pav. ir paliko savo pinigų kampanijoje uždirbtų. Kiek žinau jis turi savo seserį Chicagoje. Artesnėms žinioms kreiptis šituo adresu:

Jos. Judeikis,
B. S. Camp No. 18. Fernwood, Idaho.

NAUJOS VILLES.

Tik dvi belikę; nesenai užbaigtos; aržuolo apybaiga, elektros šviesos; gražiai dekoruotos; puikus rakandai; gražus namai su skalbiamomis balijomis; cementuotas ponamis ir visokis patogumas; tik vienas blokas nuo naujo 67 gatvės bulvaro; arti naujos milijonedolerinės augštesnės mokyklos ir arti viešos mokyklos; Kaina tik $2,950: $200 reikia įmokėti, lykis kaip nuomas. Ateikite pasižiurėti.

John Bain and Co.
Prospect 400-1 63 ir Marshfield Ave.

NAUJAS LAIKRAŠTIS.

"Michigano Ukininkas" jau išėjo ketvirtas numeris; 6tas pusmetinis išeis didelis ir su daugeliu paveikslų, bepartims, tinkamas visiems ir lengvas skaityti. Kaina tik $1.00 metams. Laikraštyje rašoma daugiausia apie ukininkystę, javus, gyvulius, ir tt.

Užsirašyk ir skaityk, pamėgsi.

Adresas toks:

Michigano Ukininkas.
P. O. Box 96, Hart, Mich.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauja merginų: Vasaros atostogų laikui ir tapgi permanentoms vietoms, nuo 16 iki 18 metų amžiaus; darbas prie knygų rišimo. Sveiki kambariai, gera mokestis.

Metropolitan Syndicate Press,
120 N. Jefferson St. Chicago, Ill.

Reikalinga: mergina, arba moteris prie sergaučios žmonos. Darbas nesunkus, tiktai pataisyti valgį ir paslaugyti ligonę. Gera vieta. Adresas

Mrs. Budavičienė,
7216 S. Campbell Ave. Chicago, Ill.

Reikalingas lietuvis barzdaskutys, turi buti pirmos klesos barzdaskutys, atsakantis; darbas nuolatinis; mokestis gera; pulkus miestelis. Platesnėms žinioms kreiptis.

J. Kallins,
Box 406, Frankfort, N. Y.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sesers sunaus Simano Rudoko, Kauno gub., Telšių pav., Plungės vals., Mižaikių sod.; sesers sunaus Juozapo Berbalo, Nargėlių sod., Vieveržėnų vals., Raseinių pav., Kauno gub., ir pusbrolio bei pusseserės Jurgio Tenkučio ir Amelijos Tenkutytės Šeypetienės. Laižuvos par., Raseinių pav., Kauno gub. Atsišaukti adresu.

Marė Tenkutytė,
336 W. 11 St., New York, N. Y.

Pajieškau savo brolių Mateušo ir Antano Zalakunų kaimo, Svenčionių parap., Telšių pav., Kauno gub.

Atsišaukti adresu:

Jos. Judeikis,
B. L. Camp No. 18, Fernwood, Idaho.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Kauniečio iš Norbutų kaimo, Kauno gub. ir draugo Antano Gaunevičiaus, Kauno gub., Repsėnų kaimo. Atsišaukti adresu:

K. Dabravalskis,
298 Calvine St., Albany, N. Y.

Pajieškau savo draugo Jono Šasseno Šiaulių pavieto, Kauno gub. Gyveno 9 metus Chicagoje. Turiu labai svarbų reikalą.

Atsišaukti adresu:

F. Baltromaitis,
716 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Kauniečio iš Norbutų kaimo, Kauno gub. ir draugo Antano Gaunevičiaus, Kauno gub., Repsėnų kaimo. Atsišaukti adresu:

K. Dabravalskis,
298 Calvine St., Albany, N. Y.

Pajieškau savo pusbrolio Franciškaus Plaugio. Gyveno Yonkers, N. Y. šeši metai atgal.

Atsišaukti adresu:

Mike Gadlauskas,
1418 So. 4th St. Minneapolis, Minn.

! ! Pranešimas ! !

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 5834
Dr. P. WIEGNER

Vėsiausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšta, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausią vietą, atsivėsinti ir pamatysite gražesnį Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei liuosame laike nori pasilsėti, atsivėsinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

BLOGAS PAPROTYS, KURIS VASARĄ PABLOGSTA.

Daugelis žmonių tingi vaikščioti ir šitas pavojingas paprotys pablogėja ypatingai karštuoju laiku. Paprotys važinėtis tramvajais ar automobiliais ateima jiems sveikatą užlaikantį išsimankštymą, fizinis ir protinis jiegumas silpnėja, nevirškinimas ir vidurių kliutys tampa paprastais dalykais. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras yra pageidaujamu vaistu. Šitas vaistas prašalinta vidurių užkietėjimą, pagelbsti virškinti, paakstina norą valgyti ir sutaiso visą sistemą. Gerk jį sveikatai—tai vaistas ne gėrimas. Kaina $1.00. Aptiekose.—Trinerio Linimentas yra taipgi sezoninis vaistas. Jis yra puikus nuo pamaitinimo, išsisukimo, sutinimo, nubraukimo. Jei subraukysi juomi raumenis po sunkaus darbo ar atletinių mankštynių, arba jei vartosi jį pailsusioms kojoms po numazgojimui, tai nusistebėsi pasekmės smagumu. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, 35 ir 60c. Krasa. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DYKAI

Jųs galitė padaryti didelį malonumą savo draugams, ar pažįstamiems. Ir tas jums nei cento nekaštuos.

Prisiųskite mums adresus kelių savo draugų ir pažįstamų, kurie neskaito laikraščio "Lietuvos". Męs išsiųsime jiems "Lietuvos" numerį uždyką, kad jie susipažintų su musų laikraščiu.

Visais reikalais, atnaujindami prenumeratą, ar naujus skaitytojus užrašydami, spaudos, reikalais, ar knygų reikalaudami, kreipkitės šiuo adresu:

"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.

Dr. S. Biezis
LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS

Office	Office Hours
2359 S. Leavitt St.	4-6 & 7-9 P.M
Phone Canal 3877	CHICAGO

ŽINOTINA
Mano ofisas atsidaro 9 val. ryto.
Užsidaro 7 val. vak.
Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5052
CHICAGO

IŠĖJO IŠ SPAUDOS.
Visos Lietuvos žemlapis
Taisė M. Šalčius.

Žemlapis parodo visas trie Lietuvių gubernijas ir Prusų Lietuvą, spalvuotas, didumo 25x20 colių vardai miestų ir miestelių parašyti labai aiškiai.

Kaina 1 žemlapio 60 centų. Užsakant 2 arba daugiau po 50 centų kiekvienas.

Užsakymus ir pinigus siųst

M. ŠALČIUS
31 W. 110th St.
NEW YORK CITY.

REIKALAUJAME

vyrų ir vaikinų, kurie no rėtų išmokti bardaskutystės į 4—6 savaites sulyg naujausio metodo. Kam dirbti kasyklose ar liejyklose, jeigu galima buti pačiam darbdaviu išmokus amato, kuris blogų laikų nežino. Mokiname barzdaskutystės taipgi ir moteris, kaipo ir rankadabystės (manicuring). Artesnėms žinioms rašykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn Av., Pittsburgh; Pa.

Karščiai Ateina

Užkviečiame visus atsilankyti į musų naują daržą prie Leikos, kur galėsite pakvėpuoti šaltu, čystu ir kvepančiu oru. Dėl maudymes, musų vieta yra prirengta speciališkai, kur jums nieko nekaštuos. Dėl automobilių turime didelę vietą, gali išsitekti keli šimtai automobilių. Apart to turėsime pagaminę puikius Lietuviškus Valgius ir visokius sandvičius, viską už prieinamą kainą. Taipgi duosime savo daržą dėl šeimyniškų piknikų ir tt. Norintieji meldžiame iš laiko užsisakyti.

Kreipkites po šiuo antrašu: 3228 So. Halsted Street, Telephone Drover 531

Lake Shore Garden
A. MICEVICZ, Mgr.
7855 So. Shore Drive, Chicago
(Randasi tuojaus už Jackson Park, Paleikyj)

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADĄ - ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKĘS IR SOTUS. Aukauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai pasiunčia pinigus į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinių Lietuvos Šelpėjų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City : : : : : :

SIUNČIU $_____ *aukų nukentėjusiems nuo karės. Prie to prisižadu kas mėnuo aukauti per Centralį Komitetą po $_____, pakol tik bus reikalas šelpti musų viengenčius Tėvynėje.*

Parašas _____
ir _____
Adresas _____

SKAITYKITE IR PLATINKYTE
'Lietuvių Balsą'

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina musų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-ieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seserų, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 3 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliudo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto —10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

"Lietuvių Balsas"
PETROGRAD: Saperų Gat-lė., n. 9, b. 9